İŞKUR

2013

ISPARTA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ISPARTA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar

Eyüp Ensar KARAMAN İş Ve Meslek Danışmanı

Fatma TAP İş Ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Son yıllarda meydana gelen sosyo-ekonomik değişimler ve bilgi çağının bir sonucu olarak tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de hayatın her düzeyinde gelişmeler ve değişimler başlamıştır. Bu durumun sonucu olarak İlimizin de bu değişim ve gelişmelerden etkilenerek birçok alanda ilerleme kaydettiği görülmektedir.

İstihdam ve işsizlik ülkemizde olduğu gibi gelişmiş ülkelerinde önemli sorunları arasında yer almaktadır. İşsizliğin önlenebilmesi için işgücü piyasası analizlerinin zamanında ve etkin şekilde yapılması uygulama alanında önemli kolaylıklar sağlayacaktır. İşsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması istihdam politikalarının oluşturulmasına bağlı bulunmaktadır. Bu politikaların belirlenmesinde etken olan güncel ve güvenilir işgücü piyasası bilgilerinin varlığı büyük önem arz etmektedir.

Ülkemizde, iş arayanların çoğunun mesleki yeterliliğe sahip olmadığı, ciddi oranda kalifiye elemana ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Dolayısı ile işgücümüzün meslek edinme, meslek değiştirme, piyasadaki olması muhtemel değişmelere anında cevap verebilme kabiliyetine sahip olması gerekmektedir. Bir ülkenin en büyük sermayesi sahip olduğu nitelikli insan gücüdür. Çünkü iyi yetişmiş insan olmadan diğer üretim faktörleri hiçbir anlam ifade etmemektedir. Bu gerçekler doğrultusunda ilimizin tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren İşgücü Piyasası Analiz Çalışması, Türkiye İş Kurumu Isparta İl Müdürlüğünce yapılmıştır.

İşgücü Piyasası Analiz Raporu ile ilin işgücü haritası çıkartılmış olup; bu rapor, gerek İŞKUR tarafından işgücü becerilerine yönelik eğitim ve kurs planlamalarının etkinliğini artırmada, gerekse sosyal devlet olmanın da bir gereği olarak işçi ve işverenlerimizi en kısa zamanda ve en doğru şekilde buluşturarak işsizlik oranlarını daha aşağılara indirmede ve ayrıca makro düzeyde oluşturulacak stratejilerin belirlenmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

İlimizdeki yetişmiş insan gücünün doğru alanlara yönlendirilmesi ve işsizlik sorununun doğru tespit edilmesi için başta Çalışma ve İş Kurumu olmak üzere tüm kurumlarımıza görevler düşmektedir. İlimizin işgücü piyasasına ışık tutacak bu çalışmanın, tüm yararlanıcılara şimdiden hayırlı olmasını diler, bu çalışmada başta Çalışma ve İş Kurumu Isparta İl Müdürlüğü personeli olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Vahdettin ÖZKAN

Isparta Valisi

ÖNSÖZ

Dünyada işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik doğru politikaları geliştirebilmek için profesyonel bir yaklaşımla işgücü piyasasının iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu fikir ve yaklaşımla Isparta ilinin sanayi, ticaret ve sosyal yapısında hızlı değişimler yaşandığı, dinamik bir yapıda olan ilin işgücü piyasasının ihtiyaçlarını, beklentilerini, hedeflerini sağlıklı şekilde analiz etmek, gelecekteki istihdam ve işgücü politikalarını sağlam temellere oturtmak gerektiği önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Buradan hareketle konuya ilişkin karar mekanizması olan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun, Isparta Valisi Sayın Vahdettin ÖZKAN'ın ve değerli kurul üyelerinin aldıkları kararla ilin işgücü piyasası analizini yapmak ve gelecek yıllardaki işgücüne ihtiyaç duyulan meslekleri tespit etmek, işletmelerin istihdam yapılarını analiz ederek doğru ve etkin politikalar geliştirmek amacıyla ''Isparta İşgücü Piyasası Analiz Çalışması'' 2013 yılının Mayıs ayında başlatılmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda ilin ekonomik büyüklüğü, işletmelerin istihdam yapısı, mevcut işsizlerin genel profili, işgücüne ihtiyaç duyulan meslekler ve sosyal güvenlik yapısı gibi İŞKUR İl Müdürlüğümüzün İşgücü Uyum Faaliyetlerine ışık tutacak işgücü piyasasının beklentilerine cevap verecek, çalışma hayatı için alınacak tüm kararları etkileyebilecek çok önemli bulgular ortaya çıkmıştır. Tüm bu çalışmalar neticesinde çıkan raporun kitap şeklinde yayımlanmasının son derece faydalı olacağı düşünülmüştür.

Bu bağlamda ilimiz '' İşgücü Piyasası Analiz Çalışması Kitabı ''nın bir kaynak olması ümidiyle bu çalışmada emeği geçen başta Sayın Valime, Sayın Genel Müdürlüğüme, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulumuzun değerli üyelerine, katkı veren Sivil Toplum Kuruluşlarımıza, Üniversitemize, işverenlerimize, Kamu Kurum ve Kuruluşlarımız ile tüm esnafımıza ve İl Müdürlüğümüzün değerli çalışanlarına şükranlarımı sunarım.

Hüseyin ERGİN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i

ÖNSÖZ ii

TABLOLAR LİSTESİ iv

GRAFİKLER LİSTESİ vi

KISALTMALAR viii

YÖNETİCİ ÖZETİ ix

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 2
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 2

EKONOMİK VERİLER 2

NÜFUS GÖSTERGELERİ 10

EĞiTiM GÖSTERGELERİ 15

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 17

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 24

İKİNCİ BÖLÜM 42
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 42

AMAÇ VE YÖNTEM 42

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 45

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 65

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 70

SONUÇ 75

KAYNAKÇA 77
EKLER 78

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 78

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 81

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar 81

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 83

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 84

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 85

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 91

Ek 4- Diğer Tablolar 95

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO-1 GSKD İÇERİSİNDE SEKTÖRLERE GÖRE BÖLGELERİN YILLAR İTİBARİYLE ALDIĞI PAYLAR, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……2

TABLO-2 SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE……..4

TABLO-3 KİŞİBAŞINA GSKD,TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……..4

TABLO-4 KİŞİ BAŞINA GSKD, BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE ARTIŞ ORANI, % , TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE……5

TABLO-5 YATIRIM TEŞVİKLERİ,2012,TÜRKİYE……6

TABLO-6 YATIRIM TEŞVİKLERİ, ISPARTA……7

TABLO-7 AÇILAN-KAPANAN İŞYERİ SAYILARI,ISPARTA……9

TABLO-8 YERLEŞİM YERİNE GÖRE NÜFUS, ISPARTA……10

TABLO-9 YAŞ GRUPLARINA GÖRE NÜFUS,ISPARTA,2012……11

TABLO-10 EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE NÜFUS,ISPARTA,2012……12

TABLO-11 ISPARTA İLİNE İLİŞKİN GÖÇ VERİLERİ……13

TABLO-12 ISPARTA İLİNE İLİŞKİN GÖÇ VERİLERİ, 2012……14

TABLO-13 EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE OKULLAŞMA ORANI, ISPARTA……15

TABLO-14 ORTAÖĞRETİMDE KAYITLI TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI, ISPARTA……15

TABLO-15 EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE BAŞVURULAR, ISPARTA……25

TABLO-16 EN FAZLA BAŞVURU ALINAN İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE……26

TABLO-17 EN FAZLA AÇIK İŞ OLAN VE EN FAZLA BAŞVURU ALINAN İLK 20 MESLEĞİN AĞIRLIĞI, ISPARTA……27

TABLO-18 EN FAZLA KAYITLI İŞSİZİN BULUNDUĞU İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE……29

TABLO-19 YAŞ GRUBUNA GÖRE KAYITLI İŞSİZ SAYILARI,ISPARTA……31

TABLO-20 EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE……33

TABLO-21 EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 20 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, ISPARTA-TÜRKİYE……34

TABLO-22 SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE……36

TABLO-23 ISPARTA İLİNDE CİNSİYET BAZINDA İŞE YERLEŞTİRMELERİN DAĞILIMI……38

TABLO-24 EN FAZLA İŞE YERLEŞTİRME YAPILAN İLK 20 MESLEK,ISPARTA-TÜRKİYE……...40

TABLO-25 İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012)……..43

TABLO-26 İŞYERLERİNİN BÜYÜKLÜĞÜ VE SEKTÖREL DAĞILIMI, ISPARTA……45

TABLO-27 SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞANLAR, ISPARTA……..47

TABLO-28 SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI……..49

TABLO-29 MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞANLAR, ISPARTA……..50

TABLO-30 ÇALIŞANLARIN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA……...54

TABLO-31 AÇIK İŞ VEREN İŞYERLERİ, ISPARTA-TÜRKİYE……56

TABLO-32 AÇIK İŞLERİN EKONOMİK FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA……...57

TABLO-33 MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLER, ISPARTA……..……59

TABLO-34 İLK 20 MESLEĞE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE……..61

TABLO-35 TEMİNİNDE GÜÇLÜK BİLDİREN İŞYERLERİ, SEKTÖREL DAĞILIMI, ISPARTA……65

TABLO-36 İLK 20 MESLEĞE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME DAĞILIMI, % , ISPARTA-TÜRKİYE……..67

TABLO-37 SEKTÖRLERE GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ, ISPARTA……70

TABLO-38 MESLEK GRUPLARINA GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ, ISPARTA……..71

TABLO-39 EN FAZLA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN 20 MESLEK, ISPARTA……..……..72

TABLO-40 EN FAZLA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN 20 MESLEK, ISPARTA……74

GRAFİKLER LİSTESİ

GRAFİK-1 SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI,TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……3

GRAFİK-2 ISPARTA İLİNDE KAMU YATIRIMLARININ DAĞILIMI,%.....7

GRAFİK-3 KAMU YATIRIMLARININ DAĞILIMI,% ,ISPARTA-TÜRKİYE……8

GRAFİK-4 YAŞ BAĞIMLILIK ORANI, ISPARTA, 2012……11

GRAFİK-5 EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE KADIN ERKEK NÜFUS ORANI,ISPARTA,2012……..13

GRAFİK-6 EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KURUMSAL OLMAYAN NÜFUS,
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……..17

GRAFİK-7 GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI, (%),2012,
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……..18

GRAFİK-8 GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE DÖNEMLERE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%),
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……..19

GRAFİK-9 EĞİTİM DURUMUNA VE DÖNEMLERE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%),
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)……..19

GRAFİK-10 İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLARA GÖRE İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI,

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE,2012……..20

GRAFİK-11 İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLARA GÖRE İŞTEKİ DURUMU,

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE,2012……..21

GRAFİK-12 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIĞA VE EĞİTİM DURUMUNA GÖRE
İSTİHDAM EDİLENLER, ISPARTA……..21

GRAFİK-13 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIĞA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE
İSTİHDAM EDİLENLER, ISPARTA……..22

GRAFİK-14 EĞİTİM DURUMUNA VE İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENİNE GÖRE
İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYANLAR, %, ISPARTA……23

GRAFİK-15 2008-2012 YILLARI ARASINDA İŞKUR'A YAPILAN BAŞVURULAR, ISPARTA……24

GRAFİK-16 ISPARTA İLİNDE 2008-2012 YILLARI ARASINDA KAYITLI İŞSİZ SAYISININ DEĞİŞİMİ……28

GRAFİK-17 ISPARTA İLİNDE BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE İŞSİZLERİN DAĞILIMI,%.....30

GRAFİK-18 KAYITLI İŞSİZLERİN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMLARI,2012,ISPARTA……31

GRAFİK-19 ISPARTA İLİNDE YILLARA GÖRE AÇIK İŞ SAYILARI……..32

GRAFİK-20 ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE……35

GRAFİK-21 ISPARTA İLİNDE 2008-2012 YILLARI ARASINDA İŞE YERLEŞTİRME FAALİYETİ…….37

GRAFİK-22 EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE ISPARTA İLİNDE İŞE YERLEŞTİRMELER,2012…….38

GRAFİK-23 CİNSİYET BAZINDA EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELERİN DAĞILIMI, ISPARTA,2012……..39

GRAFİK-24 MESLEK GRUPLARINA GÖRE İŞ YERLEŞTİRME ORANLARI,ISPARTA-TÜRKİYE……..41

GRAFİK-25 İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI, ISPARTA-TÜRKİYE……46

GRAFİK-26 ÇALIŞAN SAYILARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI, %.....48

GRAFİK-27 MESLEK GRUPLARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI……..51

GRAFİK-28 MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI, ISPARTA…….52

GRAFİK-29 AÇIK İŞ ORANININ SEKTÖRLERE GÖRE TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI……58

GRAFİK-30 MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANLARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI……60

GRAFİK-31 AÇIK İŞLERİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA……62

GRAFİK-32 AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER, ISPARTA……63

GRAFİK-33 AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARININ, TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI……..64

GRAFİK-34 TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI, %.....66

GRAFİK-35 MESLEKLERİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİNE GÖRE DAĞILIMI ISPARTA-TÜRKİYE……68

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TOBB: Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Isparta ilinde yapılan son nüfus sayımına göre (2012) il-ilçe toplam nüfus 283.459, belde-köy nüfus toplamı 13.204'tür. İl geneli nüfus toplamı ise 416.663'tür. Toplam nüfusta kadınlar daha fazladır. Kadın nüfus toplamda 209.005 iken, erkek nüfus 207.658'tir. Belde-köylerde de kadın nüfus daha fazlayken, merkezde erkek nüfus, kadın nüfustan daha fazladır. 2010 yılında artış gösteren nüfus, 2011 yılında azalmış ve 2012 yılı itibariyle 416.663 olmuştur.

Isparta ili 2012 nüfusunu yaş grupları bazında incelediğimizde, toplam nüfusun çoğunluğunu (83.867) 0-14 yaş grubu oluşturmaktadır. 65+ nüfusta (44.583) sayısal olarak göze çarpmaktadır. Genç-orta yaş nüfus, toplam nüfusun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bu nüfus dağılımı gelecek adına ümit vermekte iken, bu genç nüfusun iş sahibi yapılması çok büyük önem arz etmektedir.

Isparta ilinin nüfusunu eğitim düzeyine göre incelersek nüfusun 101.848'i % 30'u ilkokul mezunlarından oluşmaktadır. Yani hemen hemen her 3 kişiden biri ilkokul mezunudur. Lise veya dengi okul mezunu sayısı toplamda 81.195 kişidir. Okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 12.852'dir. Okuma yazma bilmeyenlerin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Yüksekokul veya fakülte mezunu toplam 37.235 kişidir. Yüksekokul veya fakülte mezunu erkek sayısı, yüksekokul veya fakülte mezunu kadın sayısından daha fazladır. Son yıllarda, yüksekokul mezunu kadınlarımızın sayısı gittikçe artmaktadır.

Isparta ilinin en fazla göç aldığı illerin başında Antalya, İstanbul, Ankara gelirken, en fazla göç verdiği illerin başında da aynı iller gelmektedir. Antalya'da sezonluk turizm işlerinin yoğun olduğu yaz döneminde verilen göç, kış döneminde tekrar Isparta'ya geri dönmektedir. Büyük şehirlerin diğer illerle olan göç alış-verişleri Isparta ili içinde geçerlidir. Büyükşehirler diğer illerden sürekli göç almakta ve göç vermektedir.

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde sektörlerin GSKD içinde aldıkları paylara bakıldığında, hizmet sektörü oransal olarak başı çekmektedir. Sektörlerin GSKD içindeki paylarına Bölge-Türkiye karşılaştırmalı olarak baktığımızda, hizmet sektörünün aldığı pay hem bölgede hem de Türkiye'de en fazla payı alan sektör olarak göze çarpıyor. 2008 yılında bölgede hizmet sektörü oranı % 70,9 iken, Türkiye'de bu oran % 64,3'tür. Tarım sektöründeki küçülme sanayileşmekte olan bir Türkiye gerçeğini gözler önüne sermektedir. Fakat bu sanayileşme henüz istenilen düzeye gelmemiştir.

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)bölgesinde yıllar itibariyle kişi başına düşen gayri safi katma değer 2004 yılında 8.661 TL iken, 2008 yılına gelindiğinde 13.236 TL' ye yükselmiştir. 2004-2008 yılları arasındaki değerler incelendiğinde, bölge değerleri daima Türkiye'de kişi başına düşen gayri safi katma değer ortalamasının üzerinde görülmektedir.

2012 yılı yatırım teşviklerini incelediğimizde Türkiye'de 57.688 (Milyon TL) olan sabit yatırımlar Isparta'da 96 (Milyon TL)'dir.

Isparta iller sıralamasında 63.sıradadır. Isparta ilinde sabit yatırımlarda yabancı sermaye hiç göze çarpmazken, yerli sermaye toplam 96 (Milyon TL) ile 293 kişilik bir istihdam yaratmıştır. Sektörler bazında; imalat sektörü, 52 (Milyon TL)'lik sabit yatırım toplamıyla başı çekerken, en fazla kişi istihdamını ise 151 kişi istihdamı ile madencilik sektörü sağlamaktadır.

Isparta'da kamu yatırımlarının dağılımına baktığımızda, % 39,3 ile eğitim sektörü başta gelmektedir. Eğitim sektörünü % 29,5 ile tarım sektörü izlemektedir. Kamu yatırımlarının dağılımında en düşük payı ise % 0,8'lik oranla enerji sektörü almaktadır.

Isparta'da 2011 yılında 176 şirket kurulmuşken, 2012'de 96 şirket kurulmuştur.2011 yılında kapanan şirket sayısı 28 iken, bu sayı 2012'de 40'a çıkmıştır.2011-2012 yıl kıyaslaması yapıldığında, daha fazla şirketin kapandığı ve sektörlerde bir daralma göze çarpmaktadır.

Isparta'da okullaşma oranlarına eğitim düzeyinde bakıldığında, net olarak % 97,59 ile ilkokul ilk sırada gelmektedir. İlkokulu % 93,27 ile ortaokul ve % 89,92 ile ortaöğretim (lise) izlemektedir. Tüm eğitim seviyelerinde kadınların okullaşma oranı erkeklerden daha fazladır.

Ortaöğretimde kayıtlı toplam öğrenci sayısı 26.878'dir. Bu sayının 26.598'i şehirde okuyan, 280'i köylerde okuyan öğrencilerden oluşmaktadır. Şehirde okuyan öğrencilerin 13.746'sı erkek, 12.852'si kadındır. Köylerde okuyan öğrencilerin ise,176'sı erkek, 104'ü kadındır. Ortaöğretimde kayıtlı toplam 26.878 öğrencinin 12.921'i Genel Ortaöğretime, 13.957'si ise Mesleki ve Teknik Ortaöğretime kayıtlıdır.

2008 yılında İşkur'a yapılan toplam başvuru sayısı 7.234 iken bu sayı İşkur'un son yıllardaki tanıtıcı faaliyetlerinin artmasıyla, 2012 yılında 15.480'lere ulaşmıştır. Cinsiyet bazında irdelendiğinde, erkeklerin başvuru sayısı daima kadınlardan fazla olmuştur.

İşkur'da Türkiye'de en fazla başvuru alınan ilk 20 meslek; beden işçisi, , büro memuru, temizlik görevlisi,satış elemanı, sekreter,şoför…gibi mesleklerden oluşmuştur. Bu sıralama ilde de benzer şekildedir. Isparta'da en fazla başvuru alınan ilk 20 meslekte nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu gibi, nitelik-sertifika istenen meslekler de vardır. Isparta'da beden işçisi (genel) ve temizlik görevlisi meslekleri sırayla; hem en fazla açık iş olan meslekler olarak, hem de en fazla başvuru alınan meslekler olarak kayıtlara geçmektedir.

2008-2012 yılları arasında Isparta'da kayıtlı işsiz sayısının değişimine baktığımızda,kayıtlı işsiz sayısı en fazla 2012 yılında 15.289 olarak kayıtlara geçmektedir. 2008 yılında toplamda 6.526 olan kayıtlı işsiz sayısı 2012 yılına gelindiğinde 2 katından daha fazla bir sayıya ulaşmıştır. Isparta'da en fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk 20 meslekte ön sıralarda, beden işçisi (genel) büro memuru, temizlik görevlisi, satış elemanı meslekleri gelmektedir.

Isparta ilinde 1 ve daha fazla yıl bekleyen işsizler % 44,4'lük oranla ilk sırada gelmektedir. 8-12 ay arası bekleyen işsizlerin oranı % 16,2'dir. 3-4 ay arası bekleyen işsizlerin oranı % 7,9; 30 gün bekleyen işsizlerin oranı % 6,6 olarak kayıtlara geçmektedir.

Yaş grubuna göre en fazla kayıtlı işsizin bulunduğu aralık 25-29 yaş arası 3.549 kişidir. 20-24 yaş aralığında 3.322 kişi, 30-34 yaş aralığında 2.738 kişi, 35-39 yaş aralığında 2.069 kişi vardır. Yaş grubuna göre kayıtlı toplam 15.289 kişinin yarısını, 20-35 yaş aralığı oluşturmaktadır.

Isparta'da işverenlerin verdiği açık iş sayısı 2008-2012 arası artış göstermiştir. 2008'de 1.033 olan açık iş sayısı, 2012'ye gelindiğinde 8.046 olmuştur. Oransal olarak bakarsak; açık işlerin % 87'si özel sektörden alınarak geçmiş yıllara göre büyük bir başarı sağlanmıştır.

En fazla açık iş bulunan ilk 20 meslekte beden işçisi (genel), Isparta'da 2.898 , Türkiye'de 366.718 kişi ile ilk sırada gelmektedir. Isparta'da sırasıyla; temizlik görevlisi, garson, iplikçi, büro memuru… meslekler gelmekte iken; Türkiye'de beden işçisinden sonra, beden işçisi temizlik, temizlik görevlisi, satış elemanı, büro memuru… meslekler gelmektedir.

2012 yılında Isparta ilinde alınan toplam 8.046 açık işin 7.838'i normal vatandaşlarımız için, 203'ü engelli vatandaşlarımız için, 5 tanesi de eski hükümlü-TMY (Terorle Mücadelede Yaralanan) vatandaşlarımız için açılmıştır.

2008 yılında toplam 732 kişi işe yerleştirilmişken, 2012 yılında 4.873 kişi toplam olarak işe yerleştirilmiştir. 2008 yılında 551 erkek işe yerleştirilmiş, 2012 yılında ise 3.030 erkek işe yerleştirilmiştir. 2008'de işe yerleştirilen kadın sayısı 181 iken bu sayı 2012'de 1.843 olmuştur. 2012 yılı işe yerleştirmelerin % 80,6'sı özel sektörden, % 19,4'ü kamudan işe yerleştirmelerden oluşmaktadır.

2012 yılında Isparta'da işe yerleştirmelerin % 88,8'ini yükseköğretim mezunları oluşturmaktadır. İşe yerleştirmelerde % 10,1'lik payı lise altı, % 1'lik payı da lise ve dengi meslek okulu mezunları almaktadır.

Isparta'da en fazla işe yerleştirme yapılan mesleklerin başında; beden işçisi (genel), temizlik görevlisi, iplikçi,büro memuru…gelmektedir. Türkiye'de ise şu meslekler ön sıralarda gelmektedir; beden işçisi (genel), beden işçisi (temizlik), temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi, satış elemanı…

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Isparta ili genelinde 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında 567 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Bu işyerlerinin 349 tanesi, 10-49 işçi çalıştıran işyeri konumunda olup, çalıştırdığı işçi sayısı 1-9 kişi olan işyeri sayısı 157'dir. 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyeri sayısı 61 tanedir. İşyeri sayıları incelendiğinde; büyük çoğunluğunu 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri oluşturmaktadır.

Sektörel olarak işyerleri dağılımlarına bakıldığında, Türkiye'de imalat sektörü % 25,8 ile ilk sırada gelirken, Isparta'da % 26,3 ile toptan ve perakende ticaret ilk sırada gelmektedir.

Isparta ilinde çalışanların % 76'sı erkek, % 24'ü kadındır. Türkiye'de ise bu oranlara bakıldığında % 77 erkek, % 23 kadın olduğu görülecektir. Ortalama olarak çalışan her 4 kişiden 3'ü erkek, 1'i kadındır. Kadın çalışanların oranının düşük olması göze çarpmaktadır.

Isparta'da kadınların yoğun olarak çalıştığı sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde kadınların oranı % 67'dir. Finans ve sigorta faaliyetlerinde de kadınlar % 49'luk çalışan payına sahiptir. Türkiye'de eğitim sektöründe çalışan kadınlar, % 49'luk dilimi oluştururken, Isparta'da eğitim sektöründe çalışan kadınların oranı % 40'dır.

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerine baktığımızda, en fazla işyeri sayısı 149 işyeri sayısıyla toptan ve perakende ticarette bulunmaktadır. Isparta'da toptan ve perakende ticaret işi yapan 149 işyerinin % 30'u açık iş vermiştir.

Isparta genelinde alınan açık iş sayısı 617 ve açık iş oranı ise % 3,5'tir.

Isparta ili için işverenlerin en fazla talep ettikleri becerilerde, şu sonuçlara ulaşırız: Mesleğe ilişkin yeterli bilgi % 72,4 ,fiziki ve bedensel yeterlilik % 57,5 ,takım çalışması % 44,3'lük oranlarla en fazla istenen ilk 3 beceri sıralamasında yer almaktadır.

Isparta'da işverenler açık işleri karşılama yoluna giderken, son yıllardaki aktif işgücü politikalarıyla dikkatleri üzerine çeken ve etkin bir kamu kurumu olan **İŞKUR'u % 51,1 gibi önemli bir oranla tercih etmektedirler**.

Temininde güçlük bildiren işyerlerinin sektörel dağılımında, toplam işyeri sayısı en fazla olan sektör; toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörüdür (149). Isparta ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımında ilk sırada % 29,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Isparta ilinde temininde en fazla güçlük çekilen ilk meslek % 3,6 ile Ağaç Biçme Makinesi Operatörüdür.

Isparta'da işverenlere mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerini sorduğumuzda ilk sırada, % 67,7'lik oranla, ilgili meslekte yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması cevabı gelmiştir.

Isparta İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2013 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam değişim oranı **% 4,9** iken bu oran 2014 yılı Haziran ayı sonunda **% 2,9** olarak tahmin edilmektedir.

Meslek gruplarında, 31 Aralık 2013 itibariyle net istihdam değişim beklentisi 840 işgücü iken bu sayı 30 Haziran 2014 itibariyle 490 olarak öngörülmüştür.

31 Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek, İnşaat Kalfası (Genel) iken; 30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek, Şoför (Yolcu Taşıma)'dır.

GİRİŞ

Türkiye'nin ekonomik büyüme ile birlikte bölgeler arası uyumlu bir istihdam politikası geliştirebilmesi için aktif işgücünü verimli bir şekilde yönlendirmesi ve yönetmesi gerekmektedir. Sadece Türkiye'de değil dünyada da işsizliğin bir sorun olduğu bilinmekte ve bunun için yapısal düzenlemelerin doğru bir şekilde uygulanması ve eşit bir dağılımda gerçekleştirilmesi işsizliğin azaltılmasında önem arz etmektedir.

Özellikle istihdama aracılık eden Kamu Kurum ve Kuruluşları ile birlikte özel istihdam kuruluşlarının, küreselleşme ve teknolojik ilerlemelerin işgücü piyasasında meydana getirdiği gerek pozitif gerek negatif etkilere uyum sağlaması amacıyla; yerel düzeydeki ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak, hizmette çeşitlendirmeye ve hizmet sunulan hedef pazarı büyüterek, alınan kararların yerel düzeyde daha etkili bir biçimde uygulanması gerekmektedir.

İşsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik uygulanan sosyal tedbirlerin başarılı olabilmesi için, aktif işgücü politikalarından başta girişimcilik ve istihdam garantili programlar, mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetleri olmak üzere işgücü yetiştirme ve mesleki eğitim kursları uygulanmalı, planlanan aktif işgücü programlarının işlerlik kazanması için yapılan analizler doğrultusunda hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla Isparta İşgücü Piyasasına yön verilebilmesi amacı ile İl Müdürlüğümüz personelince **''Isparta İli İşgücü Piyasası Analizi''** çalışması gerçekleştirilmiştir.

Bu analiz **iki bölümden** oluşmaktadır. **Birinci bölümde,** sosyal ve ekonomik göstergeler doğrultusunda Isparta ilinin özellikleri açıklanarak, işgücü piyasası hakkında genel bir görünüm verilmeye çalışılmıştır. İşgücü piyasasını etkileyen ekonomik veriler, nüfus göstergeleri, eğitim göstergeleri, genel işgücü göstergeleri ve İŞKUR'a kayıtlı işgücü göstergeleri bu bölümde ele alınmıştır.

İkinci bölümde ise, sahadan elde edilen anket verileri doğrultusunda istatistiki sonuçlar yer almaktadır. İşgücü piyasası talep araştırmasının amaç ve yöntemi, işyerleri ve mevcut istihdam, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönem istihdam eğilimleri ikinci bölümde ele alınmıştır. Sonuç kısmında da bu istatistiki verilerin genel olarak değerlendirilmesi ve politikaların üretilmesi safhası yer almaktadır.

Gerçekleştirilen çalışma ile ilimizde yürütülen aktif işgücü programları etkin ve yaygın bir şekilde uygulanabilecek, yerel firmalar ile birlikte; nitelikli insan ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam olanaklarının artırılması ve işsizliğin azaltılması sonucu işgücü piyasasında Kurumumuzun etkinliği sağlanmış olacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası birtakım unsurlardan etkilenerek oluşmaktadır. Bu unsurlar demografik yapı, ekonomi, eğitim, çevre, sosyolojik ve teknolojik unsurlardır. Öncelikle işgücü piyasasını etkileyen bu unsurları Türkiye ve Isparta açısından inceleyeceğiz.

EKONOMİK VERİLER

TABLO-1 GSKD İÇERİSİNDE SEKTÖRLERE GÖRE BÖLGELERİN YILLAR İTİBARİYLE ALDIĞI PAYLAR, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

Yıl	İBBS2		Gayri Safi Katma Değer	Tarım	Sanayi	Hizmetler
2004	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	3,9	5,9	2,0	4,4
2005	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	4,0	5,9	2,2	4,5
2006	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	4,0	6,4	2,2	4,4
2007	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	4,0	7,1	2,1	4,4
2008	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	3,9	6,6	2,1	4,2

KAYNAK: TÜİK

Gayri safi katma değer; bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde, bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir. TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde GSKD ortalama olarak % 4 oranında pay almıştır. Sektörler itibariyle bakıldığında 2004-2008 yılları arasında tarım sektörü her zaman en başta gelmiştir. Tarım sektörünü, sırasıyla hizmet sektörü ve sanayi sektörü izlemektedir.

GRAFİK-1 SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI,TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

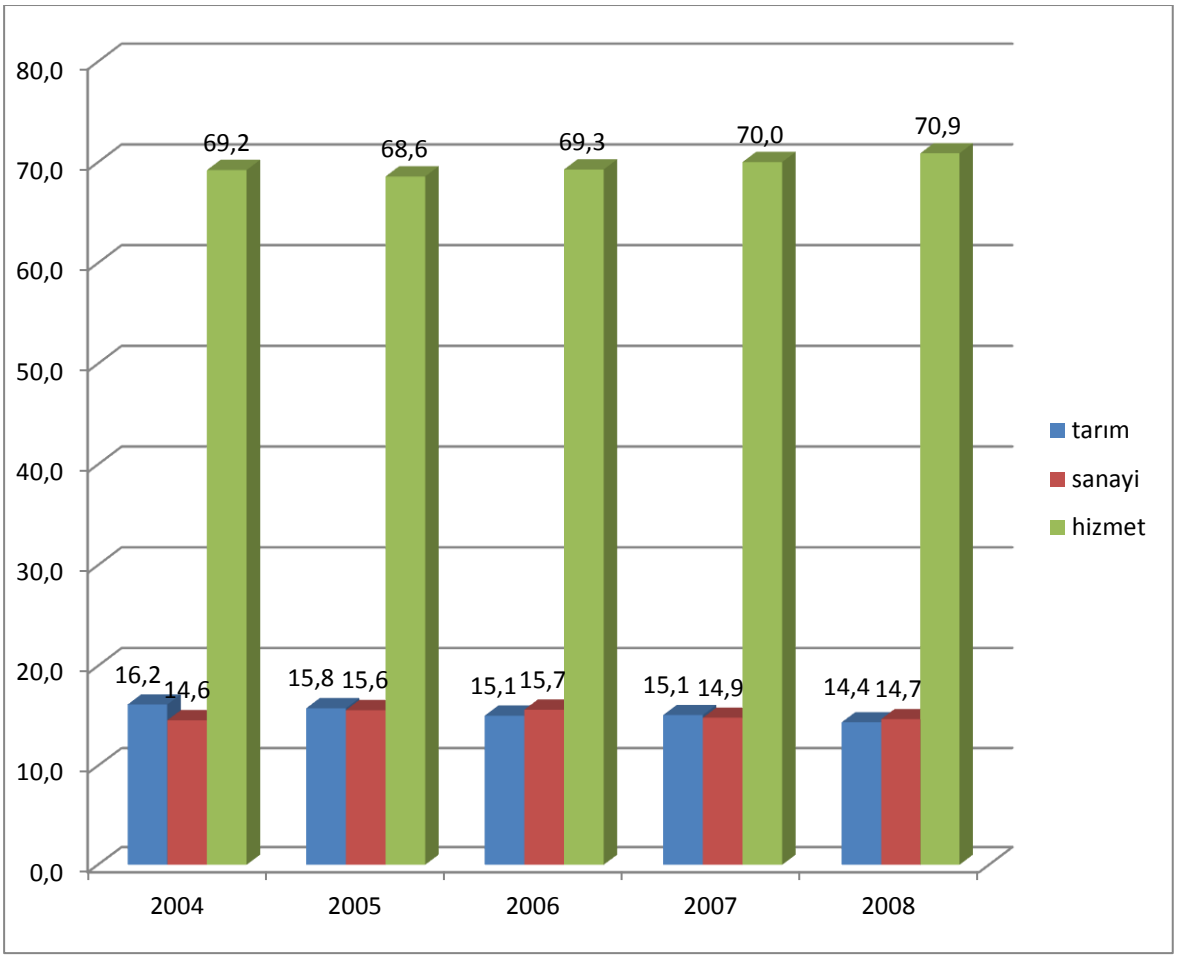

KAYNAK: TÜİK

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde sektörlerin GSKD içinde aldıkları paylara bakıldığında, hizmet sektörü oransal olarak başı çekmektedir. Yıllar itibari ile 2004'ten 2008'e hizmet sektöründe istikrarlı bir yükseliş göze çarpmaktadır. Tarım ve sanayi sektörlerinin GSKD içinde aldıkları pay yıllar itibari ile paralellik göstermektedir.

TABLO-2 SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE

	TR 61				
	2004	2005	2006	2007	2008
TARIM	16,2	15,8	15,1	15,1	14,4
SANAYİ	14,6	15,6	15,7	14,9	14,7
HİZMETLER	69,2	68,6	69,3	70,0	70,9
	TÜRKİYE				
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TARIM	**10,7**	**10,6**	**9,4**	**8,5**	**8,5**
SANAYİ	**28,0**	**28,0**	**28,2**	**27,8**	**27,2**
HİZMETLER	**61,3**	**61,3**	**62,4**	**63,7**	**64,3**

KAYNAK: TÜİK

Sektörlerin GSKD içindeki paylarına Bölge-Türkiye karşılaştırmalı olarak baktığımızda, hizmet sektörünün aldığı pay hem bölgede hem de Türkiye'de en fazla payı alan sektör olarak göze çarpıyor. 2008 yılında bölgede hizmet sektörü oranı % 70,9 iken, Türkiye'de bu oran % 64,3'tür. Tarım sektöründeki küçülme sanayileşmekte olan bir Türkiye gerçeğini gözler önüne sermektedir. Fakat bu sanayileşme henüz istenilen düzeye gelmemiştir. Gelecek yıllarda, sanayi sektörünün GSKD içindeki payının % 27,2'lerden % 35-40 seviyelerine gelmesini ülkemizin geleceği adına önemli görmekteyiz.

TABLO-3 KİŞİ BAŞINA GSKD,TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

TR 61					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	8.661	9.889	11.215	12.351	13.236
USD $	6.048	7.337	7.785	9.503	10.334
TÜRKİYE					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020
USD $	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384

KAYNAK: TÜİK

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)bölgesinde yıllar itibariyle kişi başına düşen gayri safi katma değer 2004 yılında 8.661 TL iken, 2008 yılına gelindiğinde 13.236 TL' ye yükselmiştir.
2004-2008 yılları arasındaki değerler incelendiğinde, bölge değerleri daima Türkiye'de kişi başına düşen gayri safi katma değer ortalamasının üzerinde görülmektedir. TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde gayri safi katma değer; sanayi üretimlerinden ziyade, özellikle Isparta'da hizmet ve tarımsal üretimlerle yükselmekte; diğer taraftan Antalya ilinin turizm bölgesi olması sebebiyle hizmet sektöründeki faaliyetleriyle arttığı şeklinde yorumlanabilir.

TABLO-4 KİŞİ BAŞINA GSKD, BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE ARTIŞ ORANI,%,
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE

TR 61				
	2005	**2006**	**2007**	**2008**
TL	14,2	13,4	10,1	7,2
USD $	21,3	6,1	22,1	8,7
TÜRKİYE				
	2005	**2006**	**2007**	**2008**
TL	14,1	15,5	11,5	11,9
USD $	21,2	8,1	23,6	13,5

KAYNAK: TÜİK

Kişi başına GSKD'de TL bazında 2005 yılında bölgede % 14,2 olan artış oranı, 2008 yılında % 7,2'dir. Türkiye'de ise 2005 yılında TL bazında %14,1'lik artış oranı, 2008 yılına gelindiğinde % 11,9 olarak görülmektedir. Hem bölgede hem de Türkiye'de 2005-2008 yılları arası kişi başına GSKD bir önceki yıla göre sürekli artış göstermiştir.

TABLO-5 YATIRIM TEŞVİKLERİ,2012,TÜRKİYE

Sıra	İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (MİLYON TL)	İstihdam	Sıra	İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (MİLYON TL)	İstihdam
	TÜRKİYE	4.330	57.688	146.887	41	Kastamonu	29	313	821
1	İzmir	210	8.910	7.367	42	Van	68	301	1.377
2	İstanbul	573	5.010	18.245	43	Erzincan	17	292	255
3	Adana	89	2.837	2.017	44	Giresun	21	251	413
4	Kocaeli	164	2.783	5.835	45	Kars	14	235	557
5	Bursa	214	2.565	6.769	46	Karaman	18	233	717
6	Hatay	67	2.278	2.088	47	Çanakkale	16	217	433
7	Gaziantep	227	1.864	4.463	48	Niğde	22	213	795
8	Antalya	115	1.813	6.952	49	Batman	38	172	3.731
9	Ankara	178	1.713	8.323	50	Kırıkkale	16	163	338
10	Manisa	102	1.479	2.979	51	Sivas	39	162	894
11	Kahramanmaraş	74	1.428	2.092	52	Erzurum	18	156	301
12	Mardin	48	1.193	2.657	53	Elazığ	31	125	567
13	Tekirdağ	121	1.176	3.736	54	Zonguldak	25	124	609
14	Eskişehir	52	1.117	3.058	55	Siirt	7	123	731
15	Mersin	95	1.111	2.282	56	Tokat	28	119	1.036
16	Muş	19	1.042	432	57	Burdur	30	115	542
17	Balıkesir	68	952	1.915	58	Bitlis	28	115	954
18	Aydın	51	912	2.262	59	Rize	14	106	407
19	Konya	199	860	3.926	60	Yozgat	28	105	809
20	Yalova	24	734	1.651	61	Çorum	22	102	641
21	Aksaray	24	697	1.801	62	Ordu	24	100	1.268
22	Afyonkarahisar	59	670	1.449	63	Isparta	17	96	293
23	Bilecik	19	641	1.132	64	Sinop	13	84	416
24	Adıyaman	29	622	1.264	65	Nevşehir	30	78	552
25	Şanlıurfa	99	601	5.624	66	Ağrı	17	78	1.704
26	Muğla	57	597	2.024	67	Edirne	17	78	422
27	Sakarya	45	568	2.409	68	Bingöl	14	78	488
28	Bolu	14	539	533	69	Amasya	21	73	770
29	Kayseri	66	521	1.816	70	Bartın	8	57	234
30	Kırşehir	11	501	188	71	Kilis	8	48	244
31	Düzce	48	499	3.495	72	Karabük	3	46	155
32	Malatya	45	487	2.425	73	Artvin	12	45	205
33	Kırklareli	25	450	634	74	Şırnak	12	33	338
34	Denizli	71	408	1.364	75	Bayburt	5	33	99
35	Samsun	45	396	840	76	Çankırı	10	30	138
36	Diyarbakır	68	352	2.614	77	Iğdır	10	28	406
37	Uşak	31	350	489	78	Hakkari	7	23	103
38	Kütahya	36	342	1.151	79	Tunceli	4	17	86
39	Osmaniye	27	326	505	80	Gümüşhane	5	14	79
40	Trabzon	40	318	933	81	Ardahan	3	8	26

KAYNAK: EKONOMİ BAKANLIĞI, YATIRIM TEŞVİK İSTATİSTİKLERİ

2012 yılı yatırım teşvikleri tablosuna baktığımızda Türkiye'de 57.688 (Milyon TL) olan sabit yatırımlar Isparta'da 96 (Milyon TL)'dir. Isparta iller sıralamasında 63.sıradadır. 96 (Milyon TL)'lik yatırım teşviğiyle 293 kişi istihdamı, Isparta için yeterli değildir. Isparta'da daha fazla kişinin istihdamı için açılacak olan fabrikalar, Isparta'ya verilecek olan devlet teşviği miktarını da artıracaktır.

TABLO-6 YATIRIM TEŞVİKLERİ, ISPARTA

SEKTÖRLER	Sabit Yatırımların Toplamı (Milyon TL)	İstihdamın Toplamı
	YERLİ SERMAYE	YERLİ SERMAYE
HİZMETLER	20	66
İMALAT	52	76
MADENCİLİK	24	151
TOPLAM	96	293

KAYNAK: EKONOMİ BAKANLIĞI, TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Isparta ilinde sabit yatırımlarda yabancı sermaye hiç göze çarpmazken, yerli sermaye toplam 96 (Milyon TL) ile 293 kişilik bir istihdam yaratmıştır. Sektörler bazında; imalat sektörü, 52 (Milyon TL)'lik sabit yatırım toplamıyla başı çekerken, en fazla kişi istihdamını ise 151 kişi istihdamı ile madencilik sektörü sağlamaktadır.

GRAFİK-2 ISPARTA İLİNDE KAMU YATIRIMLARININ DAĞILIMI,%

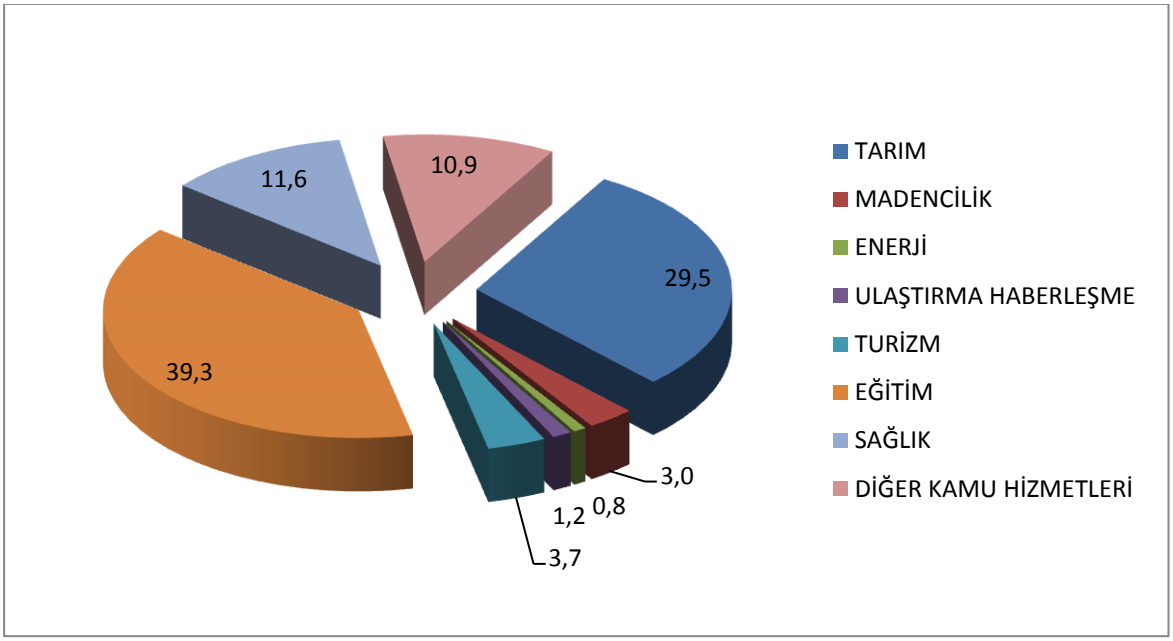

KAYNAK: KALKINMA BAKANLIĞI

Isparta'da kamu yatırımlarının dağılımına baktığımızda, % 39,3 ile eğitim sektörü başta gelmektedir. Eğitim sektörünü % 29,5 ile tarım sektörü izlemektedir. Kamu yatırımlarının dağılımında en düşük payı ise % 0,8'lik oranla enerji sektörü almaktadır.

GRAFİK-3 KAMU YATIRIMLARININ DAĞILIMI,%,ISPARTA-TÜRKİYE

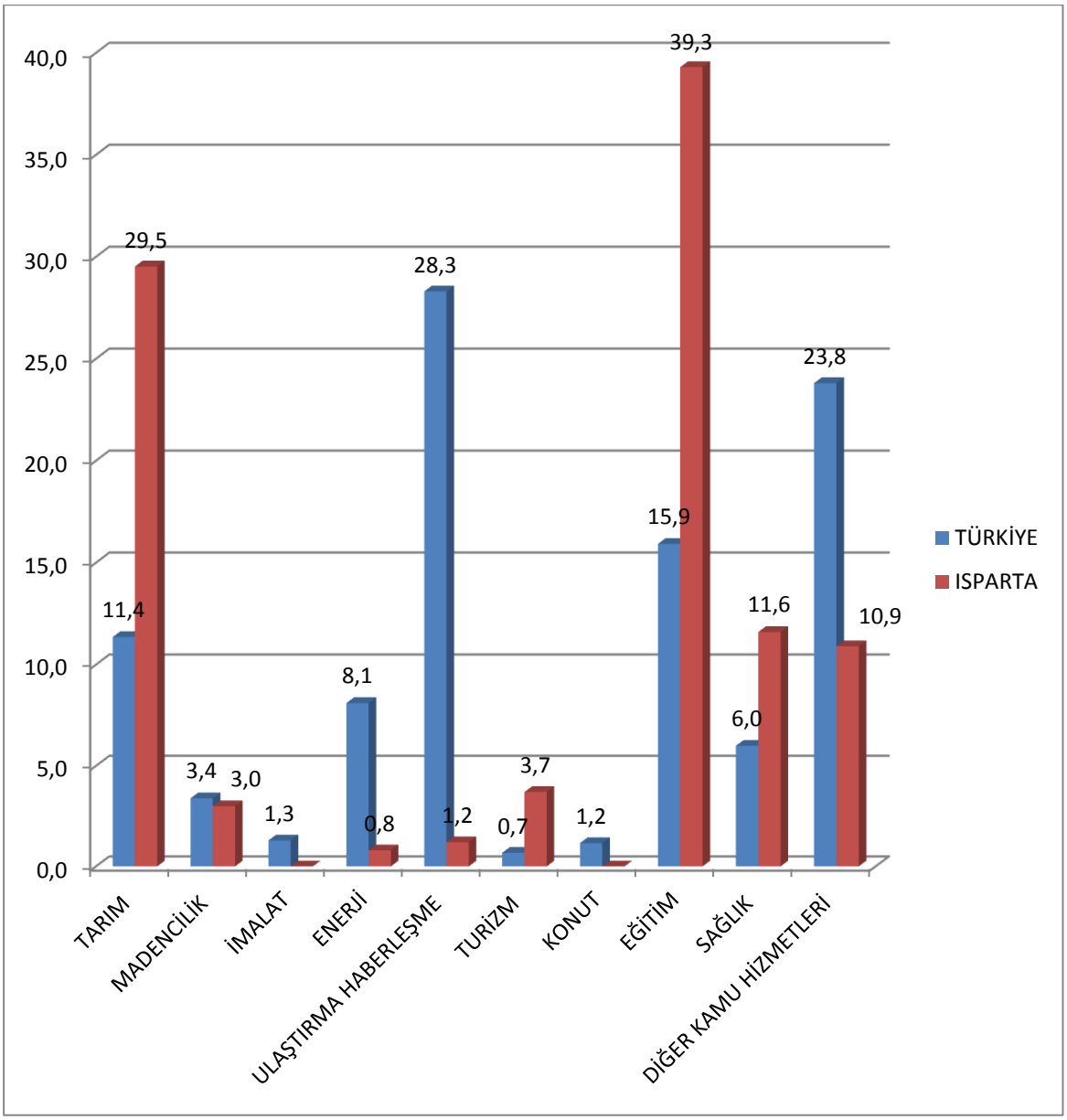

KAYNAK: KALKINMA BAKANLIĞI

Isparta'da en yüksek kamu yatırımı yapılan sektör eğitim iken, Türkiye'de en yüksek pay ulaştırma-haberleşme sektörüne ayrılmıştır. Isparta'da konut ve imalat sektörüne pay ayrılmazken, enerji sektörü % 0,8 gibi çok düşük bir pay almıştır. Türkiye'de kamu yatırımlarının dağılımında en düşük pay alan sektör % 0,7'lik oranla turizm sektörü olmuştur.

TABLO-7 AÇILAN-KAPANAN İŞYERİ SAYILARI, ISPARTA

İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
ISPARTA	96	12	140	51	34	40	19	132	176	6	154	75	27	28	17	118

KAYNAK: TOBB

Isparta'da 2011 yılında 176 şirket kurulmuşken, 2012'de 96 şirket kurulmuştur.2011 yılında kapanan şirket sayısı 28 iken, bu sayı 2012'de 40'a çıkmıştır.2011-2012 yıl kıyaslaması yapıldığında, daha fazla şirketin kapandığı ve sektörlerde bir daralma göze çarpmaktadır. Isparta ili için daha fazla fabrika açılması ve nitelikli işsizlerin bu fabrikalarda istihdam edilmesi gerekmektedir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Nüfus, bir ülkenin çalışma hayatını belirleyen en temel değişkenlerden biridir. Ülkedeki bu nüfusun hepsi işgücüne dahil değildir. Çalışma çağındaki nüfus tanımlanırken, bir yaş sınırlamasından hareket edilir. Genellikle, bu çağın alt sınırı, zorunlu temel eğitimin bitişini ifade ederken; üst sınırı da emeklilik yaşına karşılık gelmektedir. Ülkeler arasında gerek zorunlu temel eğitimin süreleri, gerekse emeklilik yaşları konusundaki farklılıklar çalışma çağındaki nüfusun uygulamada farklılaşmasına yol açmaktadır. Ancak ülkeler arasında yaygın olan yaş sınırları 15-64 yani; 15-64 yaşları arasındaki kişilerdir. Aktif nüfus, çalışma çağında yani 15-64 yaş grubunda olup kurumsallaşmamış nüfustan oluşmaktadır. Kurumsallaşmamış nüfus; "Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikli hastane, hapishane, kışla ve orduevi gibi yerlerde ikamet edenlerle yabancı uyruklular dışındaki nüfustur".

TABLO-8 YERLEŞİM YERİNE GÖRE NÜFUS, ISPARTA

		İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
ISPARTA	2009	280.154	145.400	134.754	140.642	69.388	71.254	420.796	214.788	206.008
	2010	311.064	174.862	136.202	137.234	67.610	69.624	448.298	242.472	205.826
	2011	277.327	139.362	137.965	133.918	66.061	67.857	411.245	205.423	205.822
	2012	283.459	141.865	141.594	133.204	65.793	67.411	416.663	207.658	209.005

KAYNAK: TÜİK

Isparta ilinde yapılan nüfus sayımına göre geçtiğimiz yılda (2012) il-ilçe toplam nüfus 283.459, belde-köy nüfus toplamı 13.204'tür. İl geneli nüfus toplamı ise 416.663'tür. Toplam nüfusta kadınlar daha fazladır. Kadın nüfus toplamda 209.005 iken, erkek nüfus 207.658'tir. Belde-köylerde de kadın nüfus daha fazlayken, merkezde erkek nüfus, kadın nüfustan daha fazladır. 2010 yılında artış gösteren nüfus, 2011 yılında azalmış ve 2012 yılı itibariyle 416.663 olmuştur.

TABLO-9 YAŞ GRUPLARINA GÖRE NÜFUS, ISPARTA,2012

	ISPARTA		
YAŞ GRUPLARI	TOPLAM	ERKEK	KADIN
0-14'	83.867	43.162	40.705
'15-19'	34.564	17.725	16.839
'20-24'	36.534	19.048	17.486
'25-29'	30.675	15.952	14.723
'30-34'	31.729	15.843	15.886
'35-39'	29.733	15.049	14.684
'40-44'	28.390	13.984	14.406
'45-49'	27.169	13.386	13.783
'50-54'	26.413	13.063	13.350
'55-59'	23.985	11.658	12.327
'60-64'	19.021	9.268	9.753
65+'	44.583	19.520	25.063
Toplam	416.663	207.658	209.005

KAYNAK: TÜİK

Isparta ili 2012 nüfusunu yaş grupları bazında incelediğimizde, toplam nüfusun çoğunluğunu (83.867) 0-14 yaş grubu oluşturmaktadır. 65+ nüfusta (44.583) sayısal olarak göze çarpmaktadır. Genç-orta yaş nüfus, toplam nüfusun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bu nüfus dağılımı gelecek adına ümit vermekte iken, bu genç nüfusun iş sahibi yapılması çok büyük önem arz etmektedir.

GRAFİK-4 YAŞ BAĞIMLILIK ORANI, ISPARTA,2012

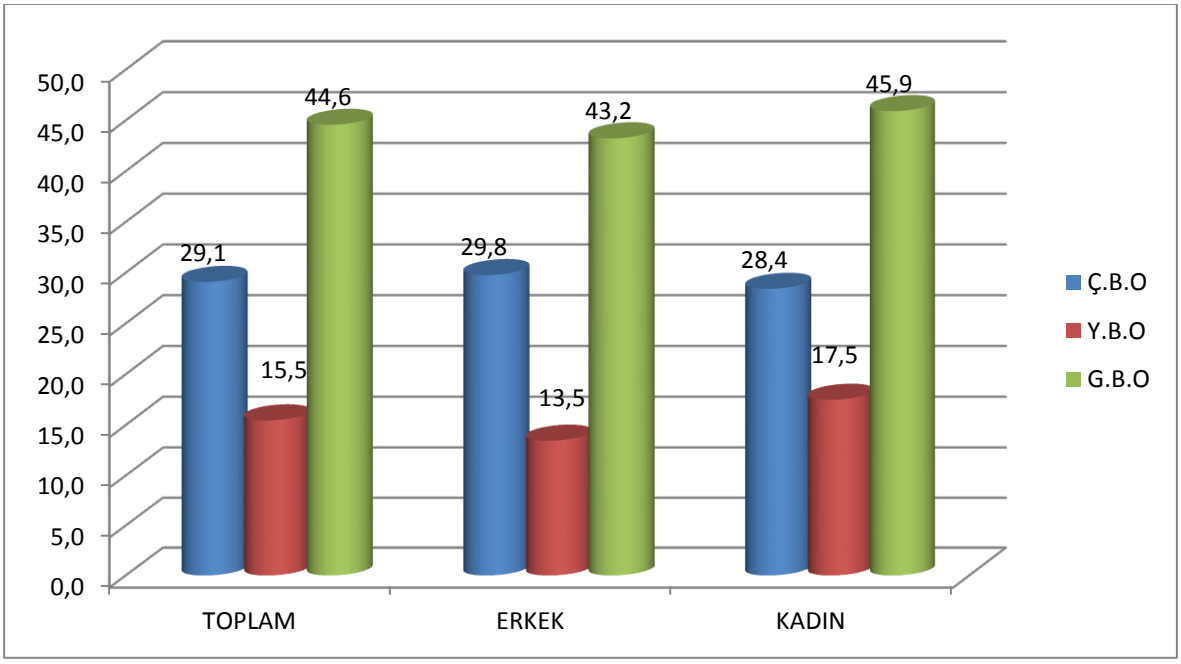

KAYNAK: TÜİK

Ç.B.O. : Çocuk Bağımlılık Oranı
Y.B.O. : Yaşlı Bağımlılık Oranı
G.B.O. : Genel Bağımlılık Oranı

Çocuk Bağımlılık Oranı: Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk sayısıdır. 0-14 yaş grubundaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

Yaşlı Bağımlılık Oranı: Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen yaşlı sayısıdır. 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranını olarak ifadesidir.

Genel Bağımlılık Oranı: Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk yaşlı sayısıdır. Bu oran çocuk ve yaşlı bağımlılık oranlarının toplamına eşittir. 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

Çocuk bağımlılık oranı % 29,8 ile erkeklerde daha fazladır. Kadınlarda ise bu oran % 28,4'tür.Yaşlı bağımlılık oranı % 17,5 ile kadınlarda daha fazladır. Genel bağımlılık oranı toplamda % 44,6'dır.

TABLO-10 EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE NÜFUS, ISPARTA, 2012

Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	12.852	2.017	10.835
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	15.265	4.004	11.261
İlkokul mezunu	101.848	42.536	59.312
İlköğretim mezunu	55.499	30.406	25.093
Ortaokul veya dengi okul mezunu	15.919	10.392	5.527
Lise veya dengi okul mezunu	81.195	45.737	35.458
Yüksekokul veya fakülte mezunu	37.235	22.177	15.058
Yüksek lisans mezunu	2.151	1.344	807
Doktora mezunu	1.152	822	330
Bilinmeyen	8.117	4.194	3.923
Toplam	**331.233**	**163.629**	**167.604**

KAYNAK: TÜİK

Isparta ilinin nüfusunu eğitim düzeyine göre incelersek nüfusun 101.848'i % 30'u ilkokul mezunlarından oluşmaktadır. Yani hemen hemen her 3 kişiden biri ilkokul mezunudur. Lise veya dengi okul mezunu sayısı toplamda 81.195 kişidir. Okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 12.852'dir. Okuma yazma bilmeyenlerin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Yüksekokul veya fakülte mezunu toplam 37.235 kişidir. Yüksekokul veya fakülte mezunu erkek sayısı, yüksekokul veya fakülte mezunu kadın sayısından daha fazladır. Son yıllarda, yüksekokul mezunu kadınlarımızın sayısı gittikçe artmaktadır. Eğitim düzeyine göre nüfus (2012) verilerinin cinsiyete göre dağılımında, toplam sayıya bakıldığında, kadınların sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülecektir.

GRAFİK-5 EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE KADIN ERKEK NÜFUS ORANI, ISPARTA, 2012

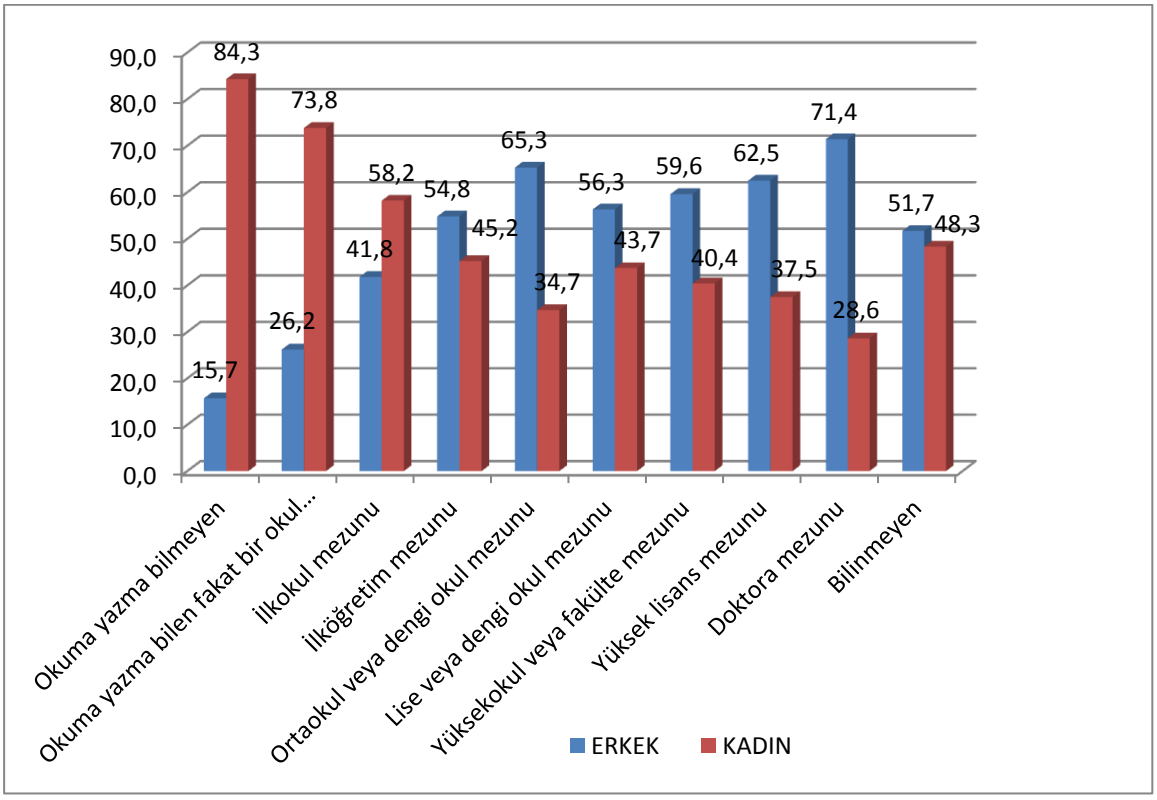

KAYNAK: TÜİK

Okuma-yazma bilmeyenlerin % 84,3 'ü kadın, % 15,7'si erkektir. İlkokul mezunları arasında da kadınların oranı erkeklerden daha fazladır. İlköğretim ve daha yüksek eğitim düzeylerinin hepsinde erkeklerin oranı, kadınların oranından daha fazladır. Isparta ilinde kadın eğitimine daha fazla önem verilmesi gerekmektedir. Yüksekokul veya fakülte mezunları içinde kadınların oranı % 40,4 iken, yüksek lisans mezunları arasında kadın oranı %37,5'ta kalmıştır. Eğitim düzeyi yükseldikçe kadın oranının düşmesi, Isparta'da ev hanımlarının sayıca fazla olması ve kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmelerinden kaynaklanmaktadır.

TABLO-11 ISPARTA İLİNE İLİŞKİN GÖÇ VERİLERİ

YILLAR	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı , ‰
2009	18.633	15.822	2.811	6,7
2010	15.017	18.255	-3.238	-7,2
2011	15.325	18.269	-2.944	-7,13
2012	19.731	14.330	5.401	13,05

KAYNAK: TÜİK

Isparta ili en fazla göçü 2012 yılında almıştır (19.731 kişi). En fazla verdiği göç 18.269 kişi ile 2011 yılıdır. Net göçte negatif değerler 2010 ve 2011 yıllarında görülmektedir. Net göç hızı 2009'da ‰ 6,7 2010'da ‰ -7,2 , 2011'de ‰ -7,13 , 2012'de ise ‰ 13,05'tir.

TABLO-12 ISPARTA İLİNE İLİŞKİN GÖÇ VERİLERİ,2012

EN FAZLA GÖÇ ALDIĞI İLLER	EN FAZLA GÖÇ VERDİĞİ İLLER
Antalya	**Antalya**
İstanbul	**İstanbul**
Ankara	**Ankara**
İzmir	**İzmir**
Afyonkarahisar	**Konya**
Konya	**Afyonkarahisar**
Burdur	**Burdur**
Denizli	**Denizli**
Aydın	**Aydın**
Mersin	**Bursa**

KAYNAK: TÜİK

Isparta ilinin en fazla göç aldığı illerin başında Antalya, İstanbul, Ankara gelirken, en fazla göç verdiği illerin başında da aynı iller gelmektedir. Antalya'da sezonluk turizm işlerinin yoğun olduğu yaz döneminde verilen göç, kış döneminde tekrar Isparta'ya geri dönmektedir. Büyük şehirlerin diğer illerle olan göç alış-verişleri Isparta ili içinde geçerlidir. Büyükşehirler diğer illerden sürekli göç almakta ve göç vermektedir.

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

Türkiye'de istihdam ve eğitim arasında etkin bir ilişki bulunmaktadır. Özellikle işgücü arz ve talebi dengesizliğinin olduğu zamanlarda, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda ara eleman temininde zorluklar yaşanmaktadır. Bununla birlikte en yüksek işsizlik oranları mesleki eğitim mezunları arasında görülmektedir. Bunun nedenleri, mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmemesi ve işverenlerin talep ettikleri nitelikte işgücü bulamamasıdır. Ayrıca işverenler talep ettikleri işgücü niteliklerini işgücü piyasasına tam olarak yansıtamamaktadırlar.

TABLO-13 EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE OKULLAŞMA ORANI, ISPARTA

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Ortaöğretim (lise)		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	106,79	107,13	106,42	103,8	102,84	104,83	111,04	112,45	109,57
Net	97,59	97,58	97,6	93,27	92,98	93,59	89,92	89,37	90,5

KAYNAK: MEB İSTATİSTİKLERİ, ÖRGÜN EĞİTİM, 2012-2013

Isparta'da okullaşma oranlarına eğitim düzeyinde bakıldığında, net olarak % 97,59 ile ilkokul ilk sırada gelmektedir. İlkokulu % 93,27 ile ortaokul ve % 89,92 ile ortaöğretim (lise) izlemektedir. Tüm eğitim seviyelerinde kadınların okullaşma oranı erkeklerden daha fazladır. Özelikle ortaöğretim (lise)'de okullaşma oranının % 90-95'lerin üstünde olması gerek ilimiz için gerekse ülkemiz adına sevindirici bir gelişme olacaktır. Mevcut durumda bu oran net olarak % 89,92'dir.

TABLO-14 ORTAÖĞRETİMDE KAYITLI TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI, ISPARTA

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	26 878	13 922	12 956
Şehir	26 598	13 746	12 852
Köy	280	176	104

Cinsiyet	Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	12921	12641	280	13957	13957	-
Erkek	6304	6128	176	7618	7618	-
Kadın	6617	6513	104	6339	6339	-

KAYNAK: MEB İSTATİSTİKLERİ, ÖRGÜN EĞİTİM, 2012-2013

Ortaöğretimde kayıtlı toplam öğrenci sayısı 26.878'dir. Bu sayının 26.598'i şehirde okuyan, 280'i köylerde okuyan öğrencilerden oluşmaktadır. Şehirde okuyan öğrencilerin 13.746'sı erkek, 12.852'si kadındır. Köylerde okuyan öğrencilerin ise,176'sı erkek, 104'ü kadındır.

Ortaöğretimde kayıtlı toplam 26.878 öğrencinin 12.921'i Genel Ortaöğretime, 13.957'si ise Mesleki ve Teknik Ortaöğretime kayıtlıdır. Bu durumun oluşmasında son yıllarda mesleki ve teknik eğitime önem verilmesi gelmektedir. Köylerde Mesleki ve Teknik Ortaöğretime kayıtlı öğrenci bulunmazken, Genel Ortaöğretimde ise bu sayı toplam 280 kişidir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani diğer bir ifadeyle genel nüfusun çalışmak isteyen ve çalışabilir durumda olan üretken kısmıdır. İşgücü sermaye gibi üretim faktörlerinden biridir. Sürdürülebilir bir büyümenin sağlanması için işgücüne ihtiyaç vardır. Bu nedenle işgücü, işgücüne katılım oranı önem ifade etmektedir.

Türkiye'de işgücü 2011 yılında 26 milyon 725 bin iken 2012 yılında 28 milyon 11 bine yükselmiştir. Kurumsal olmayan nüfusu tanımlayacak olursak; üniversite yurtları, yetiştirme yurtları, huzurevleri, özel nitelikli hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenlerin dışında kalan nüfustur. Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus, kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur. İşgücüne katılma oranı işgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

GRAFİK-6 EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KURUMSAL OLMAYAN NÜFUS, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

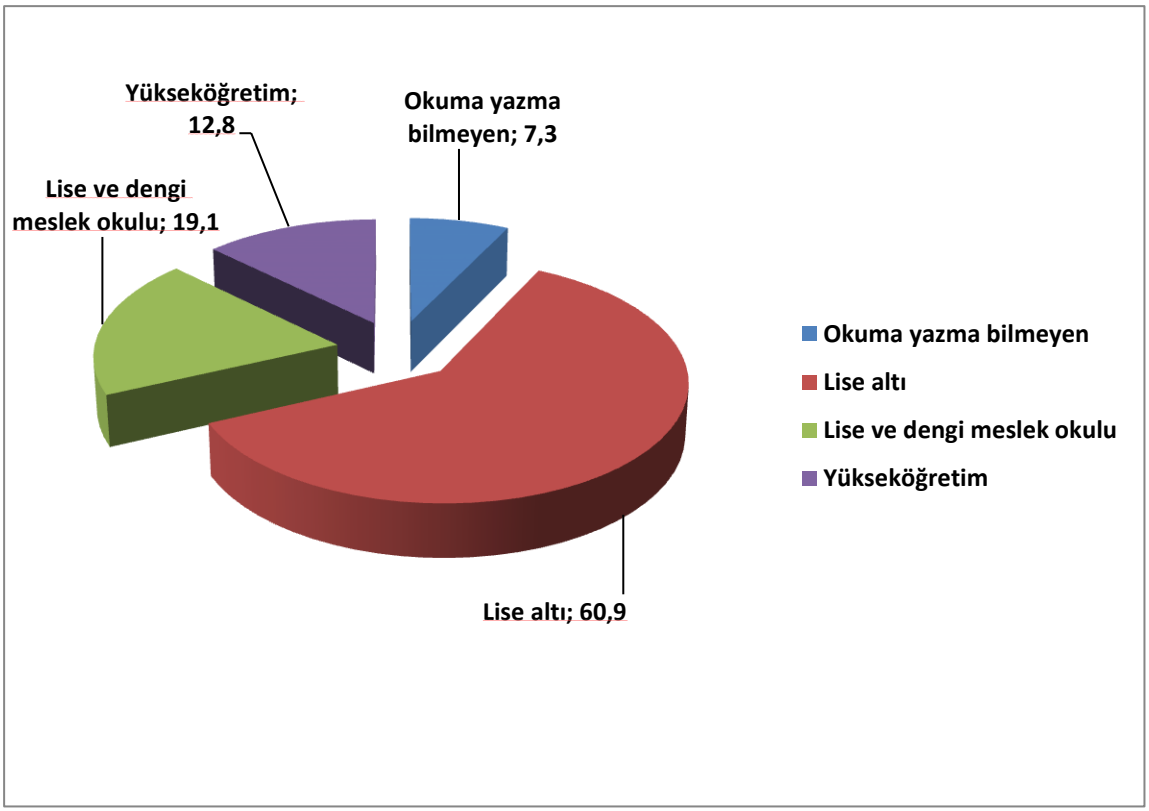

KAYNAK: TÜİK

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde, eğitim durumuna göre kurumsal olmayan nüfusun % 60,9'u lise altı, % 19,1 lise ve dengi meslek okulu, % 12,8'i yükseköğretim, % 7,3'ü okuma-yazma bilmeyenler olarak görülmektedir. % 12,8'lik yükseköğretimdeki oran ve % 19,1'lik lise ve dengi meslek okulundaki oran arzulanan seviyede değildir. Lise ve yükseköğretim oranlarının grafikteki oranlardan çok daha fazla olması hedeflenmektedir.

GRAFİK-7 GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%), 2012
TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

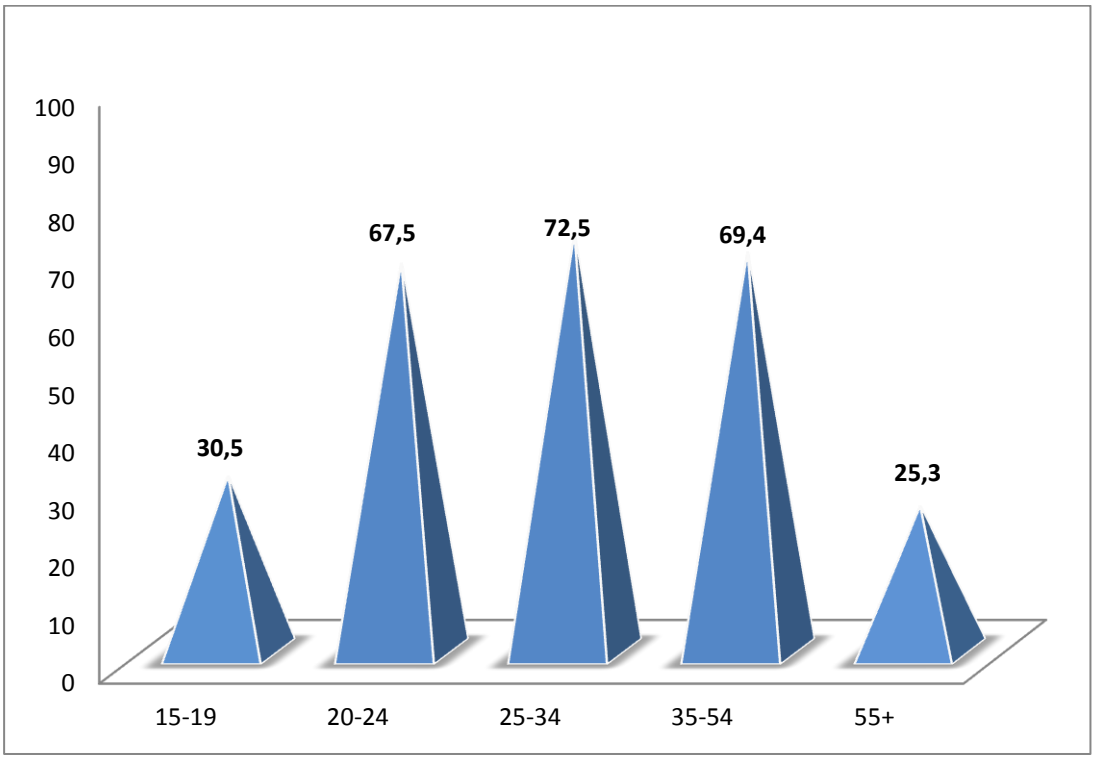

KAYNAK: TÜİK

Yaş gruplarına göre işgücüne katılım oranı incelendiğinde, yaş aralığı 25-34 olanların % 72,5'i işgücüne katılmaktadır. % 72,5'lik oranı ,% 69,4 ile 35-54 yaş aralığı izlemektedir. Yani 35-54 yaş aralığı içindeki kişilerin % 69,4'ü işgücüne katılmaktadır. En düşük işgücüne katılım oranı, 15-19 yaş aralığındaki grupta görülmektedir. Ortaöğretim mezuniyet yaşının 18 olduğunu göz önüne alırsak, bu oranın düşük çıkması normaldir. Genç nüfusun büyük çoğunluğunun işgücüne katılması sevindirici bir gelişme olarak kayıtlara geçmektedir.

GRAFİK-8 GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE DÖNEMLERE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), 2012, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

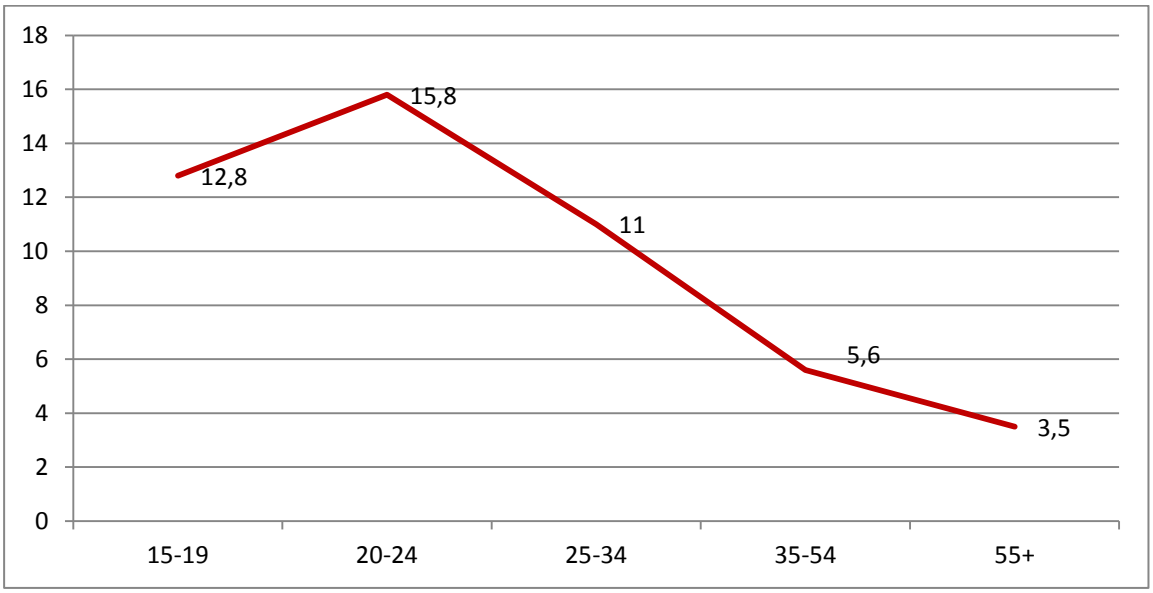

KAYNAK: TÜİK

İşsizlik oranının en fazla olduğu yaş aralığı % 15,8 ile 20-24 yaş aralığıdır. Genç nüfusun, özellikle okuduğu alanda istihdam edilmesi, büyük önem arz ederken, 25-34 ve 35-54 yaş grupları aralığındaki kişilerinde işgücüne katılımının yüksek olması bölgemiz adına sevindirici bir gelişme olacaktır. Fakat güncel olarak, işsizlik oranının 25-34 yaş aralığı için % 11 gibi yüksek bir oran olduğu grafikte görülmektedir.

GRAFİK-9 EĞİTİM DURUMUNA VE DÖNEMLERE GÖRE İŞSİZLİK ORANI (%), TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)

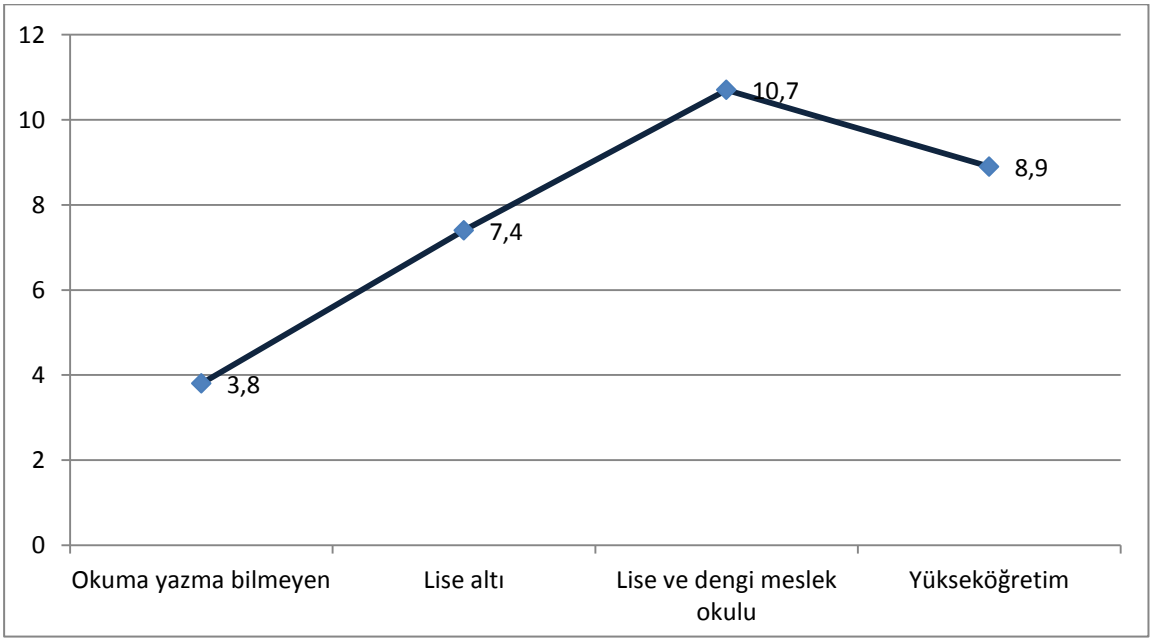

KAYNAK: TÜİK

Lise ve dengi meslek okulu mezunlarında işsizlik oranı % 10,7'lik oranla en yüksek oran olarak grafikte görülmektedir. Bu oranı % 8,9 ile yükseköğretim mezunlarındaki işsizlik oranı takip etmektedir. Genç nüfusun nitelikli olması fakat özellikle mezun olduğu alanda iş bulamaması, genç nüfustaki işsizlik oranını yükseltmektedir. Lise altı grupta işsizlik oranı % 7,4'lere, okuma-yazma bilmeyenlerde ise bu oran % 3,8'lere gerilemektedir. Herhangi bir eğitim durumu/vasfı olmayan işsiz kişiler kendilerine göre bir iş bulabilmekte, dolayısıyla işsizlik oranı bu grupta düşük gözükmektedir.

GRAFİK-10 İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLARA GÖRE İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE,2012

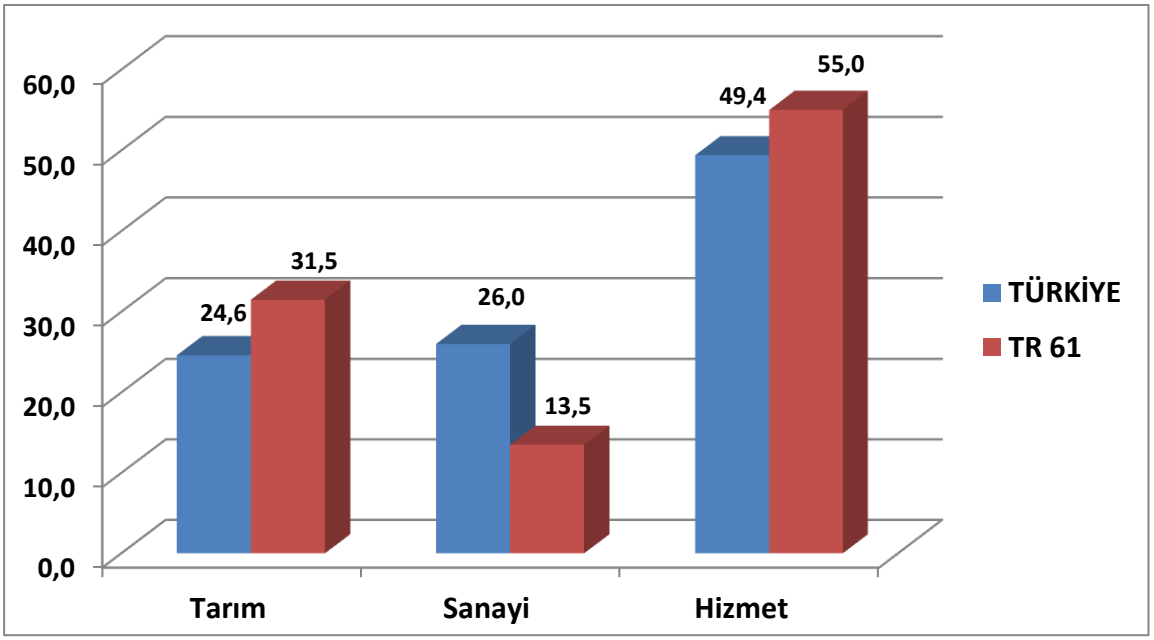

KAYNAK: TÜİK

2012 yılında, iktisadi faaliyet kollarına göre istihdam edilenlerde hizmet sektörü başı çekmekte olup, hizmet sektöründeki oralar: Türkiye'de % 49, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde % 55'tir. Hizmet sektörünü, Türkiye'de % 26 ile sanayi sektörü izlerken; TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde, % 31,5'lik oranla tarım sektörü izlemektedir. Sanayileşmekte olan bir ülke için % 26'lık bir oran düşüktür.

GRAFİK-11 İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLARA GÖRE İŞTEKİ DURUMU, TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)-TÜRKİYE,2012

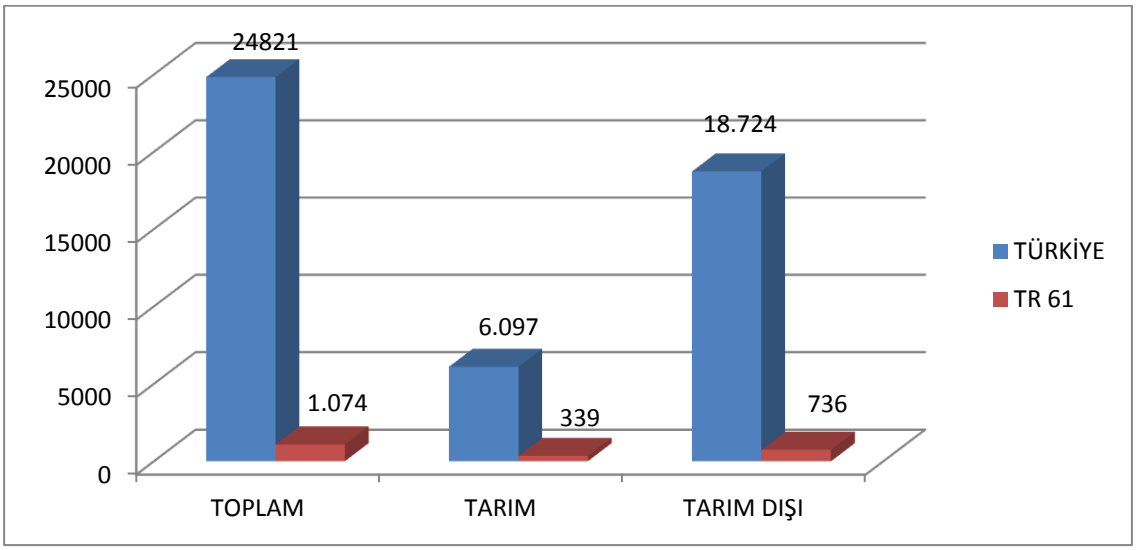

KAYNAK: TÜİK

Türkiye'de istihdam edilen 24.821 kişinin 6097'si tarımda, 18.724'ü tarım dışında istihdam olanağı bulmuştur. TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde, toplam 1074 kişi istihdam edilmiş olup, istihdam edilenlerin 339'ü tarımda 736'sı ise tarım dışında istihdam edilmiştir. Gerek Türkiye'de gerekse TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde istihdam edilenlerin çoğunluğunu tarım dışı istihdam oluşturmaktadır.

GRAFİK-12 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIĞA VE EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM EDİLENLER, ISPARTA

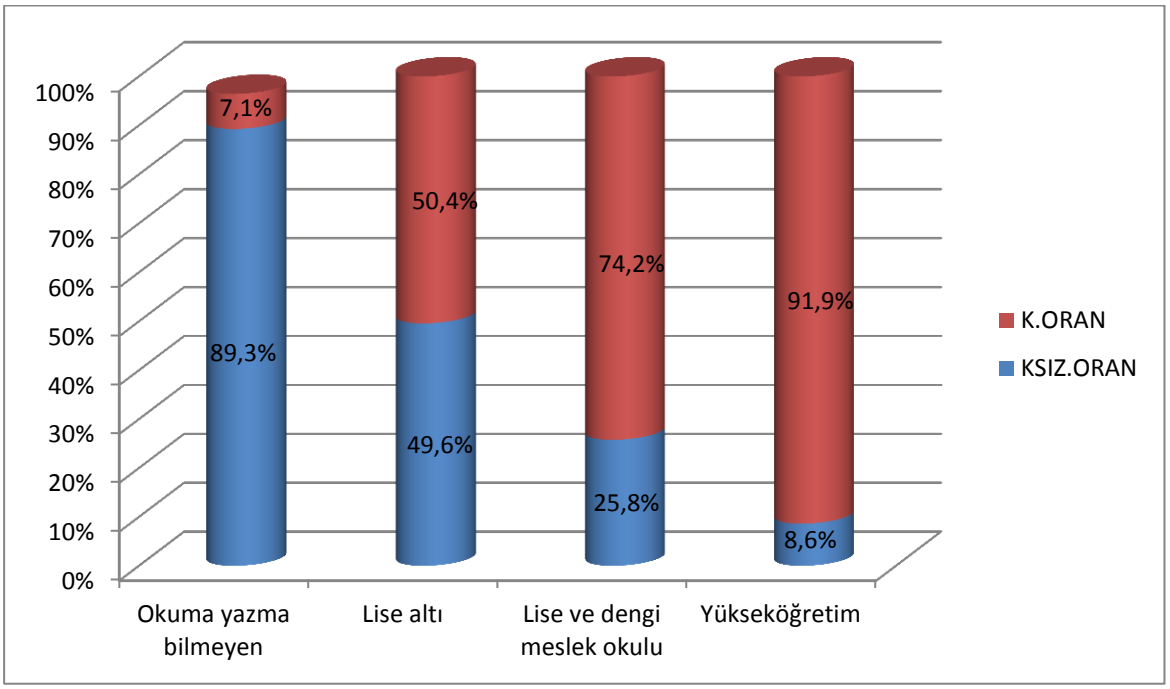

KAYNAK: TÜİK

Isparta'da istihdam edilenlerin okuma-yazma bilmeyenlerin % 89,3'ü SGK 'ya kayıtlı değilken sadece % 7,1'i SGK 'ya kayıtlı gözükmektedir. SGK 'ya kayıtlı istihdamında en yüksek oran, % 91,9 ile yükseköğretim mezunlarında göze çarpıyor. Eğitim seviyesi yükseldikçe bilinçliliğin arttığı ve istihdamın kayıt altına alındığı grafikten anlaşılmaktadır.

GRAFİK-13 SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KAYITLILIĞA VE İKTİSADİ FAALİYET KOLUNA GÖRE İSTİHDAM EDİLENLER, ISPARTA

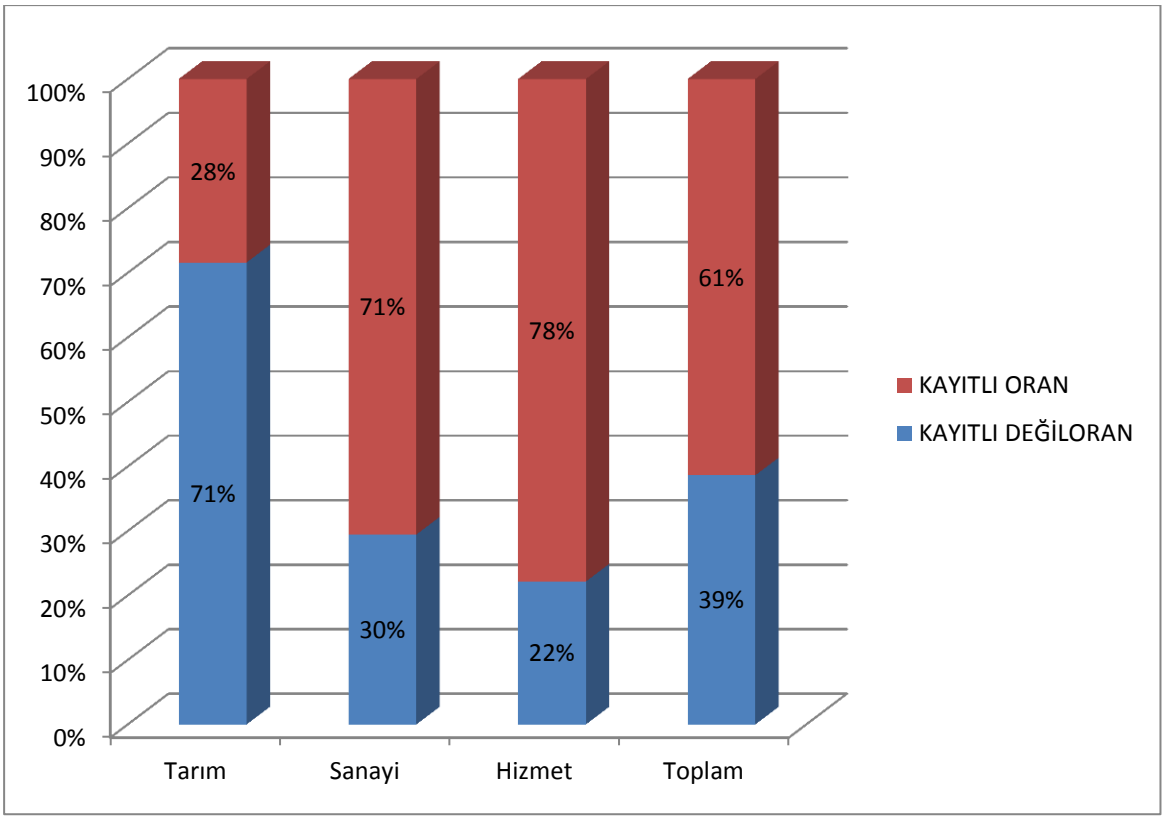

KAYNAK: TÜİK

Isparta'da iktisadi faaliyet kollarına göre istihdam edilenler arasında hizmet sektöründe SGK' ya kayıtlılık oranı % 78'lik bir oranla ilk sırada gelmektedir. Hizmet sektörünü,% 71 ile sanayi sektörü takip etmektedir. Tarım sektöründe istihdam edilenlerin ise büyük çoğunluğu, % 71'i, SGK' ya kayıtlı değildir.

GRAFİK-14 EĞİTİM DURUMUNA VE İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENİNE GÖRE İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYANLAR, %, ISPARTA

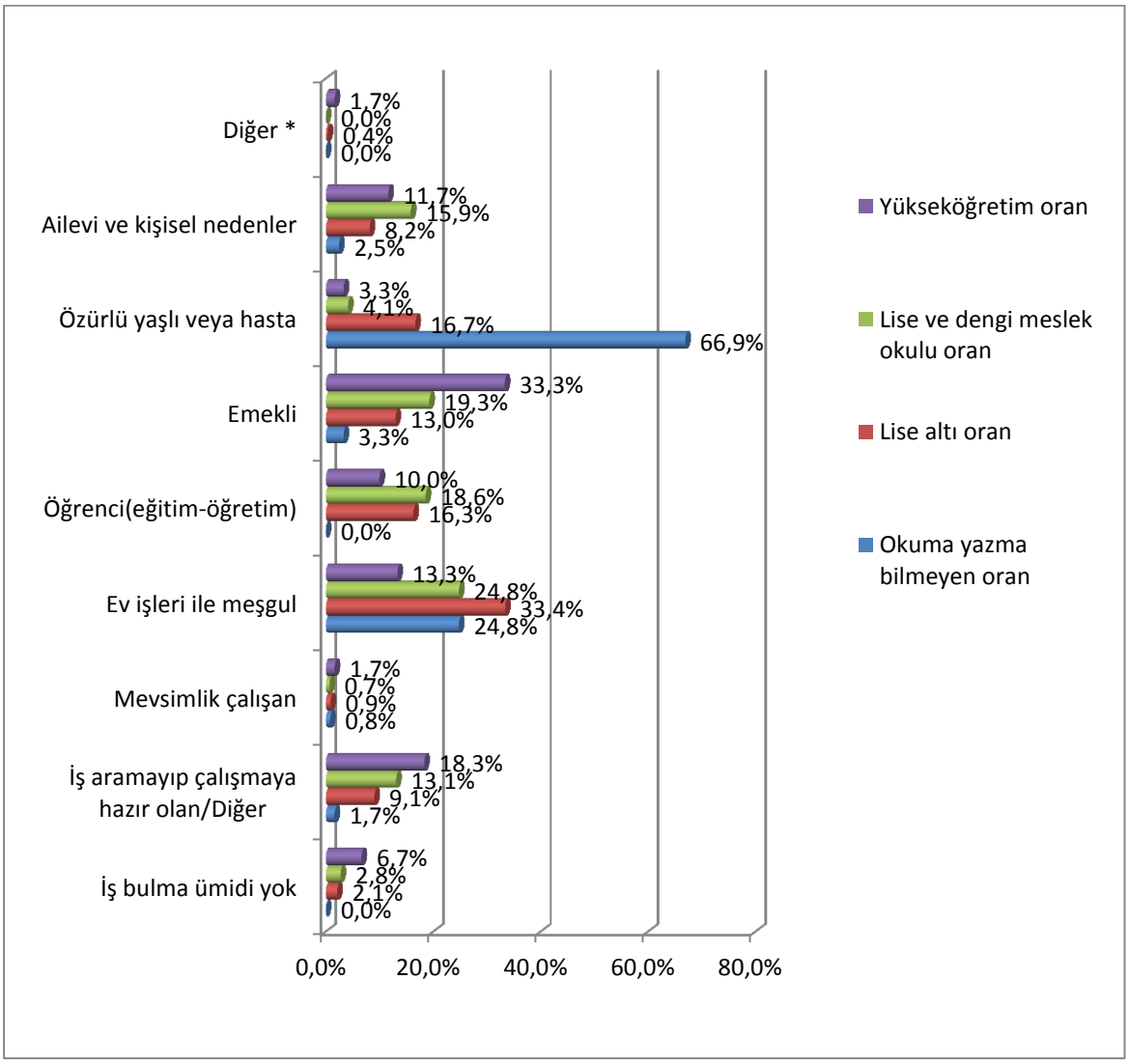

KAYNAK: TÜİK

Mezuniyet durumlarına/işgücüne dahil olmama nedenlerine göre bir analiz yapıldığında şu sonuçlar göze çarpacaktır: Okuma-yazma bilmeyenlerin % 66,9'u engelli, hasta veya yaşlı oldukları için işgücüne dahil olamamaktadırlar. % 24,8'i ise ev işleriyle meşgul oldukları için işgücüne katılamıyorlar. Mezuniyet durumu lise altı olanların % 33,4'ü ev işleriyle meşgul olduklarından dolayı, % 16,3'ü ise öğrenci olduğu için işgücüne katılamamaktadır.

Lise ve dengi meslek okullarından mezun olanların % 24,8'i ev işleriyle meşgul olup,% 19,3'ü emekli, % 15,9'u ise ailevi-kişisel nedenlerden dolayı işgücüne katılamıyorlar. Lise ve dengi meslek okullarından mezun olduktan sonra, bir üst öğrenime devam edenler ise % 18,6'lık bir oran oluşturmakta ve dolayısıyla okurken işgücüne katılım olanağı bulamamaktadırlar.

Yükseköğretim mezunlarının % 33,3'ü emekli, % 18,3'ü iş aramayıp çalışmaya hazır konumda olduğundan ötürü işgücüne katılamıyorlar. % 6,7'lik kesim ise, iş bulma ümidi olmadığından dolayı işgücüne katılamıyor.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde, Türkiye İş Kurumu 2012 verileri ile 2012 yılına ilişkin Isparta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verileri ışığında Isparta ilinde kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsiz verileri, kuruma yapılan başvurular, açık iş sayıları, işe yerleştirmeler, işsizlik sigortası başvuruları ve işgücü yetiştirme kursları özetlenecektir. Bu özetler eğitim durumu, yaş grupları, cinsiyet vb. ayrımlar da eklenerek daha detaylı incelenecektir.

GRAFİK-15 2008-2012 YILLARI ARASINDA İŞKUR'A YAPILAN BAŞVURULAR, ISPARTA

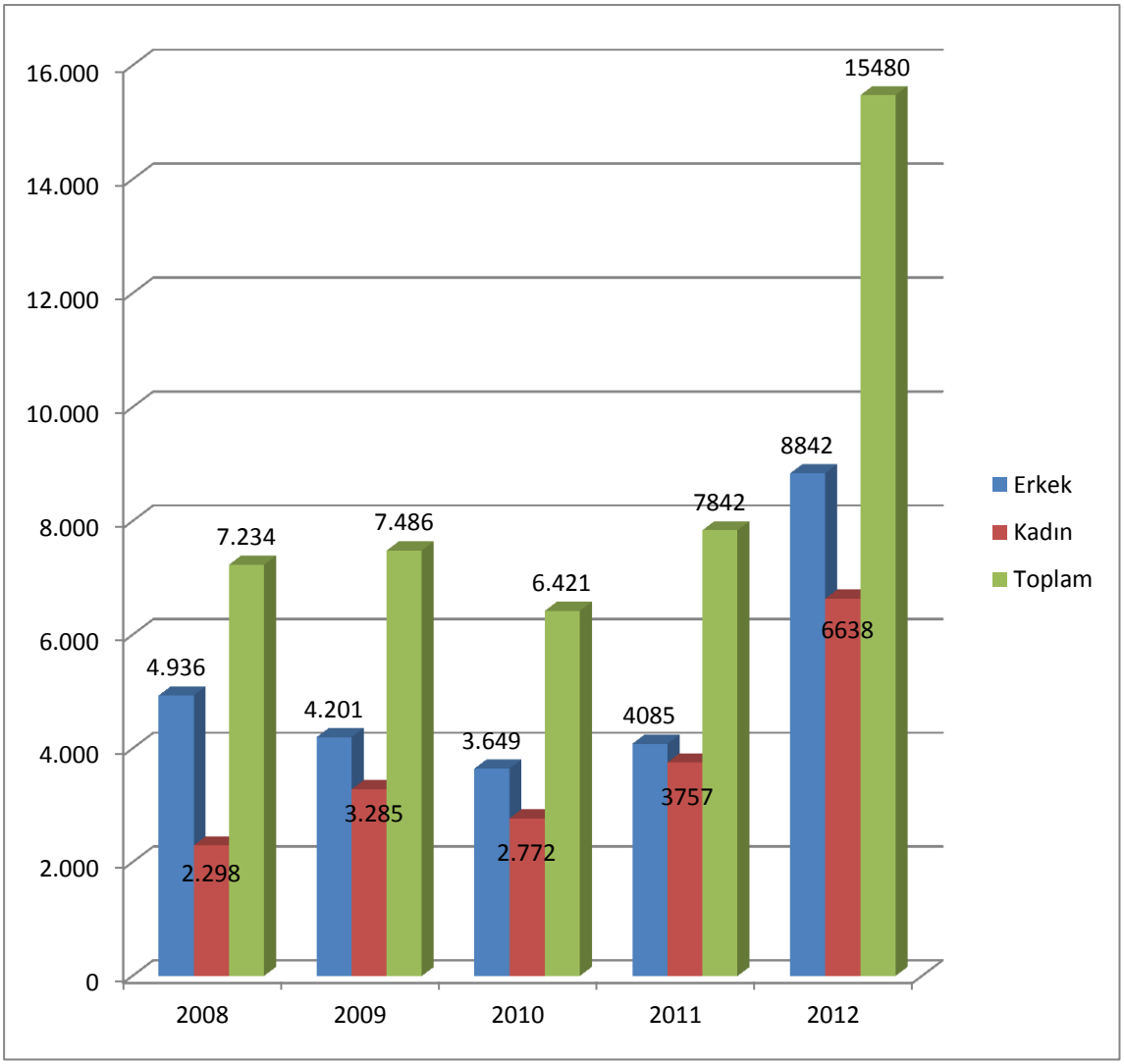

KAYNAK: İŞKUR

2008 yılında İşkur'a yapılan toplam başvuru sayısı 7.234 iken bu sayı İşkur'un son yıllardaki tanıtıcı faaliyetlerinin artmasıyla, 2012 yılında 15.480'lere ulaşmıştır. Cinsiyet bazında irdelendiğinde, erkeklerin başvuru sayısı daima kadınlardan fazla olmuştur.

2008 yılında İşkur'a yapılan erkek başvuru sayısı 4.936 iken, bu sayı 2012 yılında 8.842'ye ulaşmıştır. Kadınlarda ise 2008 yılı başvuru sayısı 2.298 iken 2012 yılında 6.638 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO-15 EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE BAŞVURULAR, ISPARTA

ISPARTA		
EĞİTİM DURUMU	ERKEK	KADIN
OKUMA-YAZMA BİLMEYENLER	15	28
OKUR-YAZAR OLANLAR	31	33
İLKÖĞRETİM	3.971	3.315
ORTAÖĞRETİM	3.428	2.055
ÖNLİSANS	759	647
LİSANS	613	529
YÜKSEK LİSANS	23	30
DOKTORA	2	1

KAYNAK: İŞKUR

Eğitim durumuna göre en fazla başvuru ilköğretimde gerçekleşmiş olup, 3.971 erkek,3.315 kadın başvurusu olmuştur. Ortaöğretim mezunlarının başvuru sayısı da ilköğretim mezunları gibi yüksektir. Ortaöğretim mezunu 3.428 erkek, 2.055 kadın başvuru sayısı gerçekleşmiştir. Eğitim düzeyi yükseldikçe başvuru sayısının azaldığı görülmektedir. Önlisans mezunu; erkek 759, kadın 647, lisans mezunu; erkek 613, kadın 529, yüksek lisans mezunu; erkek 23, kadın 30, doktora mezunu; erkek 2 ve kadın 1 kişidir.

TABLO-16 EN FAZLA BAŞVURU ALINAN İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA		TÜRKİYE	
Meslek	Başvuru	Meslek	Başvuru
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4797	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572862
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	988	BÜRO MEMURU (GENEL)	100687
BÜRO MEMURU (GENEL)	931	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86976
GARSON (SERVİS ELEMANI)	352	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53649
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	330	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47515
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	309	SEKRETER	36929
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	274	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33993
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	273	ÖN MUHASEBECİ	30406
SEKRETER	234	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27132
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	233	MUHASEBECİ	25799
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	206	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21000
AŞÇI YARDIMCISI	204	AŞÇI	20870
ÇAYCI	201	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20686
ÖN MUHASEBECİ	192	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20649
AŞÇI	190	KASİYER	19481
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	180	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18560
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	162	ÇAYCI	18547
BULAŞIKÇI (STEVARD)	150	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17979
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	145	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17754
ÇOCUK BAKICISI	124	BÜRO İŞÇİSİ	16029
KASİYER	114	REYON GÖREVLİSİ	15992

KAYNAK: İŞKUR

İşkur'da Türkiye'de en fazla başvuru alınan ilk 20 meslek; beden işçisi, , büro memuru, temizlik görevlisi,satış elemanı, sekreter,şoför…gibi mesleklerden oluşmuştur. Bu sıralama ilde de benzer şekildedir. Isparta'da beden işçisi(genel) 4797 başvuru almıştır.Sırayla,temizlik görevlisi , büro memuru, garson, şoför-yük taşıma…meslekleri gelmektedir. Isparta'da en fazla başvuru alınan ilk 20 meslekte nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu gibi, nitelik-sertifika istenen meslekler de vardır. Aşçı, güvenlik görevlisi (silahlı), elektrik teknisyeni, ön muhasebeci…gibi mesleklerde nitelik aranmaktadır.

TABLO-17 EN FAZLA AÇIK İŞ OLAN VE EN FAZLA BAŞVURU ALINAN İLK 20 MESLEĞİN AĞIRLIĞI, ISPARTA

EN FAZLA AÇIK İŞ OLAN MESLEKLER	AĞIRLIKLI ORAN	EN FAZLA BAŞVURU ALINAN MESLEKLER	AĞIRLIKLI ORAN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	36,0	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	31,0
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	19,1	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	6,4
GARSON (SERVİS ELEMANI)	3,7	BÜRO MEMURU (GENEL)	6,0
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	2,9	GARSON (SERVİS ELEMANI)	2,3
BÜRO MEMURU (GENEL)	2,9	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,1
TIBBİ DOKÜMANTASYONCU VE SEKRETER	2,5	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,0
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	2,4	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	1,8
HEMŞİRE	2,3	ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	1,8
BULAŞIKÇI (STEVARD)	1,3	SEKRETER	1,5
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1,3	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1,5
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	1,1	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	1,3
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1,1	AŞÇI YARDIMCISI	1,3
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,1	ÇAYCI	1,3
AŞÇI YARDIMCISI	1,0	ÖN MUHASEBECİ	1,2
ÖN MUHASEBECİ	0,8	AŞÇI	1,2
AŞÇI	0,8	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1,2
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	0,7	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1,0
KURYE	0,7	BULAŞIKÇI (STEVARD)	1,0
BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	0,7	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	0,9
GIDA MÜHENDİSİ	0,5	ÇOCUK BAKICISI	0,8

KAYNAK: İŞKUR

Isparta'da beden işçisi(genel) ve temizlik görevlisi meslekleri sırayla; hem en fazla açık iş olan meslekler olarak, hem de en fazla başvuru alınan meslekler olarak kayıtlara geçmektedir. Beden işçisi (genel) % 36, temizlik görevlisi % 19,1, garson % 3,7, iplikçi % 2,9… şeklinde meslekler en fazla açık iş oranına göre sıralanmaktadır. Ağırlıklı oran olarak en fazla başvuru alınan meslekler; beden işçisi (genel) % 31, temizlik görevlisi % 6,4, büro memuru % 6, garson % 2,3…şeklinde sıralanmaktadır.

GRAFİK-16 ISPARTA İLİNDE 2008-2012 YILLARI ARASINDA KAYITLI İŞSİZ SAYISININ DEĞİŞİMİ

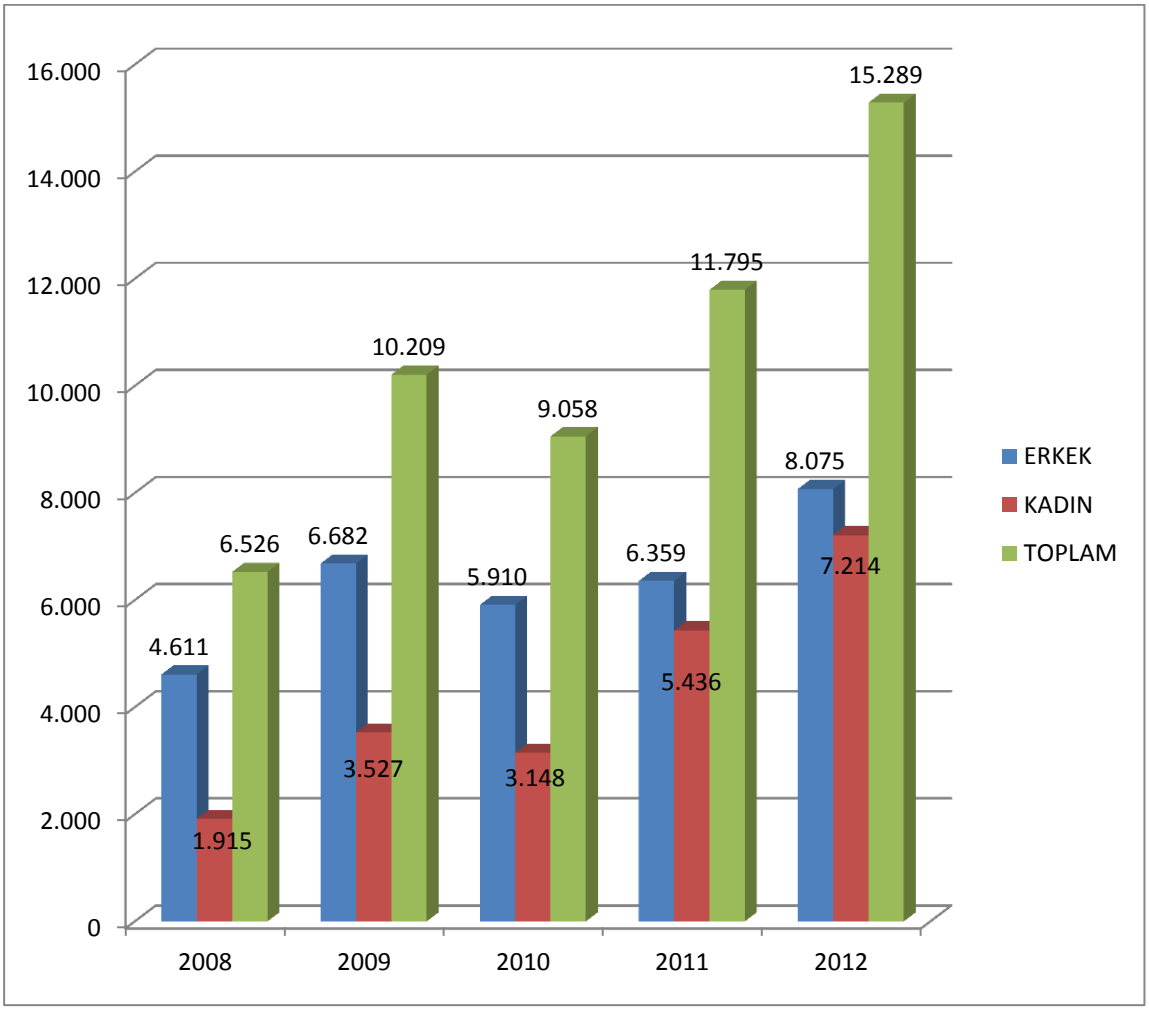

KAYNAK: İŞKUR

2008-2012 yılları arasında Isparta'da kayıtlı işsiz sayısının değişimine baktığımızda,kayıtlı işsiz sayısı en fazla 2012 yılında 15.289 olarak kayıtlara geçmektedir. 2008 yılında toplamda 6.526 olan kayıtlı işsiz sayısı 2012 yılına gelindiğinde 2 katından daha fazla bir sayıya ulaşmıştır. Erkeklerde, 2008 yılında 4.611 olan kayıtlı işsiz sayısı, 2012 yılında 8.075 olmuştur. Kadınlarda ise bu sayı 2008 yılında 1.915 iken 2012 yılına gelindiğinde 7.214'e ulaşmıştır. İşkur'a kayıtlı olmayan işsiz kişilerin kayıt altına alınması ve uygun işlere yönlendirilmesinde, İşkur'un son yıllardaki tanıtıcı faaliyetlerinin artması ana faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

TABLO-18 EN FAZLA KAYITLI İŞSİZİN BULUNDUĞU İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA		TÜRKİYE	
MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ SAYISI	MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5075	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580621
BÜRO MEMURU (GENEL)	1345	BÜRO MEMURU (GENEL)	142007
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	740	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92007
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	341	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47614
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	288	SEKRETER	46050
SEKRETER	282	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45512
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	252	ÖN MUHASEBECİ	38206
GARSON (SERVİS ELEMANI)	251	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35912
ÖN MUHASEBECİ	238	MUHASEBECİ	32002
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	222	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26951
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	192	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25819
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	166	AŞÇI	24021
ÇAYCI	162	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22344
AŞÇI YARDIMCISI	150	ÇAYCI	21965
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	147	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19608
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	140	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19408
AŞÇI	137	BÜRO İŞÇİSİ	17425
KASİYER	132	KASİYER	16640
BULAŞIKÇI (STEVARD)	112	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15574
TIBBİ DOKÜMANTASYONCU VE SEKRETER	112	AŞÇI YARDIMCISI	14503

KAYNAK: İŞKUR

Isparta'da en fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk 20 meslekte ön sıralarda, beden işçisi (genel) 5.075, büro memuru 1.345, temizlik görevlisi 740,şoför 341,satış elemanı 288 kişi gelmektedir. Türkiye'de de ön sıralarda benzer bir sıralama gelmektedir: beden işçisi (genel) 580.621,büro memuru 142.007, beden işçisi (temizlik)92.007, satış elemanı 47.614,sekreter 46.050 kişidir.

GRAFİK-17 ISPARTA İLİNDE BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE İŞSİZLERİN DAĞILIMI,%

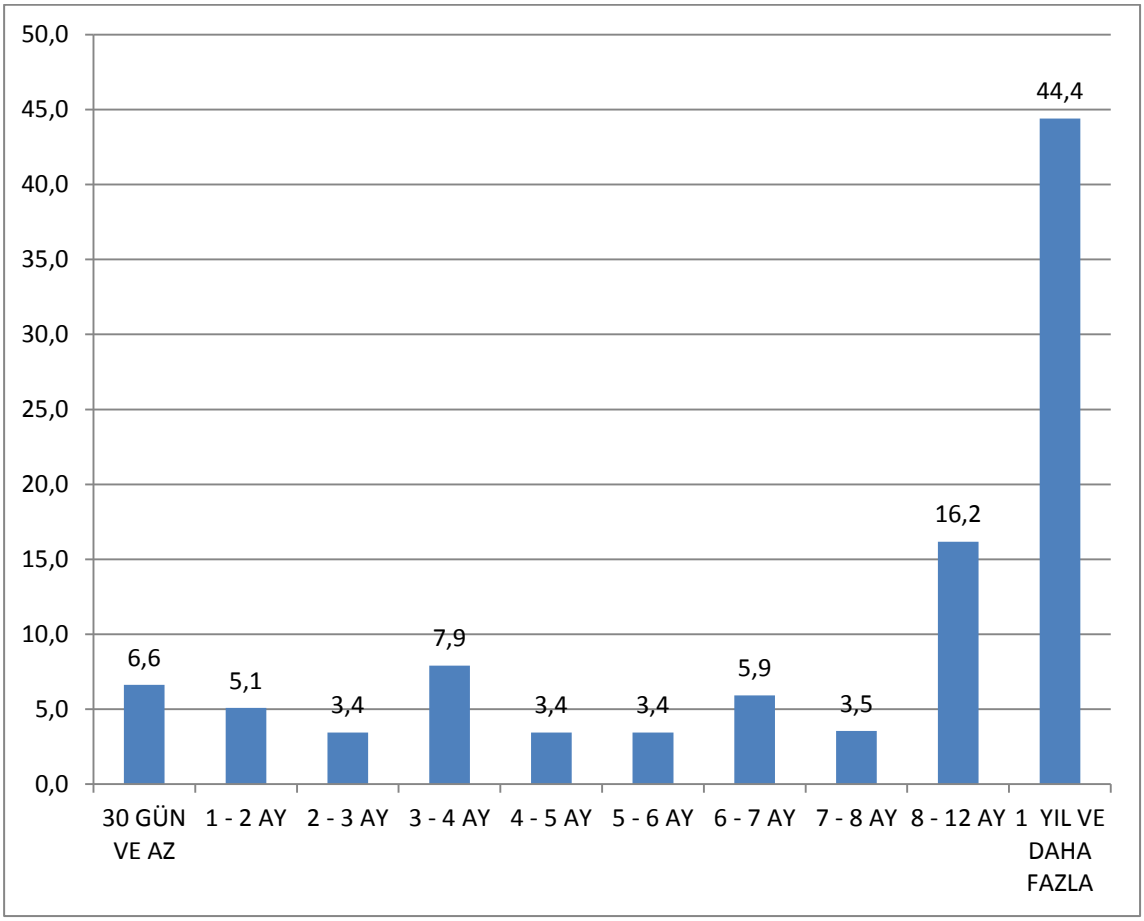

KAYNAK: İŞKUR

Isparta ilinde 1 ve daha fazla yıl bekleyen işsizler % 44,4'lük oranla ilk sırada gelmektedir. 8-12 ay arası bekleyen işsizlerin oranı % 16,2'dir. 3-4 ay arası bekleyen işsizlerin oranı % 7,9; 30 gün bekleyen işsizlerin oranı % 6,6 olarak kayıtlara geçmektedir. Bekleme süresi azaldıkça işe yerleşme olasılığı artmaktadır. 1 ve daha fazla yıl bekleyen işsizler kararsız kalmakta olup kolay kolay iş beğenmemekte ve iş bulma ümitlerini yitirmektedirler.

TABLO-19 YAŞ GRUBUNA GÖRE KAYITLI İŞSİZ SAYILARI,ISPARTA

YAŞ GRUBU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
15-19	272	188	460
20-24	1.847	1475	3.322
25-29	2.027	1522	3.549
30-34	1.436	1302	2.738
35-39	1.031	1038	2.069
40-44	705	832	1.537
45-49	493	494	987
50-54	173	233	406
55-59	61	73	134
60-64	16	21	37
65+	14	6	20
Toplam	**8075**	**7214**	**15.289**

KAYNAK: İŞKUR

Yaş grubuna göre en fazla kayıtlı işsizin bulunduğu aralık 25-29 yaş arası 3.549 kişidir. 20-24 yaş aralığında 3.322 kişi, 30-34 yaş aralığında 2.738 kişi, 35-39 yaş aralığında 2.069 kişi vardır. Yaş grubuna göre kayıtlı toplam 15.289 kişinin yarısını, 20-35 yaş aralığı oluşturmaktadır. Çalışma çağında en verimli sayılabilecek yaş aralığı olan 20-35 yaş aralığında, kayıtlı işsiz sayısının fazla olması, genç nüfusa istihdam olanaklarının acilen açılması gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

GRAFİK-18 KAYITLI İŞSİZLERİN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMLARI,2012,ISPARTA

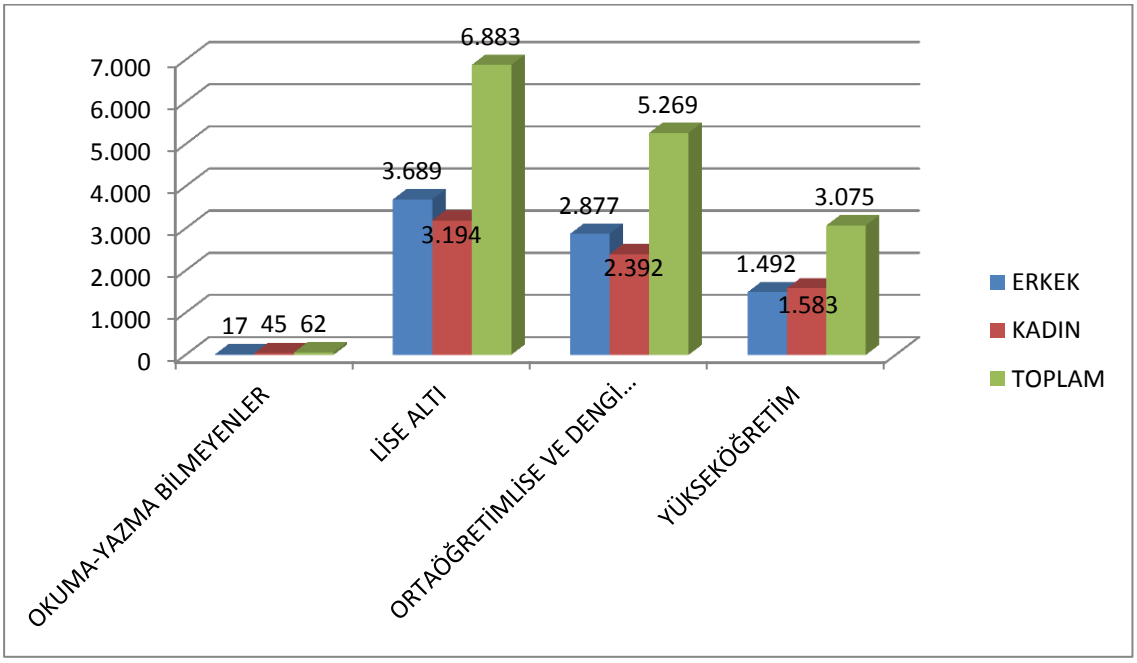

KAYNAK: İŞKUR

Isparta ilinde İşkur'a kayıtlı okuma-yazma bilmeyen işsizlerin 45'i kadın 17'si erkek olmak üzere toplam 62 kişi vardır. Lise altı 6.883 kişinin 3.689'u erkek,3.14'ü kadındır. Orta öğretim seviyesinde 2.877 erkek ve 2.392 kadın vardır. Yüksek öğretim mezunu olup 3.075 kayıtlı işsizin 1.492'si erkek, 1.583'ü kadındır. Sayıca ağırlık, lise ve lise altı eğitim düzeylerinde toplanmıştır.

GRAFİK-19 ISPARTA İLİNDE YILLARA GÖRE AÇIK İŞ SAYILARI

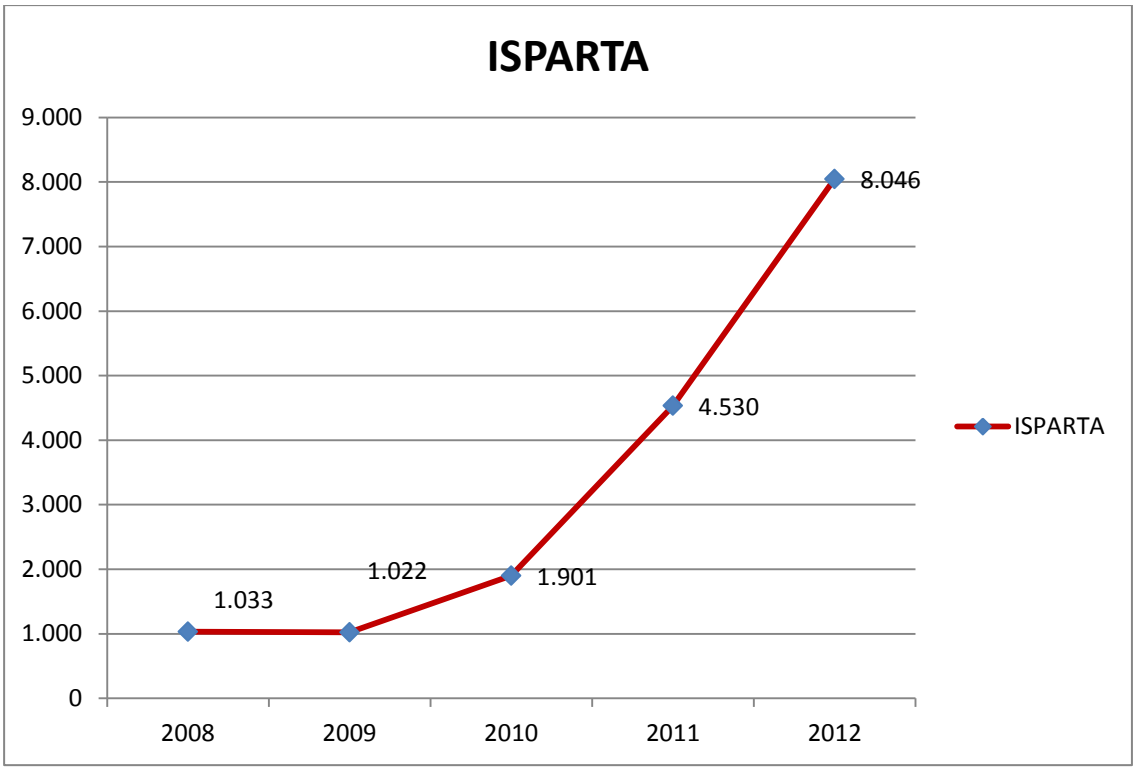

KAYNAK: İŞKUR

Isparta'da işverenlerin verdiği açık iş sayısı 2008-2012 arası artış göstermiştir. 2008'de 1.033 olan açık iş sayısı, 2012'ye gelindiğinde 8.046 olmuştur. Açık iş sayısının artmasında İşkur'un son yıllardaki etkin tanıtım faaliyetleri büyük rol oynamıştır.İşverenlerde eskiye nazaran daha fazla İşkur'la işbirliği yapma eğilimi oluşmuştur.

KAMU-ÖZEL AYRIMINDA AÇIK İŞLER

2012 yılında Isparta ilinde toplam 8.046 açık iş alınmıştır. Bu açık işlerin 1.021 kamudan, 7.025'i özel sektörden alınmıştır. Oransal olarak bakarsak; açık işlerin % 87'si özel sektörden alınarak sayıca geçmiş yıllara göre büyük bir başarı sağlanmıştır.

TABLO-20 EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 20 MESLEK, ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA	AÇIK İŞ SAYISI	TÜRKİYE	AÇIK İŞ SAYISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2898	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366718
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1536	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	294	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43931
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	235	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22153
BÜRO MEMURU (GENEL)	234	BÜRO MEMURU (GENEL)	20913
TIBBİ DOKÜMANTASYONCU VE SEKRETER	199	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20446
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	192	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18058
HEMŞİRE	183	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15768
BULAŞIKÇI (STEVARD)	107	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13197
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	102	REYON GÖREVLİSİ	11054
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	90	KASİYER	10159
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	90	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7944
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	86	ÖN MUHASEBECİ	7860
AŞÇI YARDIMCISI	83	LOJİSTİK ELEMANI	7723
ÖN MUHASEBECİ	66	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7551
AŞÇI	66	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7114
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	57	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6820
KURYE	55	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6621
BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	54	AŞÇI	6033

KAYNAK: İŞKUR

En fazla açık iş bulunan ilk 20 meslekte beden işçisi (genel), Isparta'da 2.898 , Türkiye'de 366.718 kişi ile ilk sırada gelmektedir. Isparta'da sırasıyla; temizlik görevlisi, garson, iplikçi, büro memuru… meslekler gelmekte iken; Türkiye'de beden işçisinden sonra, beden işçisi temizlik, temizlik görevlisi, satış elemanı, büro memuru… meslekler gelmektedir. Öğrenim düzeyi olarak bakıldığında hem Isparta'da hem de Türkiye'de alınan açık işler genel olarak, lise ve lise altı öğrenim mezunu işsizlere hitap etmektedir.

TABLO-21 EN FAZLA AÇIK İŞ BULUNAN İLK 20 MESLEĞİN TOPLAM İÇERİSİNDEKİ AĞIRLIĞI, ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA	AĞIRLIKLI ORAN	TÜRKİYE	AĞIRLIKLI ORAN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	36,0	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	37,0
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	19,1	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,9
GARSON (SERVİS ELEMANI)	3,7	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	4,4
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	2,9	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,2
BÜRO MEMURU (GENEL)	2,9	BÜRO MEMURU (GENEL)	2,1
TIBBİ DOKÜMANTASYONCU VE SEKRETER	2,5	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,1
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	2,4	MAKİNECİ (DİKİŞ)	1,8
HEMŞİRE	2,3	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,6
BULAŞIKÇI (STEVARD)	1,3	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1,3
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1,3	REYON GÖREVLİSİ	1,1
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	1,1	KASİYER	1,0
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1,1	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	0,8
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,1	ÖN MUHASEBECİ	0,8
AŞÇI YARDIMCISI	1,0	LOJİSTİK ELEMANI	0,8
ÖN MUHASEBECİ	0,8	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,8
AŞÇI	0,8	BULAŞIKÇI (STEVARD)	0,7
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	0,7	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,7
KURYE	0,7	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	0,7
BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	0,7	AŞÇI	0,6
GIDA MÜHENDİSİ	0,5	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	0,6

KAYNAK: İŞKUR

Isparta'da beden işçisi (genel) % 36, temizlik görevlisi % 19,1, garson % 3,7, iplikçi % 2,9… şeklinde meslekler en fazla açık iş oranına göre sıralanmaktadır. Bu sıralama Türkiye genelinde ise şöyledir: beden işçisi (genel) % 37, beden işçisi temizlik %4,9 ,temizlik görevlisi % 4,4… şeklindedir.

Tabloyu incelediğimizde; bazı mesleklerin ön lisans veya lisans mezunları için olduğu görülürken, çoğunluğunun lise veya lise altı mezunlar için olduğu görülecektir.

GRAFİK-20 ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE

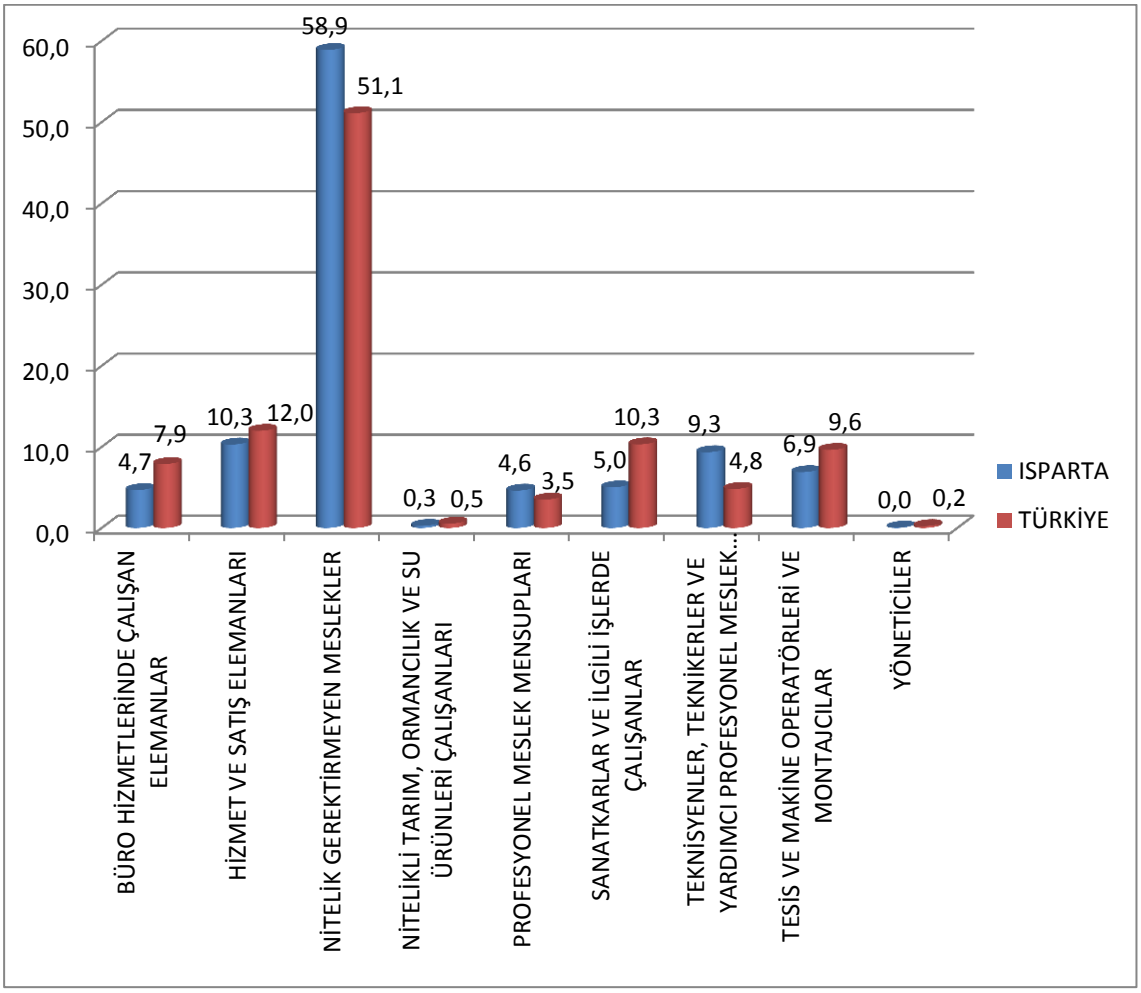

KAYNAK: İŞKUR

Ana meslek gruplarına göre açık işlerin karşılaştırılmalı dağılımında, Isparta'da ve Türkiye'de nitelik gerektirmeyen meslekler 1.sırada çıkmıştır. Bu oran; Isparta'da % 58,9, Türkiye'de % 51,1 çıkmıştır. Yöneticiler grubunda Isparta'da açık iş dağılım oranı % 0 iken Türkiye'de bu oran % 0,2 gibi çok düşük bir orandır.

Nitelik gerektirmeyen meslekleri, hizmet ve satış elemanları meslek grubu izlemektedir. Isparta'da hizmet ve satış elemanları meslek grubunda, açık iş dağılım oranı % 10,3 iken, Türkiye'de ise bu oran % 12'dir.

TABLO-22 SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE

SEKTÖRLER	ISPARTA	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	1,5	4,4
Diğer hizmet faaliyetleri	25,4	9,1
Eğitim	2,5	3,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3,4	0,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	3,0	1,1
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0	0,1
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri;	2,2	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8,9	8,6
İmalat	22,5	33,9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,5	1,4
İnşaat	3,6	5,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,1	1,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9,9	5,4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,5	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	2,1	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4,8	6,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,7	1,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1,7	1,6
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3,7	9,5
Ulaştırma ve depolama	1,9	4,2
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,0

KAYNAK: İŞKUR

Sektörlere göre açık işlerin karşılaştırılmalı dağılımı Isparta-Türkiye karşılaştırmalı tabloya bakıldığında Türkiye'de imalat sektörünün, Isparta'da ise diğer hizmet faaliyetlerinin ön plana çıktığı görülecektir. Isparta'da diğer hizmet faaliyetlerinden sonra, % 22,5 ile imalat sektörü gelmektedir. İmalat sektörünü % 9,9 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri izlemektedir. Eğitim gibi önemli bir sektör açık iş dağılımında düşük bir değer almıştır. Oransal olarak, Isparta'da % 2,5 iken Türkiye'de 3,9'dur.

SOSYAL DURUMLARINA GÖRE AÇIK İŞLER

2012 yılında Isparta ilinde alınan toplam 8.046 açık işin 7.838'i normal vatandaşlarımız için, 203'ü engelli vatandaşlarımız için, 5 tanesi de eski hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan) vatandaşlarımız için açılmıştır.

GRAFİK-21 ISPARTA İLİNDE 2008-2012 YILLARI ARASINDA İŞE YERLEŞTİRME FAALİYETİ

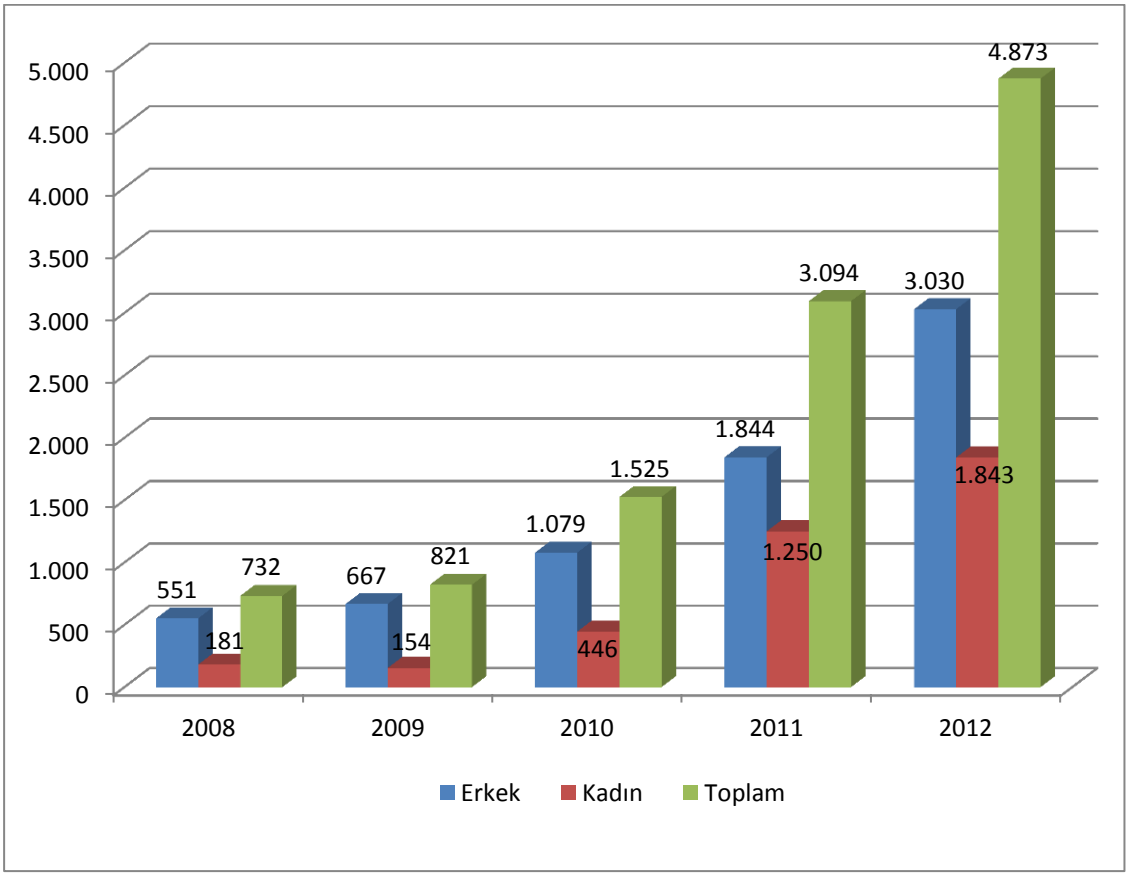

KAYNAK: İŞKUR

2008 yılında toplam 732 kişi işe yerleştirilmişken, 2012 yılında 4.873 kişi toplam olarak işe yerleştirilmiştir. 2008 yılında 551 erkek işe yerleştirilmiş, 2012 yılında ise 3.030 erkek işe yerleştirilmiştir. 2008'de işe yerleştirilen kadın sayısı 181 iken bu sayı 2012'de 1.843 olmuştur.

2008-2012 yılları arası işe yerleştirmelerde yıllara göre sürekli bir artış olmuştur.2008 yılında işe yerleştirilen kişilerin 6 katından fazlası 2012 yılında işe yerleştirilmiştir.

2012 yılı işe yerleştirmelerin % 80,6'sı özel sektörden, % 19,4'ü kamudan işe yerleştirmelerden oluşmaktadır.

TABLO-23 ISPARTA İLİNDE CİNSİYET BAZINDA İŞE YERLEŞTİRMELERİN DAĞILIMI

Kamu			Özel		
Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
55,3	44,7	100,0	63,8	36,2	100,0

KAYNAK: İŞKUR

İşe yerleştirmelerin cinsiyet bazında dağılımında, kamuyu öncelikli olarak incelersek; kamudaki işe yerleştirmelerin % 55,3'ü erkek ve % 44,7'si kadınlardan oluşmaktadır. Özel sektörde durum ise şu şekildedir: İşe yerleştirmelerin % 63,8'i erkek, % 36,2'si kadınlardan oluşmaktadır.

GRAFİK-22 EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE ISPARTA İLİNDE İŞE YERLEŞTİRMELER,2012

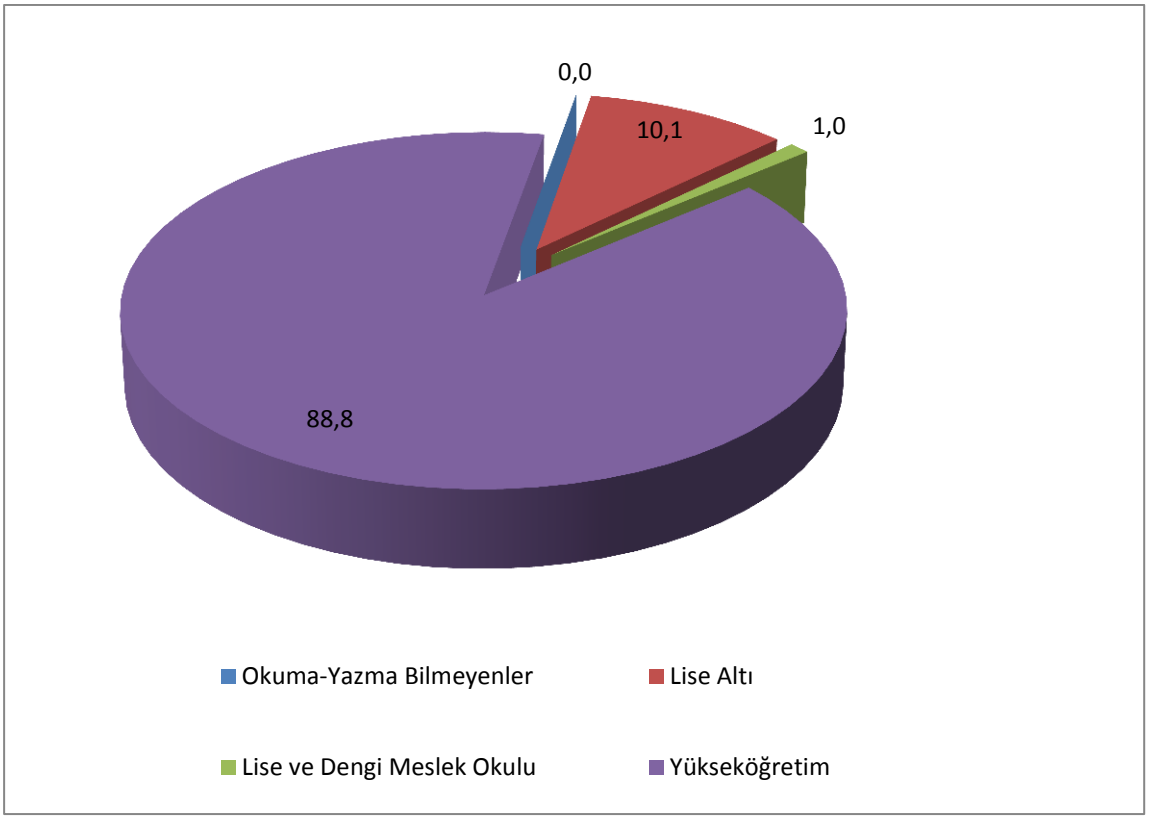

KAYNAK: İŞKUR

2012 yılında Isparta'da işe yerleştirmelerin % 88,8'ini yükseköğretim mezunları oluşturmaktadır. İşe yerleştirmelerde % 10,1'lik payı lise altı, % 1'lik payı da lise ve dengi meslek okulu mezunları almaktadır. Eğitim düzeyi daha yüksek kişilerin işe yerleştirme oranlarının da yüksek olduğu göze çarpmaktadır.

GRAFİK-23 CİNSİYET BAZINDA EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELERİN DAĞILIMI, ISPARTA,2012

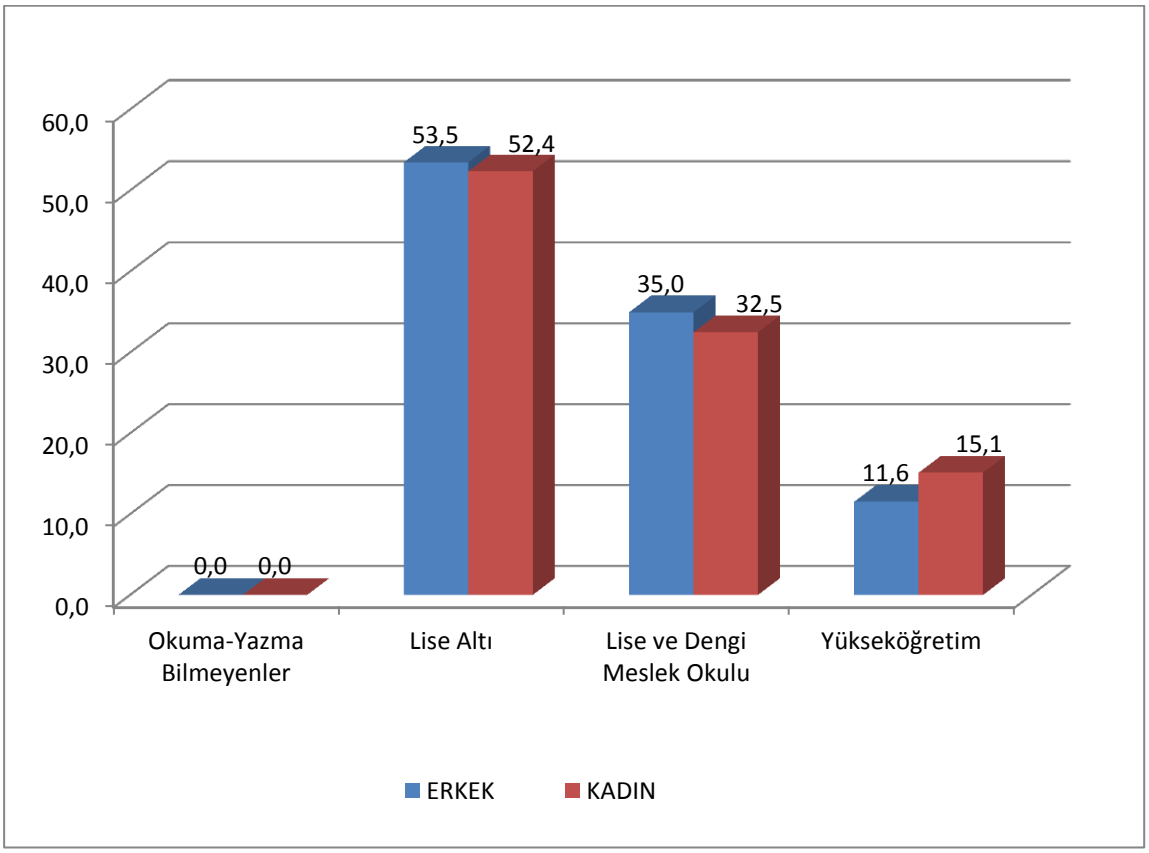

KAYNAK: İŞKUR

İşe yerleşen tüm erkeklerin % 53,5'i lise altı eğitim düzeyine sahipken, % 35'i lise mezunu, % 11'6'sı yükseköğretim mezunudur. Benzer şekilde; işe yerleşen tüm kadınların % 52,4'ü lise altı, % 32,5'i lise, % 15,1'i yükseköğretim mezunudur. Eğitim durumuna göre yığılma, lise altı seviyesinde görülmektedir.

İşe yerleştirilen kişilerin eğitim düzeyi yükseköğretim olanların oranı düşük görülürken, orta ve büyük çaplı firmaların, yükseköğretim mezunu kişileri istihdam etmelerinde daha fazla İşkur'a başvurmaları beklenmektedir.

TABLO-24 EN FAZLA İŞE YERLEŞTİRME YAPILAN İLK 20 MESLEK,ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA		TÜRKİYE	
MESLEKLER	SAYI	MESLEKLER	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2474	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	547	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	209	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
BÜRO MEMURU (GENEL)	193	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
GARSON (SERVİS ELEMANI)	167	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	100	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	69	REYON GÖREVLİSİ	8267
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	66	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
HEMŞİRE	66	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
BULAŞIKÇI (STEVARD)	64	KASİYER	6740
AŞÇI YARDIMCISI	47	LOJİSTİK ELEMANI	6087
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	43	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	38	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	31	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
ÖN MUHASEBECİ	29	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
TÜFEKÇİ-İMAL VE TAMİR EDEN	29	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
AŞÇI	28	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
TIBBİ DOKÜMANTASYONCU VE SEKRETER	26	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	22	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	21	ÖN MUHASEBECİ	2738

KAYNAK: İŞKUR

Isparta'da en fazla işe yerleştirme yapılan mesleklerin başında; beden işçisi (genel), temizlik görevlisi, iplikçi,büro memuru…gelmektedir. Türkiye'de ise şu meslekler ön sıralarda gelmektedir; beden işçisi (genel), beden işçisi (temizlik), temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi, satış elemanı…

En fazla işe yerleştirme yapılan meslek; beden işçisi (genel)'dir. Isparta'da bu meslekte 2.474 kişi işe yerleştirilmişken, Türkiye'de ise sayı 229.943'tür. Isparta ve Türkiye'de işe yerleştirme yapılan ilk 20 meslekten bazılarını sayıca belirtmek gerekirse; Isparta'da işe yerleşen elektrik teknisyeni 100, aşçı 28, hemşire 66, ön muhasebeci 29 kişidir. Türkiye'de işe yerleşen çağrı merkezi görevlisi 8.152,şoför 3.261, gaz altı kaynakçısı 2.838, ön muhasebeci 2.738 kişidir.

GRAFİK-24 MESLEK GRUPLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRME ORANLARI,ISPARTA-TÜRKİYE

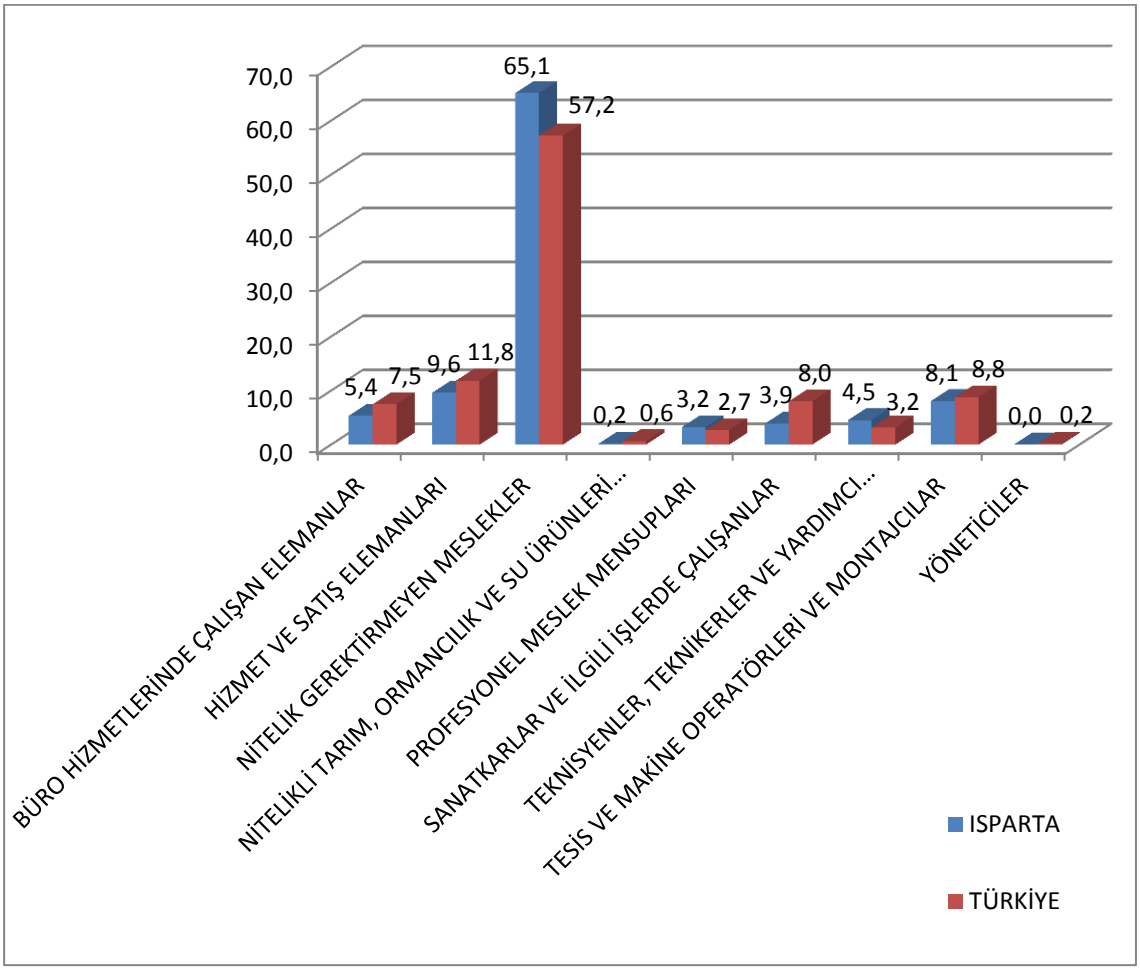

KAYNAK: İŞKUR

Meslek gruplarına göre işe yerleştirmelerde; nitelik gerektirmeyen meslekler ilk sırada gelirken, oransal olarak baktığımızda Isparta'da % 65,1 ve Türkiye'de % 57,2'dir. Nitelik gerektirmeyen meslekler dışında kalan meslek gruplarında işe yerleştirmeler parçalı şekilde dağılmıştır.

Bazı meslek grublarında örnek verirsek; büro hizmetinde çalışanlar Isparta'da % 5,4 Türkiye'de % 7,5 , hizmet ve satış elemanları Isparta'da % 9,6 Türkiye'de % 11,8 , tesis ve makine operatörleri Isparta'da % 8,1 Türkiye'de % 8,8'dir. Yöneticilerde işe yerleştirme hemen hemen yok gibidir. Türkiye'deki oran % 0,2'dir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

TABLO-25 İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	Kapsamı	Period	Sınıflamalar	Yöntem	GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[1]	
2007	50+ TÜM	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	12.712
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	71.001
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	275.099
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	255.938
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	218.068
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	198.479
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	159.862
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	5.941
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	5.225
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	53.164
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	87.719

KAYNAK: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur. Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

TABLO-26 İŞYERLERİNİN BÜYÜKLÜĞÜ VE SEKTÖREL DAĞILIMI, ISPARTA

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50+)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2	9	2	13
İMALAT	21	94	20	135
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	1	0	2
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	0	0	0
İNŞAAT	32	36	9	77
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	45	99	5	149
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	17	18	6	41
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	14	28	0	42
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	1	1	3
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1	2	0	3
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	2	1	3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	6	7	2	15
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	2	4	8	14
EĞİTİM	4	32	4	40
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	0	9	3	12
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0	3
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	7	7	0	14
Genel Toplam	**157**	**349**	**61**	**567**

KAYNAK: İL İPTA 2013

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Isparta ili genelinde 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında 567 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Bu işyerlerinin 349 tanesi, 10-49 işçi çalıştıran işyeri konumunda olup, çalıştırdığı işçi sayısı 1-9 kişi olan işyeri sayısı 157'dir. 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyeri sayısı 61 tanedir. İşyeri sayıları incelendiğinde; büyük çoğunluğunu 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri oluşturmaktadır.

Sektörel olarak, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe 149 işyeri varken, bu sektörü 135 işyerine sahip imalat sektörü izlemektedir. Sırasıyla; inşaat, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, ulaştırma ve depolama, eğitim ve diğer sektörler gelmektedir.

Bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlence, spor sektörleri 3'er tane işyerine sahipken, su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe hiç işletme bulunmamaktadır. 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerleri içinde en fazla imalat sektöründe işyeri vardır. Bu sayıda, 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinin üçte biri kadarıdır.

GRAFİK-25 İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI, ISPARTA-TÜRKİYE

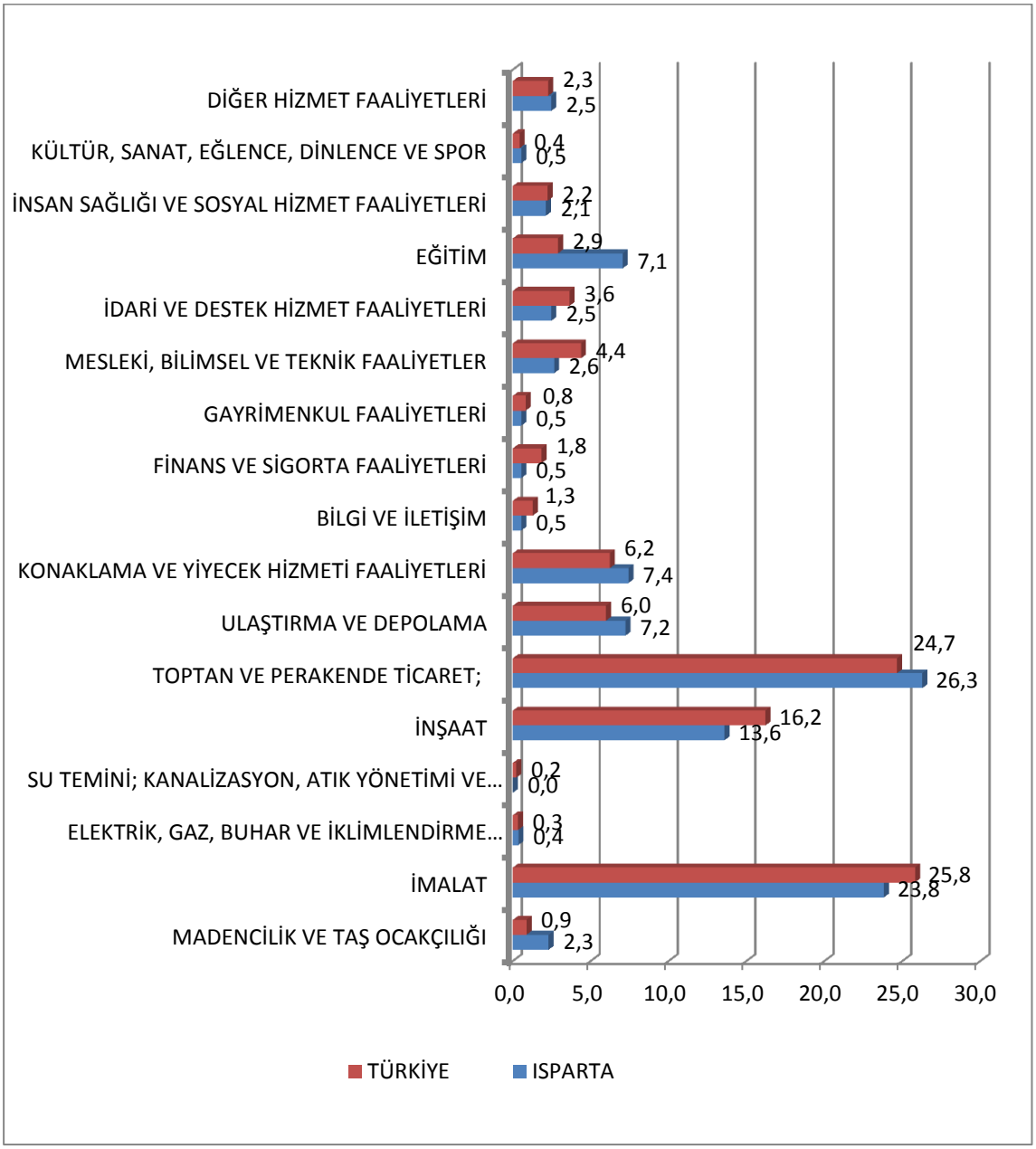

KAYNAK: İL İPTA 2013

Sektörel olarak işyerleri dağılımlarına bakıldığında, Türkiye'de imalat sektörü % 25,8 ile ilk sırada gelirken, Isparta'da % 26,3 ile toptan ve perakende ticaret ilk sırada gelmektedir. Isparta'da imalat sektörü % 23,8 ile ikinci sırada gelirken, kültür, sanat, eğlence, dinlence, spor; finans ve sigorta faaliyetleri, bilgi ve iletişim, elektrik, gaz buhar iklimlendirme sektörleri oransal olarak çok küçük değerlere sahiptir.

Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü Isparta'da hiç yokken Türkiye'de ise bu sektör oransal olarak sadece % 0,2'dir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü hem Isparta ilinde hem de Türkiye'de istenilen seviyede değildir. Sanayileşmekte olan ülkemiz, özellikle hizmet sektörlerinde yoğunlaşmıştır.

TABLO-27 SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞANLAR, ISPARTA

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	369	14	383
İMALAT	5124	1559	6683
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	23	1	24
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	0	0
İNŞAAT	1521	132	1652
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2036	622	2658
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	930	77	1007
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	445	152	596
BİLGİ VE İLETİŞİM	158	26	184
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	28	27	55
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	148	16	164
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	283	25	308
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	822	431	1253
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	13	0	13
EĞİTİM	601	398	999
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	281	572	853
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	7	3	10
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	131	40	171
Genel Toplam	**12919**	**4094**	**17014**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta'da sektörlerde çalışanlar en fazla imalat sektöründedir. İmalat sektöründe çalışanların sayısı 6.683'tür. Toptan ve perakende ticarette çalışanların sayısı 2.658, inşaat sektöründe 1.652, idari ve destek hizmet faaliyetlerinde 1.253 kişidir.

Sayıca çalışanların az olduğu sektörler ise; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik, kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörleridir. 17.014 çalışanın sadece 999'u eğitim sektöründe çalışırken, bu sektörde çalışanlar oransal olarak % 6 gibi düşük bir orandır.

GRAFİK-26 ÇALIŞAN SAYILARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI, %

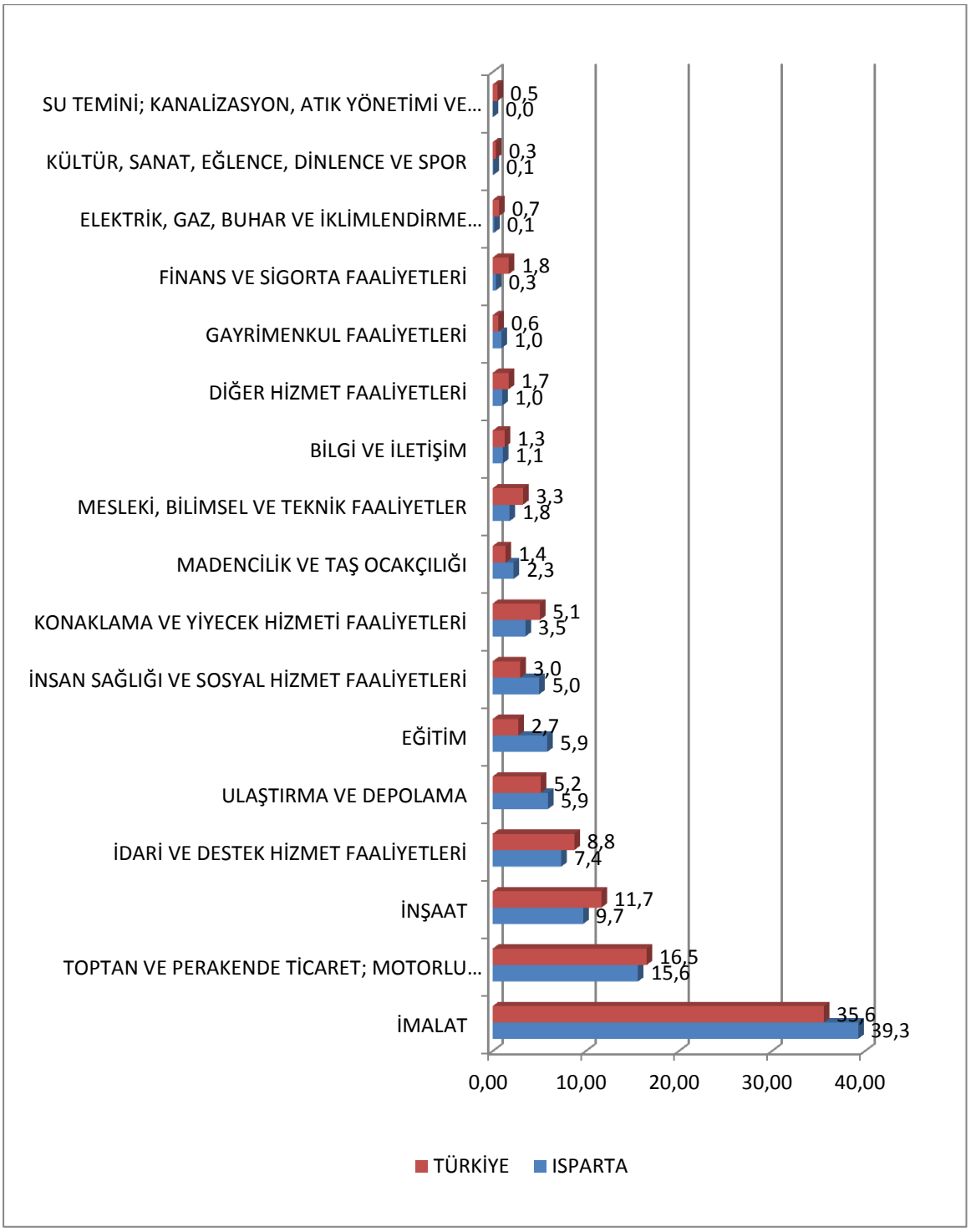

KAYNAK: İL İPTA 2013

Türkiye'de ve Isparta'da imalat sektöründe çalışanlar ilk sırada gelirken; oransal olarak Türkiye'de % 35,6 ve Isparta'da % 39,3'tür. Toptan ve perakende ticarette çalışanlar Türkiye'de % 16,5 iken, Isparta'da % 15,6'dır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, finans ve sigorta faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri, bilgi ve iletişim sektörlerinde çalışanların oranları hem Türkiye'de hem de Isparta'da düşüktür. Oran olarak % 0,1 - % 1,3 arasındadır.

TABLO-28 SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI

Sektör	ISPARTA		TÜRKİYE	
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	96%	4%	96%	4%
İMALAT	77%	23%	78%	22%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	96%	4%	84%	16%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0%	0%	93%	7%
İNŞAAT	92%	8%	93%	7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	77%	23%	76%	24%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	92%	8%	88%	12%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	75%	25%	75%	25%
BİLGİ VE İLETİŞİM	86%	14%	67%	33%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	51%	49%	64%	36%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	90%	10%	82%	18%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	92%	8%	67%	33%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	66%	34%	72%	28%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	100%	0%	100%	0%
EĞİTİM	60%	40%	51%	49%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	33%	67%	40%	60%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	70%	30%	78%	22%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	77%	23%	66%	34%
Genel Toplam	**76%**	**24%**	**77%**	**23%**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta ilinde çalışanların % 76'sı erkek, % 24'ü kadındır. Türkiye'de ise bu oranlara bakıldığında % 77 erkek, % 23 kadın olduğu görülecektir. Ortalama olarak çalışan her 4 kişiden 3'ü erkek, 1'i kadındır. Kadın çalışanların oranının düşük olması göze çarpmaktadır.

Isparta'da kadınların yoğun olarak çalıştığı sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde kadınların oranı % 67'dir. Finans ve sigorta faaliyetlerinde de kadınlar % 49'luk çalışan payına sahiptir. Türkiye'de eğitim sektöründe çalışan kadınlar, % 49'luk dilimi oluştururken, Isparta'da eğitim sektöründe çalışan kadınların oranı % 40'dır.

Türkiye'de eğitim sektöründen sonra, kadınların yoğun olarak çalıştığı sektörlerden biri de finans ve sigortadır. Bu sektörde kadın oranı % 36'dır. Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik sektöründe çalışan kadın oranı % 0 iken; madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe de çalışan kadın oranı % 4 gibi çok düşük bir orandır.

TABLO-29 MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞANLAR, ISPARTA

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	342	55	397
Profesyonel Meslek Mensupları	942	627	1569
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2090	467	2557
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	549	457	1006
Hizmet Ve Satış Elemanları	1612	721	2333
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	91	9	100
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2698	337	3035
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3318	899	4217
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1278	522	1799
Genel Toplam	**12919**	**4094**	**17014**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Meslek grupları içinde erkekler en fazla tesis ve makine operatörlerinde çalışırken; en az nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünlerinde çalışmaktadır. Isparta geneli çalışan 4.094 kadının, sadece 9'u nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünlerinde çalışırken, 721'i hizmet ve satış elemanı olarak, 55'i de yönetici olarak çalışmaktadır.

Büro hizmetlerinde çalışan kadınların sayısı erkeklerin sayısına yakındır. Erkeklerde büro hizmetinde çalışanlar 549 iken, kadınlarda ise bu sayı 457'dir. 17.014 çalışanın 12.919'u erkek, 4.094'ü kadın olarak görülürken, kadın istihdamının önemi bir kez daha anlaşılmış olmaktadır.

GRAFİK-27 MESLEK GRUPLARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

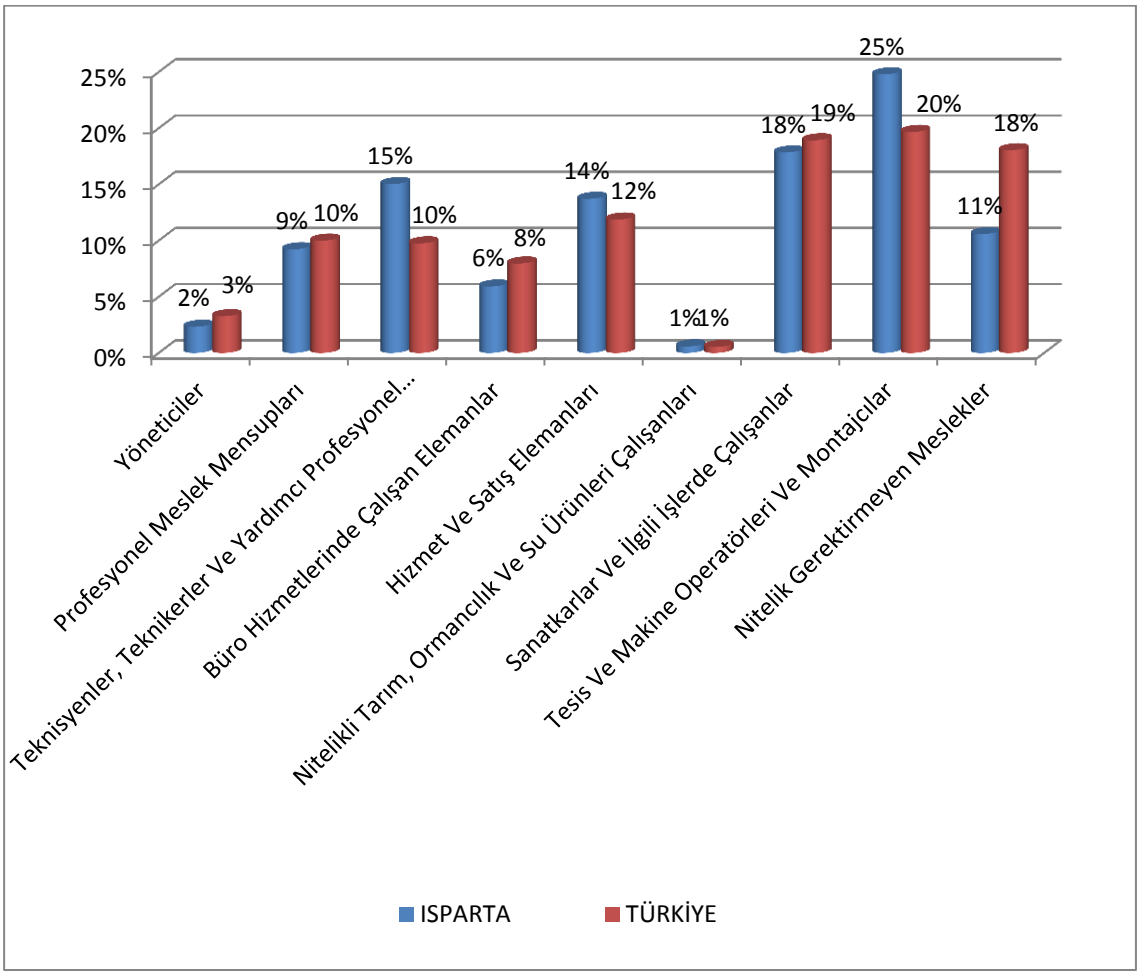

KAYNAK: İL İPTA 2013

Türkiye'de meslek grupları içinde, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar % 20 ile ilk sırada gelirken, Isparta'da aynı sektörün oranı % 25'tir. Türkiye'de tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunu % 18 ile nitelik gerektirmeyen meslekler izlerken, Isparta'da ise % 18 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu izlemektedir. Teknik kadrolarda çalışanların oranı da istenilen seviyede değildir. Türkiye'de teknisyenler, teknikerler ve yardımcı elemanlar % 10 iken, Isparta genelinde bu oran % 15'tir.

Çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında, Isparta ilinin oransal olarak Türkiye genelinin altında kaldığı meslek grupları şunlardır; yöneticiler, profesyonel meslek mensupları, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen meslekler.

GRAFİK-28 MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI, ISPARTA

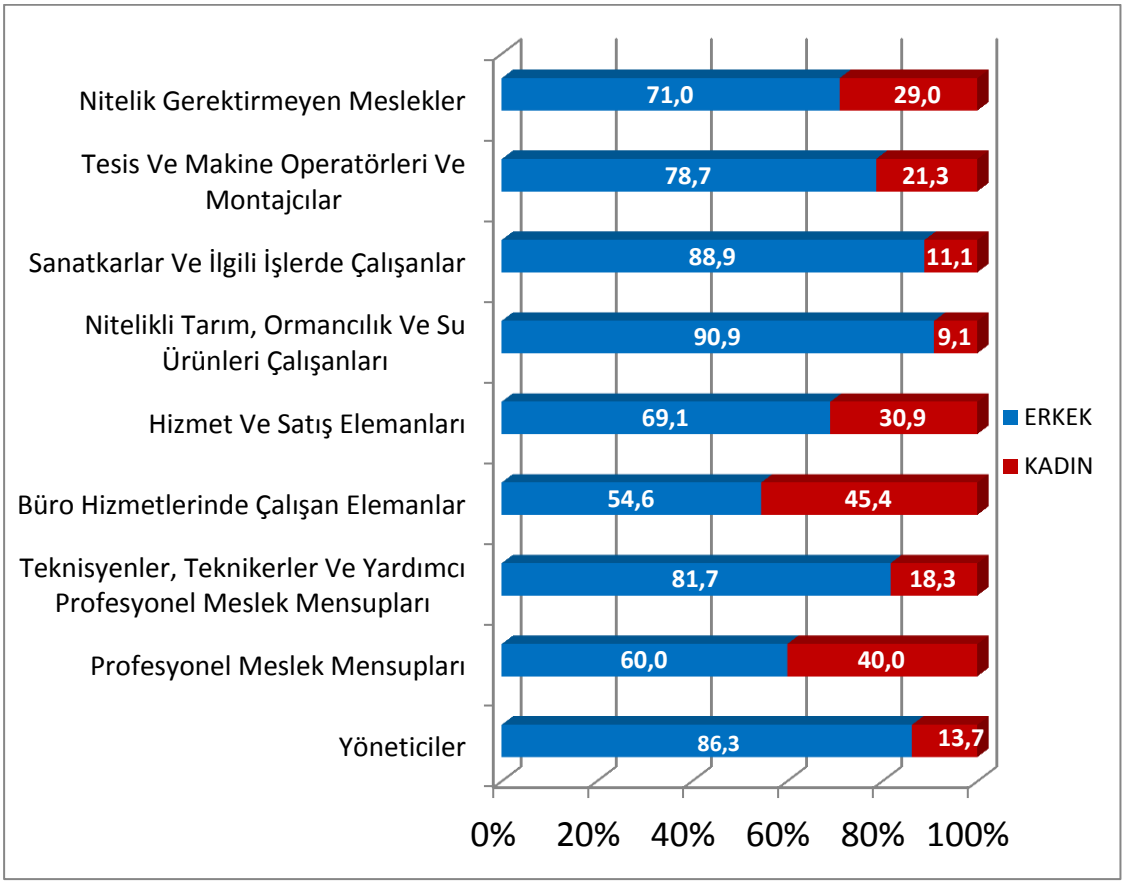

KAYNAK: İL İPTA 2013

Erkeklerin en yoğun olduğu meslek grubu % 90,9 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleridir. Nitelikli tarım, hayvancılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları tarafından yapılan işlemler genellikle şunları kapsamaktadır: Toprağın hazırlanması; tarla ürünlerinin ekilmesi, dikilmesi, ilaçlanması, gübrelenmesi ve hasat edilmesi; meyve ve diğer ağaçlar ile çalı ürünlerinin yetiştirilmesi; bahçe ve tarla ürünlerinin yetiştirilmesi; yabani meyve ve bitkilerin toplanması; et, süt, yün, kürk, deri, ipekböcekçiliği ve arıcılık ürünleri ile diğer ürünlerin elde edilmesi amacıyla hayvanların yetiştirilmesi, büyütülmesi, avlanması veya onların bakımının yapılması; ormanların yetiştirilmesi, korunması ve işletilmesi; balık üretilmesi veya yakalanması; diğer su ürünlerinin yetiştirilmesi veya toplanması; ürünlerin bazı temel işlemlerden geçirilmesi; ürünlerin alıcılara, pazarlama şirketlerine veya pazarlarda satılması.

% 88,9 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar 2.sırada gelmektedir. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar; binaların inşası ve bakımı, metala şekil verilmesi, metal yapıların inşa edilmesi, takım tezgahlarının kurulması veya makinelerin, ekipmanların ya da aletlerin yapılması, yerleştirilmesi, bakımı ve tamir edilmesinde, alanlarında özel teknik ve pratik bilgi ve becerilerini kullanırlar. Bu işler, fiziksel çabayı ve belirli işlerin yapılabilmesi için gereken zamanı azaltmak ve bununla beraber ürünlerdeki kaliteyi arttırmak için el gücü ile ve diğer aletlerle yapılır.

Görevler, üretim sürecinin tüm aşamaları, kullanılan malzeme ve aletler, nihai ürünün yapısı ve amacı hakkında bilgi sahibi olmayı gerektirir. Bu nedenle bu meslek grubunda doğal olarak, kadın çalışanlar sadece % 11,1 gibi düşük bir paya sahiptir.

Hizmet ve satış elemanları meslek grubunda erkeklerin oranı % 69,1, kadınların oranı % 30,9'dur. Hizmet ve satış elemanları; ev, otel, büro vb. yerlerde temizlik ve bakım işleri, seyahat, yiyecek ve içecek hazırlama ve sunma, kişisel bakım veya yangın ve kanunsuz olaylara karşı koruma gibi kişisel ve koruyucu hizmetleri sağlarlar veya toptan ya da perakende satış yapılan dükkan, mağaza vb. işyerleri ile sabit stant, baraka türü dükkan, büfe ve pazarlarda malları tanıtır ve satarlar.

Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda erkeklerin oranı % 54,6 kadınların oranı ise % 45,4'tür. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar; parasal işlemler, seyahat düzenlemeleri, bilgi ve randevu istekleri ile bağlantılı bir takım büro görevleri yapar, bilgileri kaydeder, düzenler, saklar, hesaplar ve erişim sağlarlar. Kadınların fiziksel açıdan çalışmalarına uygun olan bu meslek grubunda bayan çalışan oranı diğer gruplara göre en yüksek orana sahiptir.

Profesyonel Meslek Mensupları tarafından yapılan işlemler genellikle şunları kapsamaktadır: Matematik, mühendislik ve teknolojiyi kapsayan fizik bilimleri, tıp ile ilgili mesleklerin de içerildiği yaşam bilimleri, ayrıca beşeri bilimler ve sosyal bilimler ile ilgili analizlerin ve araştırmaların yürütülmesi, kavram, kuram ve uygulama yöntemlerinin geliştirilmesi ile mevcut bilgilerin kullanılması veya bu konularda danışmanlık hizmetleri verilmesi; farklı eğitim seviyelerinde bir veya daha fazla bilim dalının kuram ve uygulamasının öğretilmesi; özürlü kişilere eğitim ve öğretim verilmesi; çeşitli işlerin, hukuki ve sosyal hizmetlerin sağlanması; sanat çalışmalarının yapılması ve yürütülmesi; ruhsal rehberlik sağlanması; bilimsel makale ve raporların hazırlanması. Diğer çalışanların denetlenmesi de kapsama dahil edilebilir. Isparta ilinde profesyonel meslek mensupları meslek grubunda erkeklerin oranı % 60,kadınların oranı ise % 40'dır.

Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları tarafından yapılan görevler genellikle şunları kapsamaktadır: Mühendislik ve teknoloji dahil fizik bilimleri, tıp dahil yaşam bilimleri ve sosyal bilimler ile beşeri bilimlerdeki araştırma, kavram ve uygulama yöntemlerinin kullanımı ile bağlantılı teknik işlerin sorumluluğunun üstlenilmesi ve yürütülmesi; ticaret, finans, kamu yasa ve yönetmeliklerinin uygulanması dahil yönetime ilişkin işler ile sosyal hizmetlerle ilgili çeşitli teknik hizmetlerin başlatılması ve yürütülmesi; sanat ve eğlence etkinlikleri için teknik destek sağlanması; sportif faaliyetlere katılımda bulunulması; din ile ilgili bazı görevlerin yapılması. Isparta'da Teknisyenler ve Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları erkek çalışanları oranı % 81,7 kadın çalışanların oranı % 18,3'tür.

TABLO-30 ÇALIŞANLARIN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA

Toplam		Erkek		Kadın	
Mermer Teknikeri	7,9%	Mermer Teknikeri	9,1%	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	13,3%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	5,2%	Şoför-Yük Taşıma	4,2%	Temizlik Görevlisi	7,6%
Temizlik Görevlisi	3,9%	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	2,7%	Mermer Teknikeri	4,2%
Şoför-Yük Taşıma	3,2%	Temizlik Görevlisi	2,7%	Satış Danışmanı	3,3%
Satış Danışmanı	2,3%	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,6%	Büro Memuru (Genel)	3,1%
Şoför (Yolcu Taşıma)	2,0%	Satış Danışmanı	1,9%	Mozaik Kesici Ve Döşeyici	3,1%
Büro Memuru (Genel)	1,8%	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	1,7%	Hemşire	2,8%
Muhasebeci	1,4%	Mermer İşçisi	1,6%	Sekreter	2,4%
Mermer İşçisi	1,3%	Ağır Kamyon Şoförü	1,4%	Kasiyer	2,1%
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	1,3%	Büro Memuru (Genel)	1,4%	Muhasebeci	1,9%
Garson (Servis Elemanı)	1,2%	Beden İşçisi (Genel)	1,4%	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	1,9%
Pazarlamacı	1,2%	Pazarlamacı	1,3%	Ön Muhasebeci	1,7%
Ağır Kamyon Şoförü	1,1%	Garson (Servis Elemanı)	1,3%	Aşçı	1,4%
Beden İşçisi (Genel)	1,1%	Muhasebeci	1,3%	Makineci (Dikiş)	1,3%
Aşçı	1,0%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,2%	Tıbbi Sekreter	1,3%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0,9%	Beden İşçisi-Bina İnşaatı	1,0%	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	1,2%
Ön Muhasebeci	0,8%	Soğuk Demirci	1,0%	Reyon Görevlisi	1,2%
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	0,8%	Aşçı	0,9%	Balık Temizleme İşçisi	1,2%
Hemşire	0,8%	Depo Sorumlusu	0,9%	Acil Tıp Teknisyeni	1,1%
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	0,8%	İnşaat Kalfası (Genel)	0,9%	Garson (Servis Elemanı)	0,9%

KAYNAK: İL İPTA 2013

Çalışanlara cinsiyet ve oran bazında bakıldığında; erkeklerin % 9,1'inin mermer teknikeri, % 4,2'sinin şoför, % 2,7'sinin iplik eğirme operatörü olarak çalıştığı görülecektir. Kadınların ise % 13,3'ü iplik eğirme operatörü, % 7,6'sı temizlik görevlisi, % 4,2'si de mermer teknikeri olarak çalışmaktadır. Mermer ve iplik fabrikaları Isparta'da iyi bir istihdam kapısı olduğundan dolayı, hem erkek hem de kadın işçiler bu fabrikaları tercih etmektedirler.

Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörlerin yoğunlukla bulunduğu Isparta'da, bu tür işletmelerde şoför ihtiyacını karşılama isteği ön plana çıkmaktadır. Ehliyete (talebin durumuna göre A2/B/C/D/E), gerekli diğer belgelere (SRC belgesi, vs.) ve niteliklere sahip olan işsizlerimizde, bu sektörlerde şoför olarak çalışmak istemektedirler. Şoför-yük taşıma mesleği, Isparta için işverenler tarafından sürekli talep edilen bir meslek konumundadır.

Temizlik Görevlisi, özellikle kadın işsizler için çok cazip olup, kadınların tercih ettiği ilk mesleklerden biri olarak gelmektedir. Temizlik görevlisi mesleğinde çalışmak isteyen kadınlarımızın büyük çoğunluğunu, ilkokul ve ortaokul mezunu kadınlar oluşturmaktadır.

AÇIK İŞLER

Isparta ilinde 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında uygulanan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerine açık iş sayılarıyla ilgili sorular yöneltilmiştir. Açık işler; temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler (açık işler) mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli bir göstergedir.

TABLO-31 AÇIK İŞ VEREN İŞYERLERİ, ISPARTA-TÜRKİYE

SEKTÖR	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	AÇIK İŞ VEREN İŞYERİ SAYISI	AÇIK İŞ VEREN İŞYERİ DAĞILIMI	TÜRKİYE
	ISPARTA			
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	13	3	23 %	20 %
İMALAT	135	50	37 %	41 %
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	0	0 %	13 %
İNŞAAT	77	19	25 %	17 %
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	149	44	30 %	28 %
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	41	6	15 %	18 %
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	42	14	33 %	36 %
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	1	33 %	29 %
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	1	33 %	17 %
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3	2	67 %	22 %
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	15	5	33 %	24 %
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	14	1	7 %	25 %
EĞİTİM	40	7	18 %	22 %
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	12	2	17 %	37 %
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0 %	20 %
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	14	3	21 %	27 %
Genel Toplam	**567**	**159**	**28 %**	**29 %**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerine baktığımızda, en fazla işyeri sayısı 149 işyeri sayısıyla toptan ve perakende ticarette bulunmaktadır. Isparta'da toptan ve perakende ticaret işi yapan 149 işyerinin % 30'u açık iş vermiştir. Türkiye'de ise bu oran % 28'dir.Isparta'da gayrimenkul faaliyeti yapan 3 işyerinin 2'si açık iş vermiştir. Türkiye'de ise aynı sektörün % 22'si açık iş vermiştir. Isparta'da imalat sektöründe faaliyet sürdüren 135 işyerinin 50'si, bir diğer deyişle % 37'si açık iş vermiştir. Türkiye'de ise bu oran daha yüksek olup % 41'dir.

Türkiye'de imalat sektöründen sonra, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe açık iş veren işyerlerinin oranı % 37'dir. Isparta'da kültür, sanat, eğlence, dinlence, spor sektöründe faaliyet gösteren 3 işyerinin ve elektrik, gaz, buhar iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe faaliyet gösteren 2 işyerinin hiçbiri açık iş vermemiştir.
Eğitim sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin Türkiye genelinde % 22'si, Isparta'da ise % 18'i açık iş vermiştir.

TABLO-32 AÇIK İŞLERİN EKONOMİK FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA

Sektör	Toplam Açık İş	AÇIK İŞ DAĞILIMI	AÇIK İŞ ORANI
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	6	1 %	23,0 %
İMALAT	331	54 %	37,3 %
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	0 %	0,0 %
İNŞAAT	73	12 %	25,0 %
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	110	18 %	29,7 %
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	13	2 %	14,6 %
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	31	5 %	33,3 %
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	0 %	33,3 %
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1	0 %	33,3 %
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3	0 %	66,7 %
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	7	1 %	33,3 %
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	10	2 %	7,1 %
EĞİTİM	16	3 %	17,5 %
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	5	1 %	16,7 %
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0 %	0,0 %
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	10	2 %	21,4 %
Genel Toplam	**617**	**100 %**	**28,1 %**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta'da işverenlerden alınan toplam 617 açık işin, 331'i imalat sektöründe verilmiştir. İmalat sektörünün açık iş dağılımı % 54 ile ilk sırada gelmektedir. Toptan ve perakende ticaret % 18, inşaat % 12, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri % 5'lik oransal dağılıma sahiptir. Bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde sadece 1'er kişilik açık iş alınmıştır. Hiç açık iş alınmayan sektörler; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme ve kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörleridir. Açık iş oranlarına ise, bir önceki tablonun yorumunda değinilmişti.

GRAFİK-29 AÇIK İŞ ORANININ SEKTÖRLERE GÖRE TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

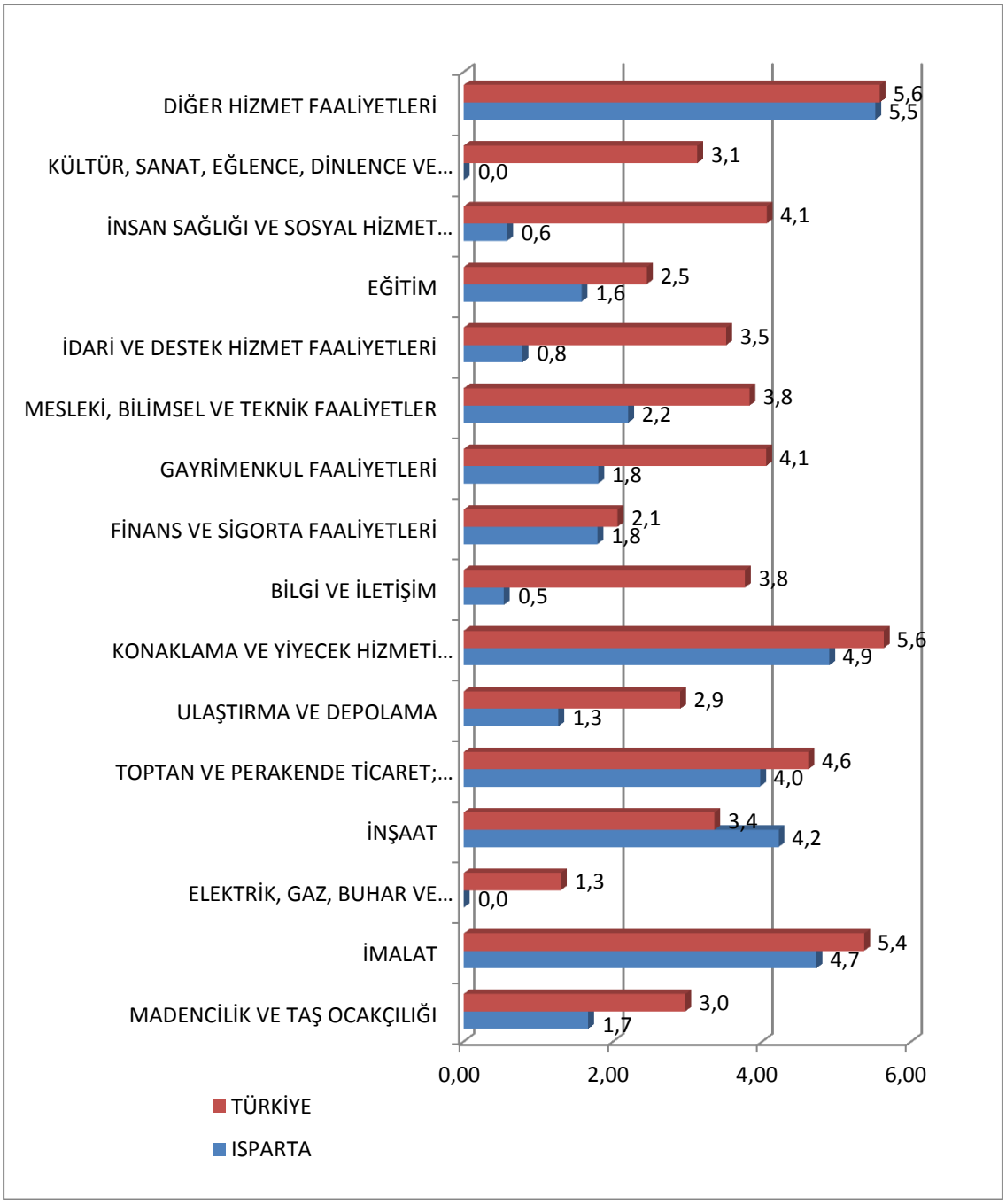

KAYNAK: İL İPTA 2013

Sektörel bazda açık iş oranlarında; % 5,5 ile diğer hizmet faaliyetleri Isparta'da ilk sırada gelmektedir. Diğer hizmet faaliyetlerini, % 4,9 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, % 4,7 ile imalat, % 4,2 ile inşaat sektörleri takip etmektedir. Açık iş oranının az olduğu sektörler, % 0,5 ile bilgi ve iletişim, % 0,6 ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler, % 0,8 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Türkiye'de sektörel açık iş oranının en fazla olduğu sektörler, % 5,6 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleridir. İmalat % 5,4 ,toptan ve perakende ticaret % 4,6 ,insan sağlığı ve sosyal hizmetler % 4,1 ,gayrimenkul faaliyetleri % 4,1 açık iş oranına sahiptir. Eğitim sektöründe Isparta'da açık iş oranı % 1,6 iken, Türkiye'de % 2,5'dir. Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor Türkiye'de % 3,1 iken bu sektör Isparta'da neredeyse hiç yok gibidir.

TABLO-33 MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLER, ISPARTA

MESLEK GRUPLARI	AÇIK İŞ	AÇIK İŞ DAĞILIMI	AÇIK İŞ ORANI
Yöneticiler	0	0,0 %	0,0 %
Profesyonel Meslek Mensupları	31	5,0 %	1,9 %
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	74	12,0 %	2,8 %
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	38	6,2 %	3,7 %
Hizmet Ve Satış Elemanları	88	14,3 %	3,7 %
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0 %	0,0 %
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	141	22,9 %	4,5 %
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	222	36,1 %	5,0 %
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	21	3,5 %	1,2 %
Genel Toplam	**617**	**100,0 %**	**3,5 %**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Meslek gruplarına göre açık iş oranları; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar % 5, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar % 4,5 ,büro hizmetlerinde çalışan elemanlar % 3,7 hizmet ve satış elemanları % 3,7'dir. En fazla açık iş sayısı tesis ve makine operatörleri meslek grubunda 222 kişidir. Isparta genelinde alınan açık iş sayısı 617 ve açık iş oranı ise % 3,5'tir.

GRAFİK-30 MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANLARININ TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

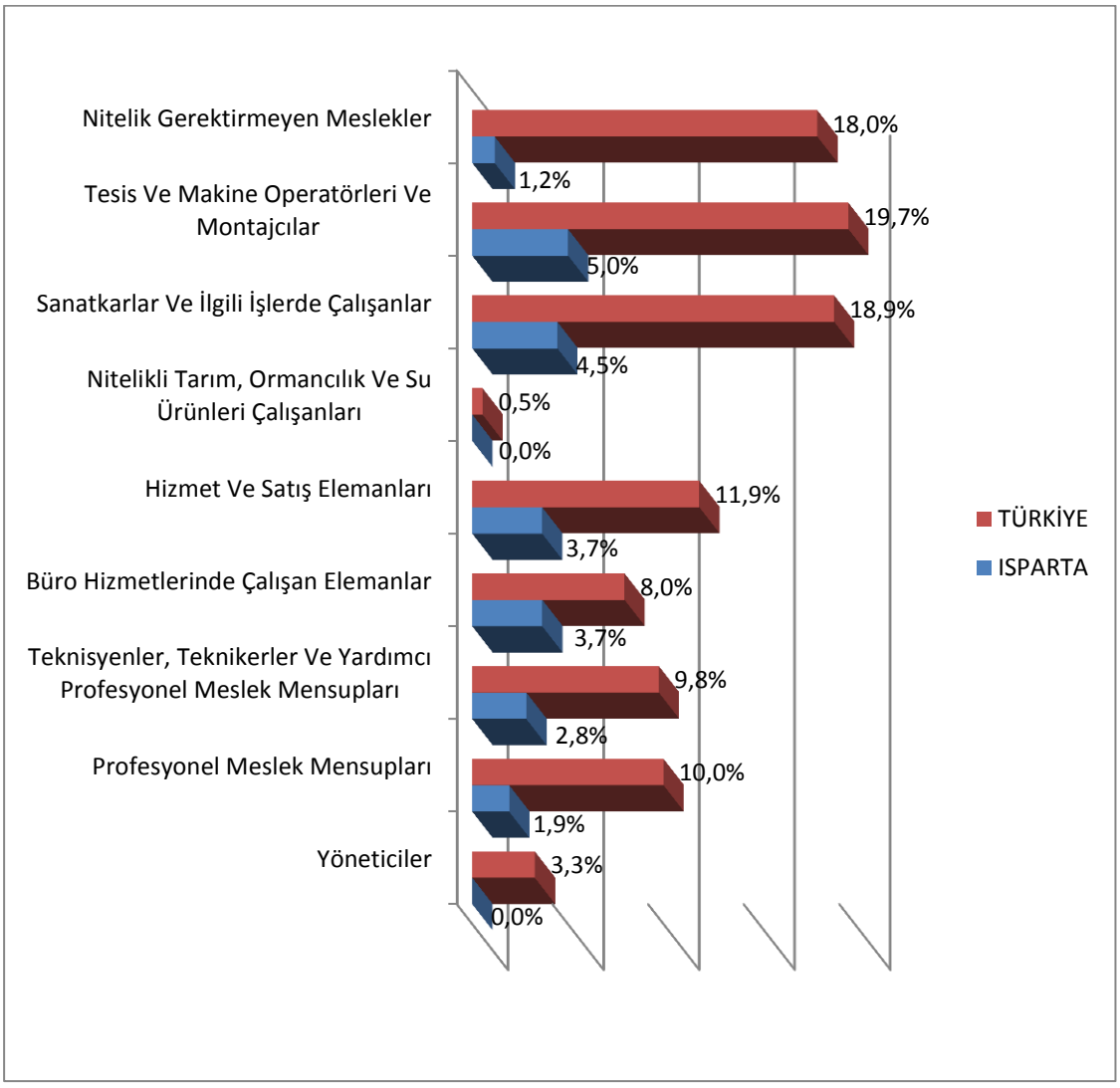

KAYNAK: İL İPTA 2013

Türkiye'de açık iş oranı en fazla olan meslek grubu % 19,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar'dır. Sırasıyla; % 18,9 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, % 18 ile nitelik gerektirmeyen meslekler, % 11,9 ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Açık iş oranı düşük olan meslek grupları; nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları, yöneticiler'dir. Açık iş oranının çok az olduğu yöneticiler meslek grubunda, açılan talep sayısının azlığını göz önünde bulundurursak, bu meslek grubunun açık iş oranının düşük olması doğaldır. Isparta'da tesis ve makine operatörleri ve montajcılar % 5 açık iş oranıyla ilk sırada gelmektedir. Dolayısıyla bu meslek grubunda ihtiyaç daha fazladır. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar % 4,5 ,hizmet ve satış elemanları % 3,7 ,büro hizmetlerinde çalışanlar % 3,7'lik açık iş oranlarına sahiptir.

TABLO-34 İLK 20 MESLEĞE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI, ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA	Açık İş Dağılımı	TÜRKİYE	Açık İş Dağılımı
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	1,5%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Gülyağı Üretim Ustası	1,2%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Makineci (Dikiş)	1,2%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Garson (Servis Elemanı)	1,2%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
İnşaat Kalfası (Genel)	1,1%	Temizlik Görevlisi	2,2%
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	1,1%	Ortacı	1,7%
Pazarlamacı	1,0%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Balık Temizleme İşçisi	0,9%	Satış Danışmanı	1,6%
Satış Danışmanı	0,8%	Pazarlamacı	1,4%
Ön Muhasebeci	0,8%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0,8%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1%
Diş Protez Teknikeri	0,8%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Ark Kaynakçısı	0,8%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1%
Kabin Amiri	0,8%	Ütücü	1%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	0,8%	Depo Hamalı	0,9%
Şoför-Yük Taşıma	0,8%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Aşçı	0,8%	Overlok Makinesi Operatörü	0,9%
Mobilya Montaj İşçisi	0,7%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8%
Kasiyer	0,7%	Ön Muhasebeci	0,8%
Depo Sorumlusu	0,7%	Muhasebeci	0,7%

KAYNAK: İL İPTA 2013

Türkiye'de mesleklere göre açık işlerin dağılımına bakıldığında % 7,9 ile makineci (dikiş) ilk sırada gelirken, Isparta'da ise % 1,5 ile diğer imalat ve ilgili işçiler (makine ile) mesleği gelmektedir. Isparta ilinde diğer mesleklerin açık iş dağılımına göre sıralaması incelendiğinde, gülyağı üretim ustası, makineci (dikiş), garson… mesleklerinin geldiği görülecektir.

Gülyağı üretiminin yapıldığı, tarım şehri olan Isparta'da, gülyağı üretim ustasına olan ihtiyaç ilk sıralarda kendini göstermektedir. Makineci (dikiş) mesleği, hem Isparta'da hem de Türkiye genelinde her zaman ihtiyaç duyulan mesleklerin başında gelmektedir. Isparta'da iplik fabrikalarının oluşu, bu mesleğe olan ihtiyacı doğal olarak kendiliğinden oluşturmuştur.

Hizmet sektörünün yoğun olduğu Türkiye'de garson talebi daima olagelmiş ve Isparta ilinde de bu mesleğe olan talep işverenler tarafından dile getirilmiştir. Açık işlerin meslekler dağılımı dikkatle incelendiğinde, en fazla talep edilen ilk 20 meslek için, hem Isparta'da hem de Türkiye genelinde lisans veya daha üstü eğitim durumu için istenen mesleğe pek fazla rastlanmamaktadır.

GRAFİK-31 AÇIK İŞLERİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI, ISPARTA

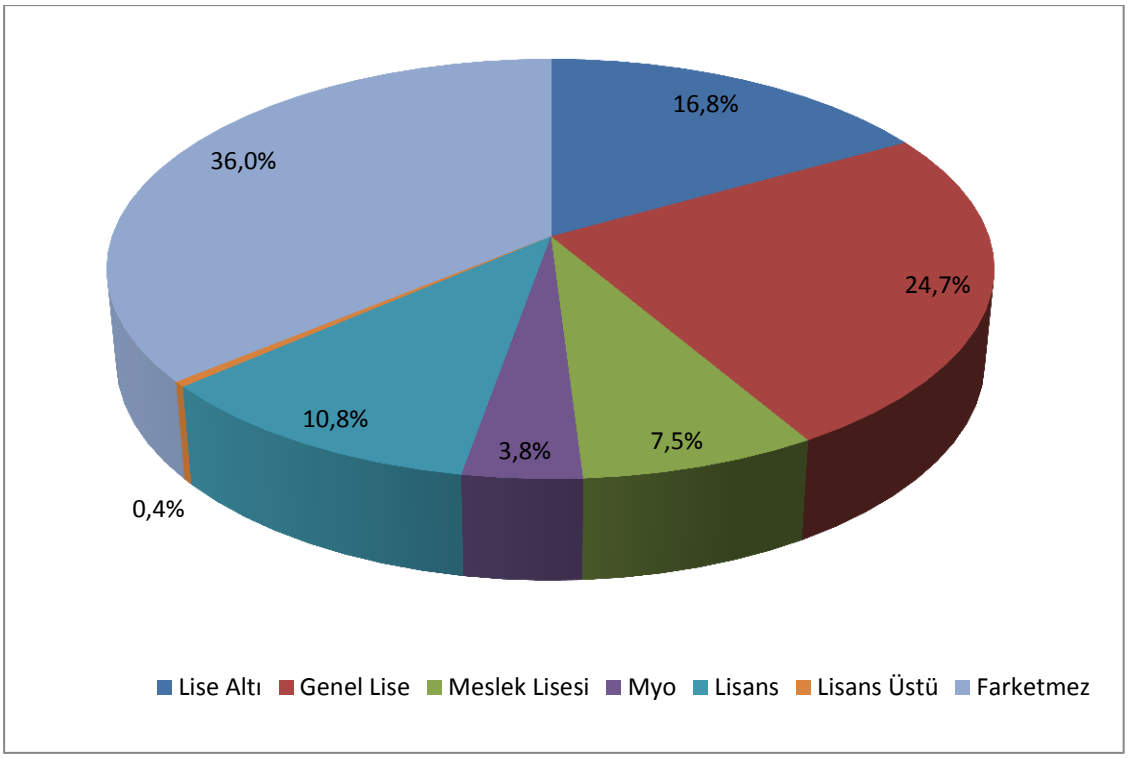

KAYNAK: İL İPTA 2013

Açık işler için talep edilen eğitim düzeylerini Isparta ili için incelediğimizde, işverenlerin % 36'sı alınacak işçinin eğitim durumu fark etmez derken; eğitim durumu lise altı olsun diyenlerin oranı % 16,8 ,genel lise mezunu olmalı diyenlerin oranı % 24,7 ,meslek lisesi mezunu olsun diyenlerin oranı % 7,5 ,meslek yüksekokulu mezunu olmalı diyenlerin oranı % 3,8 ,lisans mezunu olsun diyenlerin oranı % 10,8 ve lisans üstü mezunu olmalı diyenlerin oranı da % 0,4'tür.

Isparta ili için açılan taleplerin büyük çoğunluğu ilköğretim ve lise mezunlarına yönelik olduğu için işverenler tarafından istenen işçilerde meslek yüksekokulu, lisans veya lisansüstü mezunu olması şartı oldukça az aranmaktadır.

Isparta'da yapılan talep araştırması sonuçlarına göre, işverenler alacakları işçilerde eğitim durumundan ziyade, beceri ve mesleki nitelik aramaktadırlar. Kalifiye eleman ihtiyacının karşılanmasında, özellikle, meslek liselerine çok büyük işler düşmektedir. Nitelikli meslek lisesi mezunlarına olan ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır.

GRAFİK-32 AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER, ISPARTA

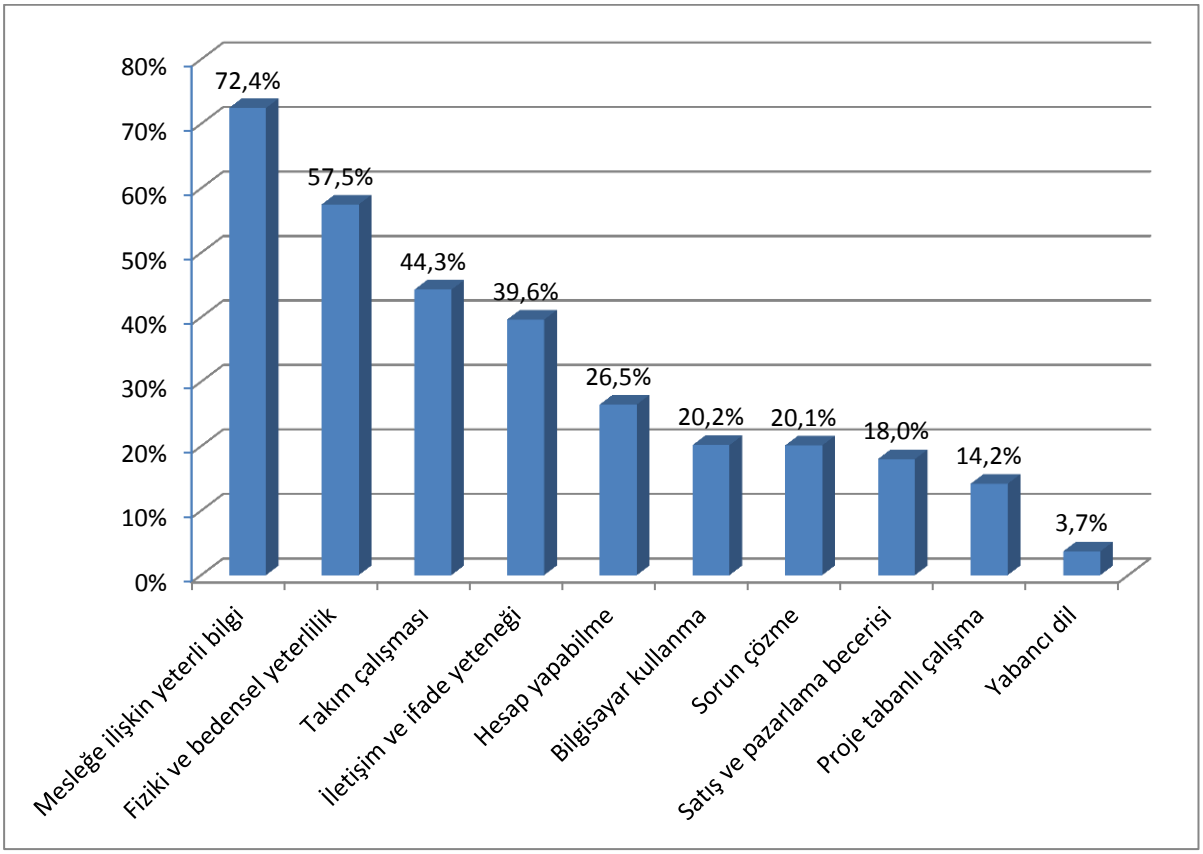

KAYNAK: İL İPTA 2013

Açık işlerde talep edilen beceri düzeyleri grafiğini incelediğimizde, Isparta ili için işverenlerin en fazla talep ettikleri becerilerde şu sonuçlara ulaşırız: Mesleğe ilişkin yeterli bilgi % 72,4 fiziki ve bedensel yeterlilik % 57,5 ,takım çalışması % 44,3'lük oranlarla en fazla istenen ilk 3 beceri sıralamasında yer almaktadır.

Açık işlerde talep edilen yabancı dil becerisi özellikle lisans veya yüksek lisans mezunlarına uygun bir üst düzey beceri olduğu için tercih edilmede oransal olarak çok düşüktür. Isparta için bu oran sadece % 3,7'dir.

Özellikle kurumsallaşmış işyerlerinde çalışmak için gerekli olan proje tabanlı çalışma becerisi % olarak istenen seviyede değildir. Proje tabanlı çalışma seçeneği işverenler tarafında % 14,2 ile tercih edilmiştir. Bu da Isparta'da yeterince kurumsal yapıda işletme olmadığının bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

GRAFİK-33 AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARININ, TÜRKİYE GENELİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

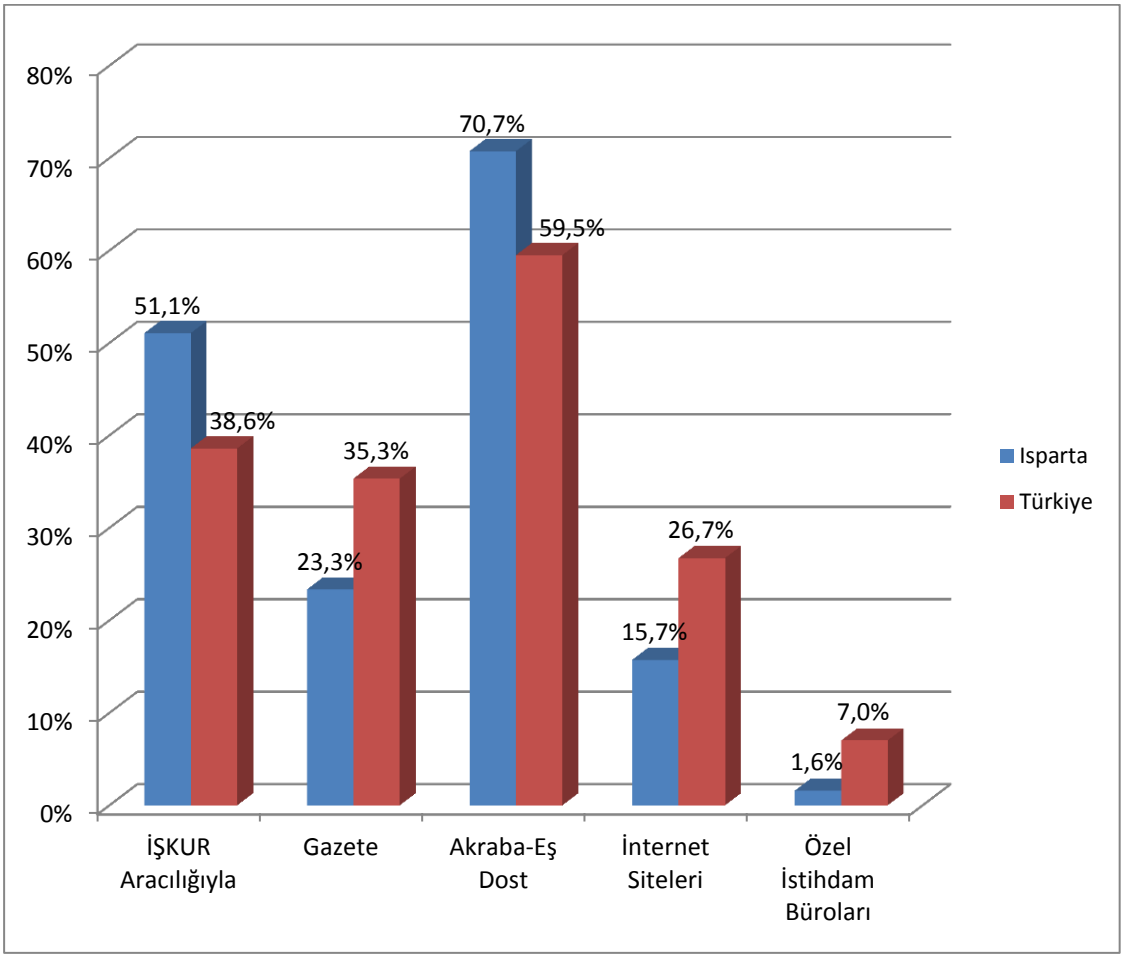

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta'da işverenler açık işleri karşılama yoluna giderken, son yıllardaki aktif işgücü politikalarıyla dikkatleri üzerine çeken ve etkin bir kamu kurumu olan **İŞKUR'u % 51,1 gibi önemli bir oranla tercih etmektedirler**. İŞKUR'a iletilen talepler büyük oranda karşılanırken, işverenler İŞKUR aracılığıyla işçi alımı yaparak devletin sağlamış olduğu teşviklerden de yararlanmaktadırlar. Isparta'da işverenler % 70,7 ile akraba-eş dost sayesinde işçi aramayı tercih ederken; gazete ilanları % 23,3 ,internet sitelerine verilen ilanlar % 15,7 ,özel istihdam büroları aracılığıyla işçi istemi ise % 1,6'lık oranlara sahiptir.

Türkiye geneli işverenler de Isparta'daki işverenler gibi, işçi alımlarını genellikle akraba-eş dost sayesinde yapmaktadırlar. Türkiye'de bu oran % 59,5'tir. İŞKUR ise Türkiye'de işverenler tarafından % 38,6'lık oranla 2.sırada tercih edilmektedir.

<u>İŞKUR'un son yıllarda giderek artan aktif işgücü politikalarının işverenlere daha fazla tanıtılmasıyla, işverenlerin işletmelere işçi alımını, İŞKUR aracılığıyla daha fazla yapması beklenmektedir.</u>

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

TABLO-35 TEMİNİNDE GÜÇLÜK BİLDİREN İŞYERLERİ, SEKTÖREL DAĞILIMI, ISPARTA

SEKTÖRLER	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	TEMİNİNDE GÜÇLÜK BİLDİREN İŞYERİ SAYISI	TEMİNİNDE GÜÇLÜK DAĞILIMI
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	13	9	66,7%
İMALAT	135	78	57,5%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	0	0,0%
İNŞAAT	77	32	41,7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	149	73	49,3%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	41	13	31,7%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	42	19	46,3%
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	1	33,3%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	0	0,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3	1	33,3%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	15	7	46,2%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	14	3	21,4%
EĞİTİM	40	19	47,5%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	12	7	58,3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	0	0,0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	14	3	21,4%
Genel Toplam	**567**	**265**	**46,7%**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Temininde güçlük bildiren işyerlerinin sektörel dağılımında, toplam işyeri sayısı en fazla olan sektör; toptan ve perakende ticaret sektör; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörüdür (149). İmalat sektöründe 135, inşaat sektöründe 77, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde 42, eğitim sektöründe 40 işyeri vardır. Isparta'da temininde güçlük bildiren işyerlerinin sektörel dağılımında; eleman temininde en fazla güçlük çekilen sektör % 66,7 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür.

Bu sektörü, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, imalat, toptan ve perakende ticaret sektör; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, eğitim, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler izlemektedir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, finans ve sigorta faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, dinlence, spor sektörlerinde eleman temininde güçlük çekilmemektedir. Bu sektörlerde işverenler, eleman temininde güçlük çekmediklerini belirtmişlerdir.

GRAFİK-34 TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI, %

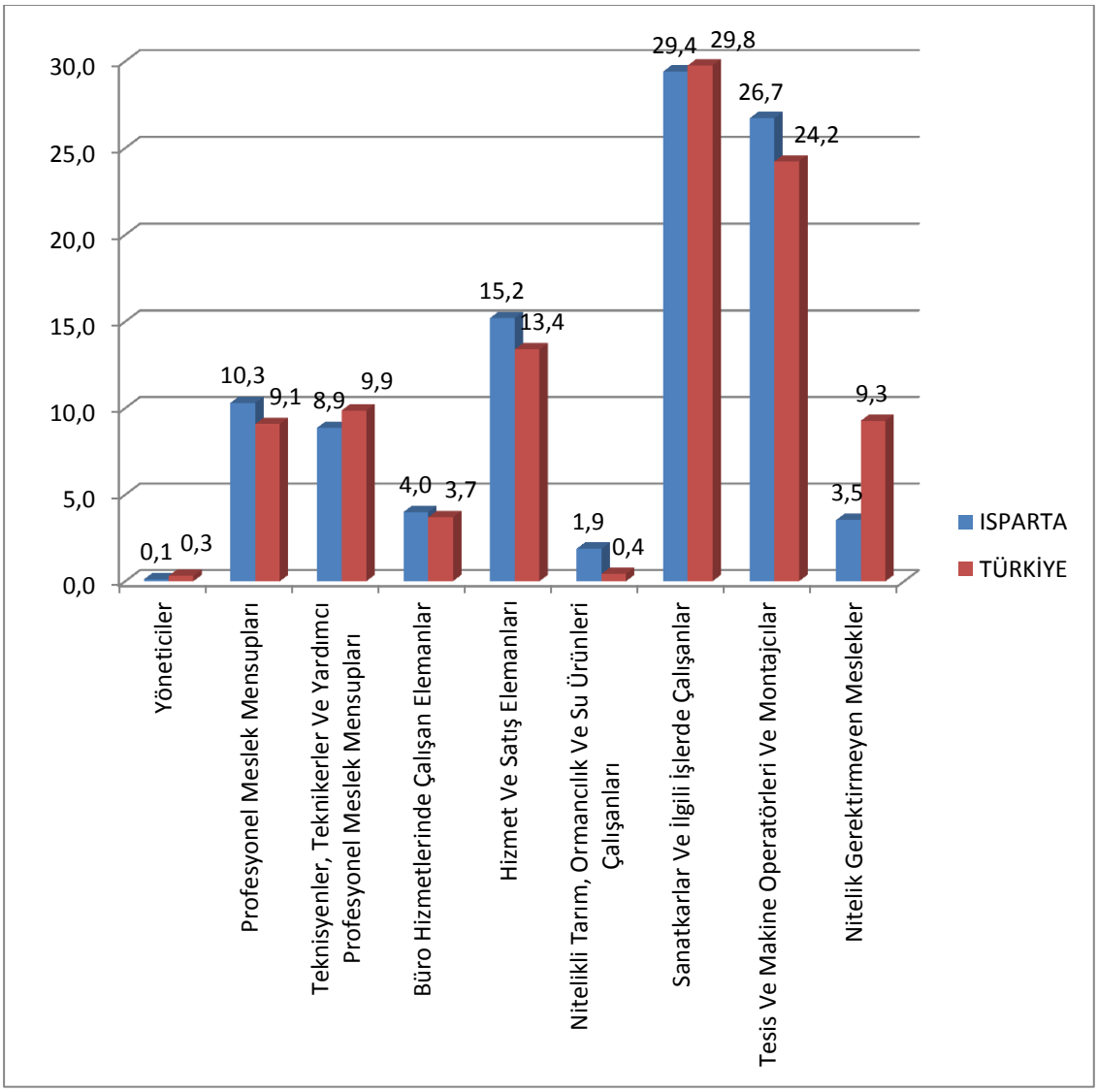

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımında ilk sırada % 29,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Buradan işverenlerin sanayi sektörü için uygun eleman bulamadığı ya da yetersiz elemanlarla çalışmak durumunda kaldığı anlaşılmaktadır.

2.sırada % 26,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, 3.sırada % 15,2 ile hizmet ve satış elemanları meslek grubu gelmektedir. Isparta ilinde kısıtlıda olsa var olan sanayi sektöründe işverenler çalıştıracakları işçilerde alanında özel teknik, pratik bilgi ve beceri aramaktadırlar. Doğal olarak sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda eleman temininde güçlük çekilmesi beklenen bir durumdur.

Türkiye geneline baktığımızda da ilk sırada sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunu % 24,2 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, % 13,4 ile hizmet ve satış elemanları izlemektedir. Bu bağlamda; Isparta ili ile Türkiye genelini karşılaştırdığımızda, sıralamalarda paralellikler görmekteyiz.

TABLO-36 İLK 20 MESLEĞE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME DAĞILIMI, % ISPARTA-TÜRKİYE

ISPARTA	ORAN	TÜRKİYE	ORAN
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	3,6	Makineci (Dikiş)	6,9
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	3,3	Güvenlik Görevlisi	2,8
Pazarlamacı	3,3	Garson (Servis Elemanı)	2,3
Şoför-Yük Taşıma	2,8	Beden İşçisi (Genel)	1,9
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,4	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7
Gülyağı Üretim Ustası	2,2	Satış Danışmanı	1,4
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	2,2	Ortacı	1,4
Satış Danışmanı	2,0	Temizlik Görevlisi	1,3
Aşçı	1,8	Pazarlamacı	1,3
Makineci (Dikiş)	1,8	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2
Soğuk Demirci	1,8	Aşçı	1,1
Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	1,7	Çağrı Merkezi Görevlisi	0,1
Servis Rehberi (Okul)	1,6	Şoför-Yük Taşıma	0,1
Garson (Servis Elemanı)	1,6	Sıvacı	0,9
Hemşire	1,5	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9
Balık Temizleme İşçisi	1,4	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9
Mermer Ebatlandırma İşçisi	1,3	Ütücü	0,9
Şoför (Yolcu Taşıma)	1,2	Hemşire	0,8
Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	1,2	Muhasebeci	0,8
Sıvacı	1,2	Komi (Garson Yardımcısı)	0,8

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta ilinde temininde en fazla güçlük çekilen ilk meslek % 3,6 ile Ağaç Biçme Makinesi Operatörüdür. Ağaç Biçme Makinesi Operatörü mesleğini % 3,3 ile Meyve Sebze Ayıklama İşçisi ve Pazarlamacı takip etmektedir. Şoför-Yük Taşıma % 2,8 ,Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) % 2,4 , Gülyağı Üretim Ustası % 2,2'lik oranlara sahiptir.

Türkiye genelinde ilk sırada % 6,9 ile Makineci (Dikiş) gelmekte ve onu oranlarıyla birlikte şu meslekler izlemektedir; % 2,8 Güvenlik Görevlisi, % 2,3 Garson (Servis Elemanı), % 1,9 Beden İşçisi (Genel) , % 1,7 Gaz Altı Kaynakçısı…

İŞKUR aracılığıyla açılacak olan meslek/beceri kurslarıyla, sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu/duyacağı eleman temininin büyük bir bölümünün karşılanacağı düşünülmektedir. Açılacak olan kurslarla işverenlerin ihtiyaç duyduğu sektörlerde çalışacak elemanlar daha nitelikli olacak ve işte verimli çalışarak ülke istihdamına katkıda bulunacaklardır.

GRAFİK-35 MESLEKLERİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİNE GÖRE DAĞILIMI ISPARTA-TÜRKİYE

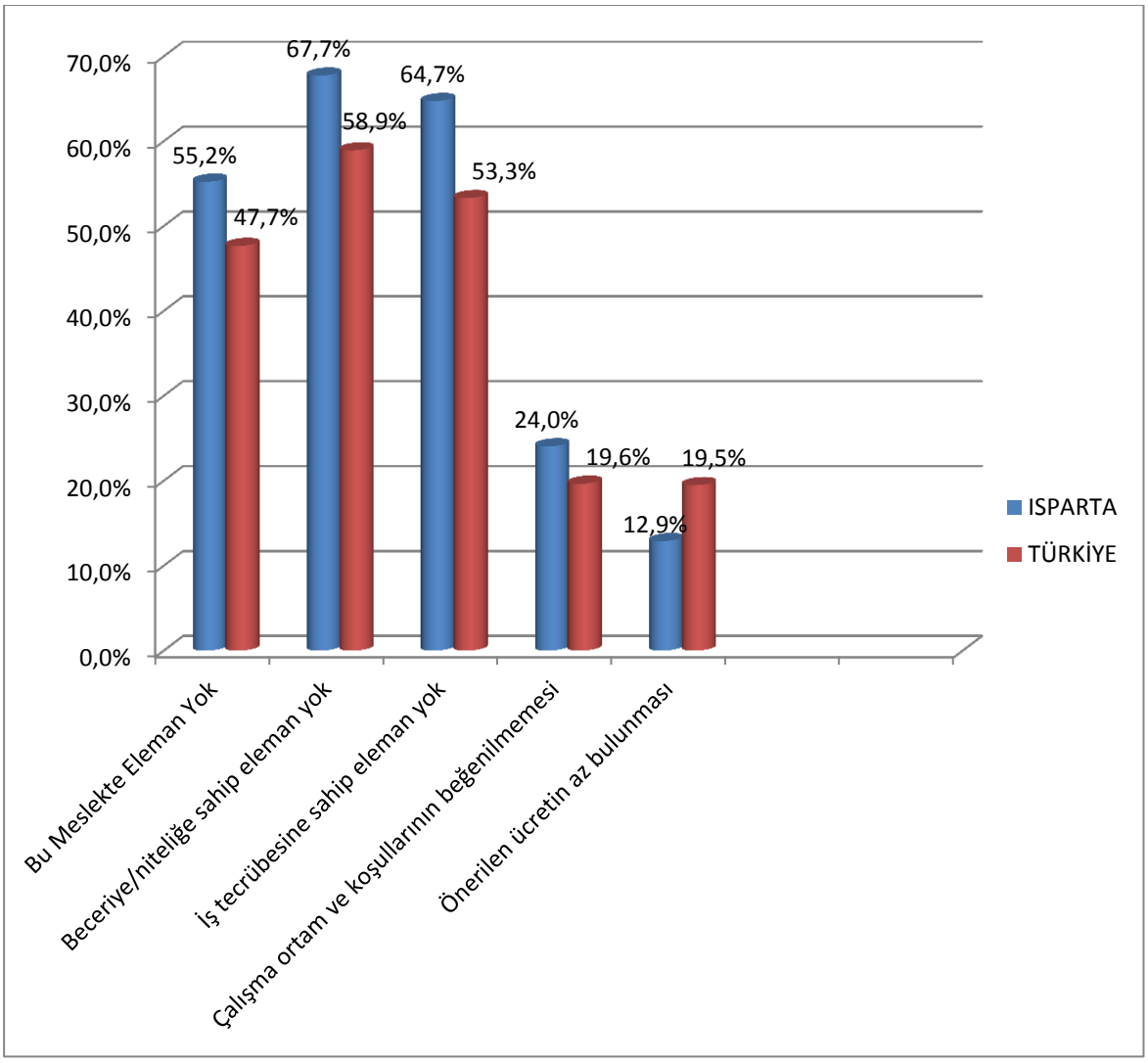

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta'da işverenlere mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerini sorduğumuzda ilk sırada, % 67,7'lik oranla, ilgili meslekte yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması cevabı gelmiştir. Bunu sırasıyla; yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması (% 64,7), ilgili meslekte çalışacak eleman olmaması (% 55,2), çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi (% 24), önerilen ücretin az bulunması (% 12,9) izlemektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlere mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerini sorduğumuzda verilen cevapları oranladığımızda şu sonuçlara ulaşırız. 1.sırada, % 58,9'luk oranla, ilgili meslekte yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması cevabı gelmiştir. Bunu sırasıyla; yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması (% 53,3), ilgili meslekte çalışacak eleman olmaması (% 47,7), çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi (% 19,6) ve önerilen ücretin az bulunması (% 19,5) izlemektedir.

Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımına baktığımızda, gerek Isparta için gerek Türkiye için ilgili meslekte yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması ilk sırada gelmekte, bu da eğitilen ya da yetiştirilen işgücünde bazı sıkıntılar olduğunu göstermektedir. Bu sorunun mesleki ve teknik eğitime daha fazla önem verilmesiyle çözüme kavuşturulacağı düşünülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

TABLO-37 SEKTÖRLERE GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ, ISPARTA

SEKTÖRLER	31 ARALIK NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	30 HAZİRAN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	31 ARALIK NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI	30 HAZİRAN NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	36	18	9,3%	4,8%
İMALAT	330	116	4,9%	1,7%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ	0	0	0,0%	0,0%
İNŞAAT	163	93	9,8%	5,6%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	139	115	5,2%	4,3%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	9	12	0,9%	1,2%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	26	26	4,3%	4,3%
BİLGİ VE İLETİŞİM	-4	-1	-2,2%	-0,5%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1	2	1,8%	3,6%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	0	0,0%	0,0%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	15	1	4,9%	0,4%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	74	57	5,9%	4,6%
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	0	0	0,0%	0,0%
EĞİTİM	25	31	2,5%	3,1%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	8	18	0,9%	2,1%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0	0,0%	0,0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	19	2	11,1%	1,2%
GENEL TOPLAM	**840**	**490**	**4,9%**	**2,9%**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Isparta İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2013 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam değişim oranı **% 4,9** iken bu oran 2014 yılı Haziran ayı sonunda **% 2,9** olarak tahmin edilmektedir. 31 Aralık 2013 itibariyle beklenen istihdam artış/azalış tablosuna bakıldığında, bilgi ve iletişim sektöründeki azalış göze çarpmaktadır. Bu sektörde, 30 Haziran 2014'te de istihdam azalışı olacağı beklenmektedir. 31 Aralık itibariyle net istihdam artışının en fazla olacağı düşünülen sektör imalat sektörüdür. İmalat sektöründeki net istihdam artış beklentisi 30 Haziran 2014 itibariyle de ilk sırada yer almaktadır.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi, gayrimenkul faaliyetleri, kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik ve kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde hem Aralık 2013 itibariyle, hem de Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim beklentisi öngörülmemektedir.

TABLO-38 MESLEK GRUPLARINA GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM BEKLENTİSİ, ISPARTA

MESLEK GRUPLARI	31 ARALIK NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	30 HAZİRAN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	31 ARALIK NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI	30 HAZİRAN NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI
Yöneticiler	0	3	0,0%	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	52	50	3,3%	3,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	133	27	5,2%	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	18	14	1,8%	1,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	124	66	5,3%	2,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0	2,0%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	228	162	7,5%	5,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	261	142	6,2%	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	22	24	1,2%	1,4%
Genel Toplam	**840**	**490**	**4,9%**	**2,9%**

KAYNAK: İL İPTA 2013

Meslek gruplarında, 31 Aralık 2013 itibariyle net istihdam değişim beklentisi 840 işgücü iken bu sayı 30 Haziran 2014 itibariyle 490 olarak öngörülmüştür. 31 Aralık 2013 itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda 228 beklenen işgücü varken, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında 133 işgücü artış beklentisi vardır.

30 Haziran 2014 itibariyle; Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda 162 kişilik bir işgücü artış beklentisi varken, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda 142, Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda 66 kişilik net istihdam artış beklentisi vardır. Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda artış ya da azalış beklenmemektedir.

TABLO-39 EN FAZLA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN 20 MESLEK, ISPARTA

31 ARALIK	30 HAZİRAN
İnşaat Kalfası (Genel)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Tarak İşçisi-Trikotaj	Gülyağı Üretim Ustası
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri
Vargel Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği	Mermer İşçisi
Mermer İşçisi	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Dekoratif Cam İmal İşçisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Temizlik Görevlisi	Sıvacı
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Kuruyemiş İmal İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	Soğuk Demirci
Güvenlik Görevlisi	Diş Protez Teknikeri
Satış Danışmanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Balık Temizleme İşçisi
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Sıvacı	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
Duvarcı	Paketleme İşçisi (Cam)
Pazarlamacı	Kurye
Mermer Ocakçısı	Şoför-Yük Taşıma
Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç)	İmal İşçisi

KAYNAK: İL İPTA 2013

31 Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen ilk 20 mesleğe göz attığımızda, şu meslekler sırayla gelmektedir: İnşaat Kalfası (Genel), Tarak İşçisi-Trikotaj, Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü, Vargel Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği, Mermer İşçisi, Dekoratif Cam İmal İşçisi, Temizlik Görevlisi, Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle), İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), Garson (Servis Elemanı), Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina, Sıvacı, Duvarcı, Pazarlamacı, Mermer Ocakçısı, Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç).

30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen ilk 20 meslek:
Şoför (Yolcu Taşıma), Gülyağı Üretim Ustası, Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri, Mermer İşçisi, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Sıvacı, Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer), Kuruyemiş İmal İşçisi, İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina, Soğuk Demirci, Diş Protez Teknikeri, İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), Balık Temizleme İşçisi, Beton Ve Betonarme Kalıpçısı, Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Paketleme İşçisi (Cam), Kurye, Şoför-Yük Taşıma, İmal İşçisi.

TABLO-40 EN FAZLA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN 20 MESLEK, ISPARTA

31 ARALIK	30 HAZİRAN
Şoför (Yolcu Taşıma)	Odun Kömür Satıcısı (Mahrukatçı)
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	İnşaat Kalfası (Genel)
Demir Doğramacı	Taş Yapı Ustası (Restorasyon)
Forklift Operatörü	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Bilgisayar Programcısı
Betonarmeci	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Diğer Dikişçiler Ve Nakışçılar	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Balık Temizleme İşçisi	Temizlik Görevlisi
Kat Görevlisi-Temizlik	Reyon Görevlisi
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	Acil Tıp Teknisyeni
Pişirici (Ekmek)	Diş Hekimi
Oto Lpg Montajcısı	Diş Hekimi Yardımcısı
İnşaat Teknikeri	Ziraat Mühendisi
Asansör Bakım ve Onarım Ustası	Tarım Ürünleri Satış Elemanı
Reklamcı	Bilgi İşlem Destek Elemanı
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	Tatlı Ustası (Baklava)
Fast Food Hazırlayıcısı-Hamburger, Tost, Sandviç Vb.	Elektrikçi (Genel)
Reyon Görevlisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Hamurkar	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Elektrikli Ev Aletleri Servis Teknisyeni	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi

KAYNAK: İL İPTA 2013

31 Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen ilk 20 meslek:
Şoför (Yolcu Taşıma), Beden İşçisi-Bina İnşaatı, Demir Doğramacı, Forklift Operatörü, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Betonarmeci, Diğer Dikişçiler Ve Nakışçılar, Balık Temizleme İşçisi, Kat Görevlisi-Temizlik, Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri, Pişirici (Ekmek), Oto Lpg Montajcısı, İnşaat Teknikeri, Asansör Bakım ve Onarım Ustası, Reklamcı, Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı), Fast Food Hazırlayıcısı-Hamburger, Tost, Sandviç vb. Reyon Görevlisi, Hamurkar, Elektrikli Ev Aletleri Servis Teknisyeni.

30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen ilk 20 meslek:
Odun Kömür Satıcısı (Mahrukatçı), İnşaat Kalfası (Genel), Taş Yapı Ustası (Restorasyon), Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim, Bilgisayar Programcısı, Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim, Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim, Temizlik Görevlisi, Reyon Görevlisi, Acil Tıp Teknisyeni, Diş Hekimi, Diş Hekimi Yardımcısı, Ziraat Mühendisi, Tarım Ürünleri Satış Elemanı, Bilgi İşlem Destek Elemanı, Tatlı Ustası (Baklava), Elektrikçi (Genel), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi.

SONUÇ

Tüm dünyada küreselleşme ile beraber ortaya çıkan değişimler işgücü piyasalarını da önemli oranda etkilemiş, özellikle son yirmi yılda işsizlik ve istihdam sorununun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı arttırmayı amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de işsizlik ve istihdam sorunu önemli problemlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde işsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik çalışmalara son yıllarda önem verilmiş, daha etkin politikalar uygulanmaya başlanmıştır. Isparta ilinin İşgücü Piyasası Analizinin yapıldığı bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda çeşitli öneriler sunulmuştur.

Araştırmaya katılan işletmelerin büyük kısmının muhtemelen devlet desteklerinden haberdar olmadıkları ya da bürokratik sorunlar nedeniyle bu desteklere başvurmadıkları düşünülebilir. Devlet desteklerini yönlendiren kurumların ilimizdeki işletmelere bilgilendirme çalışmalarını arttırmaları gerekebilir.

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde sektörlerin GSKD içinde aldıkları paylara bakıldığında, hizmet sektörü oransal olarak başı çekmektedir. Yıllar itibari ile 2004'ten 2008'e hizmet sektöründe istikrarlı bir yükseliş göze çarpmaktadır. Isparta ili, küçük çaplı işletmelere sahip sanayi sektörünün çok az olduğu bir il olmasından dolayı çıkan istatistiki sonuçlar şaşırtıcı değildir.

Isparta ilinde kamu yatırımlarının sektörel dağılımına bakacak olursak en çok kamu yatırımı yapılan sektör eğitim sektörüdür. Ülkemizin her yerinde olduğu gibi Isparta ilimizde de nüfus artmakta, nüfus artışına paralel olarak eğitim yatırımları zorunlu hale gelmektedir. Kamu yatırımlarında 2. Sırada tarım sektörü gelmektedir. Isparta sanayi üretiminden ziyade tarım sektörüyle geçimini sağlayan bir şehir olduğundan dolayı kamu yatırımları da bu doğrultuda yapılmıştır. Elmacılıktan gül yetiştiriciliğine kadar Isparta ili genelinde tarım sektöründen geçimi sağlayan nüfus kayda değerdir.

Isparta'da 2011 yılında 176 şirket kurulmuşken, 2012'de 96 şirket kurulmuştur.2011 yılında kapanan şirket sayısı 28 iken, bu sayı 2012'de 40'a çıkmıştır.2011-2012 yıl kıyaslaması yapıldığında, daha fazla şirketin kapandığı ve sektörlerde bir daralma göze çarpmaktadır. Isparta ili için daha fazla fabrika açılması ve nitelikli işsizlerin bu fabrikalarda istihdam edilmesi gerekmektedir.

Isparta ilinde çalışanların % 76'sı erkek, % 24'ü kadındır. Ortalama olarak çalışan her 4 kişiden 3'ü erkek, 1'i kadındır. Kadın çalışanların oranının düşük olması göze çarpmaktadır. Kadınların genelinin eğitim seviyesinin düşük olması (ilkokul/ortaokul) ve erken yaşta evlendirilmeleri sebebiyle, işgücüne katılım oranı düşmektedir. Ayrıca, eğitim seviyesi yüksek (önlisans/lisans) kadınların bir kısmı da mezun oldukları alanda iş bulamadıkları için ev hanımı (işsiz) olarak kayıtlara geçmektedir. Bu da, kadınların işgücüne katılım oranını düşüren diğer bir faktördür. Isparta'da kadınların en yoğun olarak çalıştığı sektör; insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde kadınların oranı % 67'dir.

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda **Isparta genelinde açık iş oranı % 3,5** olarak hesaplanmıştır. Ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir. Ekonominin yükselişe geçtiği bu dönemi göz önünde bulundurursak, % 3,5'lik bir açık iş oranı Isparta için nispeten azdır.

Isparta'da işverenler açık işleri karşılama yoluna giderken, son yıllardaki aktif işgücü politikalarıyla dikkatleri üzerine çeken ve etkin bir kamu kurumu olan **İŞKUR'u % 51,1'lik bir oranla ilk sırada tercih etmektedirler.** İŞKUR'a iletilen talepler büyük oranda karşılanırken, işverenler İŞKUR aracılığıyla işçi alımı yaparak İŞKUR'un sağlamış olduğu teşviklerden de yararlanmaktadırlar.

Isparta ilinde eleman teminde en fazla güçlük çekilen ilk on mesleğin dağılımında, ilk % 3,6 ile Ağaç Biçme Makinesi Operatörü gelmektedir.

Isparta'da işverenlere mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerini sorduğumuzda ilk sırada, % 67,7'lik oranla, ilgili meslekte yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması cevabı gelmiştir. Mesleklerin temininde güçlük çekilmesinin ana sebebi mesleki yetkinliğin olmamasıdır. Bu durum, işletmelerin nitelikli eleman ihtiyacı olduğu sonucunu desteklemektedir. Sorunun çözümünde ise İŞKUR'un aktif işgücü politikaları kilit rol oynayacaktır.

2012 yılında Isparta ilinde toplam 8.046 açık iş alınmıştır. Bu açık işlerin 1.021 kamudan, 7.025'i özel sektörden alınmıştır. Oransal olarak bakarsak; açık işlerin % 87'si özel sektörden alınarak, geçmiş yıllara göre büyük bir başarı sağlanmıştır. 2012 yılı işe yerleştirmelerin % 80,6'sı özel sektörden, % 19,4'ü kamudan işe yerleştirmelerden oluşmaktadır.

İşletmelerin ayakta kalabilmesi, büyümesi ve gelişmesi için nitelikli elemana ihtiyaç duydukları bu çalışma sonuçları ile desteklenmiştir. Isparta'da, işletmeler nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak için kendi imkanları ile birlikte işgücü piyasasında ilk sırada gelen İŞKUR'dan özellikle yararlanmalıdır.

İş piyasasına girmek isteyen kişiler, işsizler ve iş arayanlar, potansiyel adaylar ve halen bir işte çalışanlar, iş piyasasının beklentileri doğrultusunda meslek sahibi olmalı ve becerilerini geliştirmelidirler. Bu konularda İŞKUR, Milli Eğitim Bakanlığı, Halk Eğitim Merkezleri ve çeşitli zamanlarda ilan edilen AB hibe programlarından yararlanmalıdırlar.

KAYNAKÇA

1- Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

2- İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

3- SGK, Aylık İstatistik Bülteni

4- Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

5- MEB, İstatistik Yıllıkları

6- TOBB İstatistikleri

7- TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

8- TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

1 / 7

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5. Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sayısallık becerisi) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yetenekli 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.7'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.9'a geçiniz
	Hayırsa →	5.9.1 veya 5.9.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h{}^2 v(\bar{y}_h) = N_h{}^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yükseköğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır.

İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4

Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5

Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)						
İL KODU	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*		*İL KODU*	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*
TR100	İstanbul	1		TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2		TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3		TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4		TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5		TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6		TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7		TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8		TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9		TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10		TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11		TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12		TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13		TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14		TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15		TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16		TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17		TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18		TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19		TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20		TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21		TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22		TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23		TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24		TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25		TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26		TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27		TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28		TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29		TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30		TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31		TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32		TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33		TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34		TRB21	Van	75

TR423	Düzce	35		TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36		TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37		TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38		TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39		TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40		TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41				

1- Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7

İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

2- İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem ISPARTA									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Haziran 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	13	383	6	28	36	18	1,7	9,3	4,8
İMALAT	135	6683	331	364	330	116	4,7	4,9	1,7
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	24	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
İNŞAAT	77	1652	73	117	163	93	4,2	9,8	5,6
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	149	2658	110	194	139	115	4,0	5,2	4,3
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	41	1007	13	52	9	12	1,3	0,9	1,2
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	42	596	31	36	26	26	4,9	4,3	4,3
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	184	1	1	-4	-1	0,5	-2,2	-0,5
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	55	1	0	1	2	1,8	1,8	3,6
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3	164	3	1	0	0	1,8	0,0	0,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	15	308	7	14	15	1	2,2	4,9	0,4
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	14	1253	10	27	74	57	0,8	5,9	4,6
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	1	13	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
EĞİTİM	40	999	16	38	25	31	1,6	2,5	3,1
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	12	853	5	35	8	18	0,6	0,9	2,1
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	3	10	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	14	171	10	7	19	2	5,5	11,1	1,2
Genel Toplam:	567	17014	617	913	840	490	3,5	4,9	2,9

İŞKUR